

Americké Listy

ZALOŽENÉ 1874 JAKO NEW YORKSKÉ LISTY, V LETECH 1990–1996 ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

ROČNÍK 20, ČÍSLO 8

ČTVRTEK, 23. DUBNA 2009

\$.2.00

Policaři týrali rómské děti

ZITA SUJOVÁ
Pre Americké listy

V uplynulých dňoch vyletela do sveta neprijemná správa o jednej z tvári slovenskej holubičej povahy. Ide o tento prípad: košíckí policajti 21. marca tohto roku zadržali šiestich mladých Rómov vo veku 10 až 16 rokov pre podozrenie, že jednej dôchodkyňi ukradli kabelku. Pani pri lúpeži spadla na zem a poranila sa.

Podzrivých mladíkov policajti predviedli na policajnú stanicu, kde ich namiesto výsluchu ponižovali, nútili ich, aby sa navzájom ťažkovali, bozkávali a nakoniec vyzliekli donaha (vystrašení chlapci si zakrývajú prirodzenia, ale policajti na videu káže dať ruky hore a kamera spraví detail genitálií).

Viacerí strážcovia zákona (na akcii sa ich zúčastnilo šesť, na každého chlapca jeden) si tieto nechutné výjavy nahrávali na video, pravdepodobne na mobilný telefón, podľa všetkého pre neskôršie potešenie a frajerinu. Nahrávku však v uplynulých dňoch niekto poslal do redakcie denníka SME, ktorá ju odovzdala policii.

A vypukol celkom slušný cirкус. Už tri hodiny na to prezident Policajného zboru Ján Pačka zvoľáva tlačovú besedu, na ktorej sľubuje, že „bude minimálne o šesť policajtov menej a budú trestne stíhaní“. Súčasne však prejaví údiv nad tým, že niekto z policajtov nahrávku vynesol. Poučenie pre policajtov: chlapci, donášať na kolegov je škaredé!!!

Individuálny kolektív

Reportéri denníka SME zistili, že video poslala do redakcie osoba, ktorej synovec je policajtom a videa mal uložené v mobilnom

telefóne. „Synovec mi tiež povedal, že tieto videá sú ešte nič, natočili aj také, kde policajti púšťali na deti psy bez košíkov a niektoré pohrýzli. Toto si tiež nakrútili a posielali iným ľuďom,“ tvrdí zdroj.

To trochu odporuje vyhláseniu krajského policajného šéfa Juraja Kukuša, ktorý policajtov bránil s tým, že čo sa týka mladých Rómov, „ide o známe firmy páchať a dopúšťali sa aj predtým trestnej činnosti,“ a síce nevidí zmysel, prečo tak policajti konali, asi chceli vytrestať lúpežníkov, čo je však hlavné, ide o „ich individuálny prešlap“. (Podobne reagoval aj minister vnútra.) Veľmi trefne to pre SME okomentovala mladá spisovateľka a publicistka Jana Beňová: Košíckí policajti sa hrali na Guantánamo. *na strane 5*

Hlavné mesto SR Bratislava si v tomto roku pripomína 1102. výročie prvej písomnej zmienky o meste. Tá sa viaže k opisu rozhodujúcej bitky starých Bavorov s Maďarmi, ku ktorej prišlo v lete roku 907 pod Bratislavským hradom. V opise sa spomína pod menom Braslavespurh (Brezalauspurc).

NOVÝ PREMIÉR SE JMENUJE JAN FISCHER

Rozkol v KDU-ČSL, Miroslav Kalousek uvažuje o nové konzervatívnej strane

JAROSLAV NOVÝ
Americké listy

Novým českým premiérom se stane Jan Fischer (58 let), veřejnosti doposud téměř neznámý šéf Českého statistického úřadu, v letech 1980 až 1989 člen KSČ. „Beru to jako službu, nic jiného,“ říká nenápadný muž, který se chce vrátit po premiérském angažmá zpět ke statistickým číslům. Politické ambice popírá.

A známá je již většina jmen nových ministrů letní překlennovací vlády, kteří by se společně s premiérem měli ujmout vlády 9. května. Ačkoliv Jan Fischer neustále tvrdí, že svůj tým si určí sám, jména nových ministrů vzešla z nominace ČSSD, ODS a Strany zelených, když lidovci možnost jmenovat své lidi do překlennovací vlády odmítli.

Nejznámější jména v nové úřednické vládě? Především Jan

Kohout, navržený na post vicepremiéra a ministra zahraničí. Je náměstkem ministra Karla Schwarzenberga, působil jako velvyslanec při Evropské unii, má pověst velmi schopného úředníka, který je schopný dobře dokouřit české předsednictví Evropské Unie. I když hlavní roli se chystá v předsednictví EU převzít prezident Václav Klaus.

Další známou tvář je Štefan Füle, který má obsadit křeslo ministra pro evropské záležitosti. Působil jako velvyslanec při NATO, byl náměstkem ministra obrany Jaroslava Tvrdíka.

Třetím známým jménem je Martin Pecina, budoucí ministr vnitra, který je šéfem antimonopolního úřadu (ÚOHS). Ostatní jména jsou veřejnosti prakticky neznámá. V době uzavírky Amerických Listů se licitovalo již jen o obsazení pozic šéfu ministerstva

školení a kultury. V novém kabinetu má úřadovat šestnáct členů vlády, ruší se posty ministra pro lidská práva a pozice ministra – šéfa legislativní rady vlády.

Předčasné volby v říjnu?

I když si prezident Václav Klaus přeje předčasné parlamentní volby v co nejkratším možném termínu, pravděpodobnější je varianta podporovaná dohodou politických stran, že by se měly uskutečnit 9. a 10. října. Už předtím ale čekají zeší volby do Evropského parlamentu ve dnech 5. a 6. června, občané tak budou masivně volat permanentní volební kampani. A pokud bude vedena nevybíravými agresivními prostředky s důrazem na negaci soupeře, pak Česko nečekají příjemné měsíce. A pokud parlamentní volby skončí opět těsným výsledkem a nová vláda nebude schopná získat důvěru, pak může letní překlennovací vláda fungovat třeba až do zimních měsíců.

Definitivní rozkol v KDU-ČSL

Šachy kolem pádu vlády a sestavování letního kabinetu dokonaly rozkol v řadách KDU-ČSL, které se již dříve přezdívalo Kalouskova demokratická unie. Čunkova strana lidová. Miroslav Kalousek, který byl vyhodnocen časopisem *Emerging Markets* jako ministr financí roku 2008, po soubojích s Jiřím Čunkem dokonce oznámil, že zvažuje odchod ze strany a založení nové konzervativní strany.

Dlouho se spekulovalo, že Kalousek by mohl jako jediný ministr zůstat i v letní překlennovací vládě, toto přání vyslovil především prezident Václav Klaus. Předsedové ČSSD a ODS Jiří Paroubek a Mirek

Kdy bude euro v ČR?

Česká republika loni nesplnila dvě ze čtyř maastrichtských kritérií, tedy požadavků EU nezbytných pro přijetí eura. Podniky a zástupci průmyslu přitom požadují kvůli výkyvům kurzu koruny rychlé přijetí eura. Naopak řada ekonomů i Česká národní banka varuje kvůli negativním dopadům na ekonomiku před unáhleným přechodem na jednotnou evropskou měnu.

Kvůli loňskému celosvětovému růstu cen a dalším vládním opatřením loni Česko nesplnilo kritérium inflace, přičemž letos by jej již opět plnit mělo. ČR rovněž nesplnilo kurzové kritérium, protože země zatím nevstoupila do systému směnných kurzů ERM II. Letos by pak podle analytiků nemusela ČR splnit kvůli růstu schodku státního rozpočtu tříprocentní hranici deficitu veřejných financí.

Klíč k euru má tedy v ruce zejména vláda a její fiskální politika. ČR by mohla podle posledních vyjádření politiků i ekonomů přijmout euro nejdříve v letech 2013 nebo 2014.

K termínu přijetí eura se vyjádřil redaktor i od Topolánek, který upozornil, že touhou pro přijetí eura by mohlo být další zadlužování státu. Na počátku letošního roku premiér slíbil, že vláda termín oznámí 1. listopadu 2009 ale zároveň upozornil, že kvůli předčasným volbám se termín oznámení posune.

Topolánek: Vstup do NATO je významnější než členství v EU

Vstup do Severoatlantické aliance je pro Českou republiku významnější než přijetí mezi státy Evropské unie. Řekl to premiér v demisi Mirek Topolánek na setkání s lidmi, kteří se v roce 1999 o začlenění České republiky do NATO zasloužili. Členství v NATO je podle něj jednou z nejvýznamnějších událostí historie české země.

Vybraným osobnostem za jejich angažovanost při vstupu do NATO udělil Medaili Karla Kramáře. Vyzdvihl zejména zásluhy někdejšího prezidenta Václava Havla a bývalého sociálně demokratického premiéra Miloše Zemana. Havel připomněl, že prosadit myšlenku na rozšíření aliance bylo velmi složité, a to jak v ČR, tak i v zahraničí. Přijetí do NATO bylo podle něj velmi důležité i pro následující vstup do EU. Evropská unie by se podle něj do střední a východní Evropy vůbec nerozšiřovala, pokud by neměla jistotu v našem členství v NATO.

Mezi oceněnými jsou vedle Havla a Zemana také například místopředseda končící vlády a někdejší velvyslanec ve Spojených státech amerických Alexandr Vondra, první velvyslanec ČR v NATO Jaroslav Šedivý či někdejší náčelník generálního štábu armády Jiří Šedivý.

Příští číslo vyjde 7. května, uzávěrka je v pátek, 1. května.

OBSAH TOHOTO ČÍSLA

Nový premiér se jmenuje Jan Fischer (Nový)	1
Policaři týrali rómské děti (Sujová)	1
Pohled z USA (Povalný)	3
Havel: Doufám, že to voliči ČSSD spočítají (Kaiser)	6-7
90 let koruny československé	8
Dva útky Roberta Matuly (Šiška)	9
Horká neděle (Svěrák)	10
Je svět s Obamou na cestě do pekla? (Pehe)	12
Vodní mlýn v Moslovicích	13
Pohřebi začíná (RDV)	15
Sport	16

na straně 5

ZPRÁVY Z DOMOVA

České zprávy bez označení zdroje jsou převzaty z Radio Praha.
http://www.radio.cz/cz/

Schválení lisabonské smlouvy

Senát ČR má lisabonskou smlouvu o budoucím fungování EU schvalovat na nejbližší řádné schůzi, která bude mezi květinovými svátky. Po jednání senátorského klubu ODS to řekl předseda frakce Jiří Štěpánek.

Eurofondy čerpáme na 98,42 procenta

Slovensko ku konci marca tohoto roka čerpalo eurofondy za období 2004-2006 na 98,42%. Znamená to, že z celkového závazku za všechny programové dokumenty vo výške 1,169 miliardy eur (35,22 miliardy Sk) SR využila na financovanie projektov 1,15 miliardy eur (34,64 miliardy Sk), informovalo ministerstvo financií.

Brusel žaluje Českou republiku

Evropská komise se rozhodla poslat Českou republiku před Evropský soudní dvůr. Důvodem je, že ČR podle ní do své legislativy správně nepřeváděla evropskou směrnici o zabezpečení dodávek elektřiny. Pokud Praha bude odsouzena a nesjedná nápravu, hrozí jí finanční sankce.

Belgie otevřela trh pro Čechy

Češi a Slováci budou moci od května volně pracovat prakticky v celé Evropské unii s výjimkou Německa a Rakouska. Belgie se totiž rozhodla, že otevře svůj pracovní trh pro občany osmi států, které se staly členy EU v roce 2004. Ke stejnému datu se pro ně otevře pracovní trh i v Dánsku.

Křiza-nekřiza, stávkují

Světová hospodářská a finanční krize sa na tipování Slováků v lotériách neprejavila. Počet vkladov do Lota síce koncom januára klesol, avšak dôvodom bola výhra historicky najvyššieho jackpotu 11 miliónov eur (331,446 milióna Sk). Vklady sa ustálili na určitej úrovni, čo pretrváva dodnes. Porovnania s obdobím z minulého roka dokonca dokazujú 20 až 25% nárast prijatých stávk.

Čunek nebude kandidovat do PS

Předseda lidovců Jiří Čunek pro Rádio Česko řekl, že nepůjde v předčasných volbách kandidovat za KDU-ČSL do Poslanecké sněmovny.

FOTOGALERIE

František Oldřich Kinský, který se u českých soudů po léta domáhal navrácení rodového majetku svých šlechtických předků, zemřel ve středu 1. dubna. Jeho skonu předcházela dlouhá a těžká nemoc.

Podle právníka se nástupcem Kinského stal jeho syn Karel, který bude pravděpodobně ve snaze získat nemovitosti dále pokračovat.

Kinský, který zemřel ve věku 72 let, se s Českou republikou soudil či soudil například o zámků v Cholticích na Pardubicích a Šlapanicích na Kladensku nebo o pražský palác Kinských. Prostřednictvím svých právníků pak podal již více než 160 ústavních stížností týkajících se jeho snahy o navrácení majetku. Kinský podle dostupných informací podal u různých českých soudů přinejmenším 157 žalob na majetek v údajné hodnotě 40 miliard korun. Kinského rodiče o něj přišli po druhé světové válce na základě Benešových dekretů, protože údajně kolaborovali s nacisty. Právníci ale tvrdí, že nemovitosti byly zabaveny neoprávněně, protože je nevlastnil Kinského otec, ale v té době nezletilý František Oldřich, jenž nekolaboroval a měl českou národnost.

Schwarzenberg odstupuje

Zdrané dokončení českého představení EU a projektu Východního partnerství unie se šesti postsovětskými zeměmi označil za důležité nynější ministr zahraničí Karel Schwarzenberg při svém rozhovoru s designovaným premiérem Janem Fischerem. Svého předpokládaného nástupce ve Fischerově úřednické vládě a nynějšího náměstka Jana Kohouta označil za vynikajícího diplomata, který ministerskou práci zvládne. Kohouta do funkce nominovala ČSSD. Sociální demokraté zásadně odmítli, aby Schwarzenberg ve funkci pokračoval i v nové Fischerově vládě. ČSSD vadí především jeho podpora pro vznik radaru amerického protiraketového děstíku v ČR.

S KURS DOLARU S

Za \$1 americký vyplácela dne 22. dubna 2009 ČNB 20,86 Kč, za kanadský 16,90. Národní banka Slovenska za \$1 americký 0,765 Euro, za kanadský 0,632 Euro.

AMERICKÉ LISTY

26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542
Phone: (516) 674-9438

(USPS 015-179)

Periodical postage paid at Glen Cove, NY 11542 and additional mailing offices. Published bi-weekly. Annual subscription: United States \$55, Canada \$55, others \$55.

POSTMASTER: Send address changes to: Typrints, 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542.

Radičová nepojde proti předšedovi Dzurindovi

Podpredsedníčka SDKÚ-DS Ivetta Radičová, ktorá v nedávnych prezidentských voľbách získala takmer milión hlasov, má podporu aj v svojej strane – získala dostatočný počet podpisov členov strany, aby sa mohla v primárnych voľbách v júni uchádzať o post volebného lídra. Napriek tomu na tento post kandidovať nebude. Po rozhovorech s predsedom strany Mikulášom Dzurindom to v piatok 17. apríla oznámila viacerým funkcionárom SDKÚ-DS, aj keď pred dvoma týždňami tvrdila, že má záujem kandidovať, ak ju podporia členovia strany. Dôvod, pre ktorý zmenila rozhodnutie, neuviedla.

Počet případů pracovní neschopnosti v ČR klesl

Systém neprohlášení o prvních třech dnech nemoci podle ministra práce a sociálních věcí v demisi Petra Nečase (ODS) se jednoznačně osvědčil. Ve srovnání s rokem 2007 klesl v roce 2008 počet případů pracovní neschopnosti ze 2,72 milionů nově hlášených případů na 2,22 milionu, což je nejnižší výsledek v historii ČR republiky. Systém byl uveden v platnost od počátku tohoto roku.

Je Fischer dobrou volbou?

Jana Fischera, který byl jmenován novým premiérem, považuje za vhodného kandidáta na předsedu dočasné úřednické vlády 48% lidí. Asi třetina občanů má opačný názor. Největší podporu má Fischer u voličů ČSSD, nejmenší u příznivců ODS. Přitom právě předseda ODS Topolánek Fischera do této funkce vybral. Na otázku, zda Fischer zvládne české předsednictví EU, odpověděla kladně polovina respondentů, záporně asi třetina. Pětina lidí na Fischera nemá jasný názor a ani na jednu otázku nedokázala odpovědět.

V ČR je příliš mnoho cizinců

Více než polovina občanů si myslí, že v České republice žije příliš mnoho cizinců a téměř pětina lidí zastává názor, že by Česko nemělo přijímat uprchlíky. Většina lidí se domnívá, že pobyt cizinců v ČR by měl být možný jen za splnění určitých podmínek. Uprchlíky by odmítlo přijmout 19% respondentů, 7% by naopak přijímalo všechny běžence bez rozdílu. Názor, že by Česko mělo přijímat pouze některé uprchlíky, zastává 68% dotázaných.

Proti udělování azylu se o něco častěji stavěli starší lidé a stoupenci levice.

Malý dopis z Prahy

JIŘINA RYBÁČKOVÁ

Čtvrtá cenová skupina

Původně jsem dnes chtěla psát o tom, jak jsme všichni znechuceni z toho, co nám tu páni politikové předvedli – chtěla jsem se trochu zamyslet nad českou levicí a právicí a nad nestydanou demagogií, kterou lady nicméně tolik lidí polyká i s navijákem (hook, line and sinker) – a taky nad surrealistickým humbukem kolem poplatků u lékařů, v nemocnicích a v lékárnách. Ale pak se mi z těch myšlenek udělalo skoro nevoľno a uvědomila jsem si, že bych musela jmenovat různá jména (například hejtmánů a vyšších šarží) a že bych si nedokázala odpustit žalovatelné a neslušné výrazy. A to přitom budeme brzy oslavovat 20. výročí pádu komunismu.

Radši tedy napíšu o jednom mladém muži, který nyní vstupuje do politického klání. Jmenuje se Lukáš Macek, je mu 33 let, a je lídrem kandidátky strany SNK ED (Sdružení nezávislých kandidátů – Evropská demokraté) ve volbách do Evropského parlamentu. Poznala jsem se s ním na přelomu roku 2007 a 2008, kdy byl jedním z hlavních poradců prezidentského týmu Jana Švejnara.

Velmi inteligentní, artikulovaný, patřící do nové generace sebevědomých mladých mužů a žen, kteří se cítí doma stejně v Praze jako v Bruselu, Paříži či Londýně, kteří mají dávno rodinné kořeny v té či oné české vesnici, ale stejně pohodlně zapadnou na venkově v zemích na jih, západ a sever od nás do rodin

svých evropských přátel či manželce a manžel.

Informace o SNK ED najdete na www.snked.cz. Je to dnes největší politická strana stojící mimo poslaneckou sněmovnu, je zastoupena v osmi krajských zastupitelstvech, v hlavním městě Praze je dokonce druhou nejsilnější stranou, a disponuje velkým množstvím starostů a zastupitelů v Česku a také má tři poslance v Evropském parlamentu. Nejdůležitější prioritou je generální výměna v oblasti veřejné správy a politiky. Jen aby ta výměna šla co nejrychleji!

Když jsem poslouchala Lukášův projev při zahájení jeho kampaně, na tiskové konferenci na CERGE-EI v pondělí 23. března, řikala jsem si, že takhle by měli vystupovat čeští politici – jasně, věcně, s pohledem do budoucna, se světovým rozhledem. A ne jako lidé, jimž kouká sláma z bot, jejichž lačnost po moci z nich sálá na všechny strany a jejichž vyjadřovací styl připomíná okresní tajemníky 4. cenové skupiny.

Jak je to možné, že tu pořád přetrvává ta intelektuální a morální ubohost komunistických časů? Napadá mě, že v té téměř se nemění české politické garnituře se jako hnis soustřeďuje to nejhorší, co zde máme. Už bychom to konečně měli vyvrhnout a odvrhnout.

O víkend ale nebudu myslet na politiku ani na práci. Půjdu do lesa a budu se kochat jarní přírodou. Jaké je jaro u vás?

17. dubna 2009

STRUČNĚ ★ STRUČNĚ

ČESKÁ REPUBLIKA – Jordánsko zvažuje, že pro své letectvo pořídí české stroje L-159. ★ Více než polovina českých pivovarů projevila zájem označovat své produkty chráněným zeměpisným označením České pivo. ★ Pražské Národní divadlo. ★ Předseda lidovců (ČL) Jiří Čunek bude na volebním sjezdu 30. a 31. května obhajovat svou funkci. ★ Ministr kultury v demisi Václav Jelíčka (KDU-ČSL) jmenoval ředitelem Památníku národního písemnictví (PNP) Zdeňka Freislebena. ★ Středočeský hejtmán a poslanec David Rath (ČSSD) chce, aby knihovna podle návrhu architekta Jana Kaplického vyrostla na pozemcích jeho kraje v blízkosti ruzyňského letiště. ★ V Praze v neděli 12. dubna zemřel Miroslav Doležal, nejstarší člen činohry Národního divadla. ★ Před 60 lety vzniklo v tehdejší Československu první nakladatelství literatury pro děti a mládež Albatros. ★ Hrubý domácí produkt České republiky v letošním roce klesne zhruba o 1,3 procenta. ★ O prodlouženém velikonocním víkendu zahynulo od pátku do pondělí na českých silnicích 15 lidí. ★ V Opavě hořel sklad se 40 tunami papíru. ★ Ceny průmyslových výrobků v březnu klesly o 2 procenta, nejvíce od roku 1991. ★ Silniční dopravci chystají protesty kvůli nezavedení slev z placení elektronického mýta, které jim slibila odstupující vláda Mírka Topolánka. ★ Energetická společnost ČEZ bude dávat svým zákazníkům příspěvek 1000 korun na nákup nových energeticky úsporných elektrospotřebičů. ★ O bezplatnou letenku do vlasti a příspěvek 500 eur požádalo za dva měsíce fungování projektu dobrovolných návratů již 1285 cizinců, kteří v souvislosti s ekonomickou krizí přišli o práci. ★ V lednu a únoru požádalo o status uprchlíka v Kanadě 570 Čechů. ★ Historický nájemník roku 2008 se stal Šternberk.

SLOVENSKO – Většina domácností SR platí za elektřinu méně, než v roce 2008. ★ Na trhu práce su suverénne najzidanejší absolventi inforaticky orientovaných fakult, absolventi práva a pedagogiky nie sú v kurze. ★ Niektoré lekáre na Slovensku platia pacientom za to, že k nim prídu s receptom. ★ Kúpna síla Slovákov predstavovala v minulom roku 6102 eur – oproti predchádzajúcemu roku 20-percentný nárast. ★ Vo veku 83 rokov zomrel 16. 4. v Ríme slovenský salezán, významný biblista, univerzitný profesor a misionár don Jozef Heriban. ★ Hospodárenie Sociálnej poisťovne skončilo vlni s prebytkom 221,47 mil. eur. ★ Ceny tovarov a služieb v marci spomalili tempo medziročného rastu na najnižšiu úroveň od augusta 2007. ★ V skalickom okrese by malo vyrásť viacero veterárnych elcktrární. ★ Počas druhého polroka 2008 odhalili inspektori a polícia 1481 nelegálne pracujúcich ľudí. ★ Len pár dní pred 53. narodeninami zomrel v nedeľu v Prešove básnik, historik a podpredseda Spolku slovenských spisovateľov Michal Očenáš. ★ V Košiciach na sídlisku Ľahánovce vyrostie 518 nových bytov, spoločnosť TH Stavby, s.r.o. plánuje do nich investovať 53 mil. eur. ★ Najvyšší deficit zahraničného obchodu 217,5 milióna eur (6,55 miliardy Sk) dosiahlo Slovensko v januári tohto roka s Ruskou federáciou. ★ Slovenský teoretik drámy a literatúry Pavol Palkovič zomrel 7. apríla vo veku 79 rokov. ★ Bratislavské letisko bude mať od 4. júla nové pravidelné spojenie s Düsseldorfom. ★ Krátkometrážny film Štyri režisérky Ivany Šebestovej bude zastupovať SR na festivale súčasných experimentálnych krátkych filmov REX v Štokholme. ★ Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. dostala finančnú výpomoc od vlády 165,970 mil. na udržanie zamestnanosti a zmiernenie strát.

Nezávislé Americké Listy vycházejí jednou za čtrnáct dní. Šéfredaktor Petr Bisek. Vydává Typrints Company, 26 Gruber Drive, Glen Cove, New York 11542, USA, tel. 516/674-9438, fax 516/671-3147, e-mail: americkelists@optonline.net. Redakce nezodpovídá za přesnost podepsaných článků a nemusi se ztotožňovat s jejich obsahem. Ručopisy se nevracejí, pokud autor nepřiloží označovanou obálku se zpětnou adresou. Veškerá práva vyhrazena. Copyright © Typrints Company. Žádný výstižný materiál, ani jeho část, nesmí být otištěn bez svolení redakce. Příští číslo vyjde 7. května, uzávěrka 1. května.

The independent Americké Listy is published bi-weekly. Editor-in-chief Peter M. Bisek. Published by Typrints Company, 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542, USA, tel. 516/674-9438, fax 516/671-3147, e-mail: americkelists@optonline.net. Publisher is not responsible for accuracy and content of signed articles. Furthermore, publisher might not agree with the content of signed articles. Manuscripts are not returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope. Copyright © Typrints Co. No material may be reprinted without a permission. Next issue due May 7th, deadline May 1st, 2009.

Mojmír Povolný

Pohled z USA

Pět měsíců klidu nebo nejistoty?

Uplýnulo několik týdnů od pádu Topolánkovy koaliční vlády. V předchozím čísle *Amerických listů* Jaroslav Nový referoval z Prahy o jednání ODS, ČSSD, KDU-ČSL a SZ o vládě, která by přes léto vedla Republiku k parlamentním volbám v první polovině října 2009. Do těchto jednání nebyla přizvána KSČM, i když předseda sociálních demokratů Jiří Paroubek přiznal, že s komunisty složení „letní“ vlády konzultuje. Dnes je již známo, že tato „letní“ vláda bude vládou úřednickou, že lidovci odmítli na jejím jmenování se zúčastnit, že na místo ministerského předsedy je navržen Jan Fišer, prezident Statistického úřadu, a že na ministerské křeslo sedm kandidátů navrhuje ODS, sedm ČSSD a tři SZ. Pouhý konflikt je ve dvou nominacích mezi ODS a SZ: ve školství a kultuře.

Očekává se, že až Fišer s těmito návrhy bude souhlasit, prezident Václav Klaus jej bude předsedou vlády jmenovat a na jeho návrh bude také jmenovat dohodnuté kandidáty dalšími členy vlády.

Toto neobvyklé řešení vládní krize nemá ústavní opodstatnění – ani ústava první Československé republiky je neznala a nezná je ani ústava České republiky. Přesto první Republika měla dvě „zatímní“ vlády, jak je nazval prezident T. G. Masaryk – moravského zemského prezidenta Jana Černého v 20. letech minulého století, poprvé po rozpadu sociální demokracie (15. 9. 1920–26. 9. 1921), bez které se politická vláda nedala ustavit, a podruhé, když se politické strany nebyly schopny dohodnout na politickém složení koaliční vlády (18. 3. 1926–12. 10. 1926).

Toto mimoustavní politické řešení nyní kopírují současné politické strany navzdory kritice ze strany odborníků na ústavní právo. Kopírují je proto, že nejsou s to vyvážnout z patu, jímž skončily parlamentní volby v roce 2006, a protože potřeby čas udělat si pořádek ve vlastních řadách, než půjdou do předčasných parlamentních voleb odložených na říjen.

Evropský tisk: ČR povede neznámý úředník

Jmenování dosavadního předsedy Českého statistického úřadu Jana Fischera novým předsedou české vlády komentují některé evropské listy; objevují se slova o neznámém úředníkovi, o převaze Václava Klause a o velké koalici.

Nejrozsáhlejší komentář zveřejnil ruský *Kommersant*, který za hlavní Fischerovu přednost označuje to, že dosud nikdy neprojevil žádné politické ambice a z premiérského křesla se miní vrátit do předchozí funkce. Zároveň však deník zdůrazňuje, že tento doposud neznámý pražský úředník bude po tři měsíce řídil Evropskou unii, než její vedení v červnu převezme Švédsko.

Francouzský deník *Le Figaro* přišel s titulkem: Český premiér „bez politických ambicí“, a cituje *Hospodářské noviny*, že právě proto byl Fischer do této funkce vybrán. Podle *Libération* „je to tedy euroskeptický Václav Klaus, který má opět návrh“. S odvoláním na český vládní zdroj *Libération* dodává, že prezident ČR V. Klaus „povede evropské vrcholné

Jak se dalo očekávat, odborníci – kandidáti a kandidátky na ministerská křesla v navrhované „úřednické“ vládě – se nevyhnou identifikaci s politickou stranou, která je nominuje. Jen v případě dvou nominací ODS se kandidáti vyhlašují jako nestraníci a jeden kandidát SZ jako nekomunista. Mezi kandidáty jsou tři ženy za ODS a jedna za SZ, avšak žádná za ČSSD, a jeden Slovák za ODS a jeden za SZ. Věkově jde o generaci z druhé poloviny narození v šedesátých letech minulého století, která dospívá v osmdesátých letech, studovala a má vysokoškolské vzdělání.

Citlivou otázkou v jednotlivých nominacích je bývalé členství kandidátů v KSČ. O Fišerovi, kandidátu na úřad ministerského předsedy, je známo, že byl členem KSČ v osmdesátých letech. Dva sociálně demokratičtí kandidáti – Jan Kohout, jmenovaný na úřad ministra zahraničních věcí, a Štefan Fule, jmenovaný na úřad ministra pro evropské záležitosti – vystudovali v osmdesátých letech na moskevském Státním institutu mezinárodních vztahů, ale oba již po léta úspěšně slouží v polistopadové české zahraniční službě. Otázka bývalého členství v KSČ a úspěšné zabydlení jeho nositelů v popředí demokratické polistopadové Republiky nepřestává tížit českou společnost a její etos.

Na rozdělení resortů, do kterých jednotlivé strany jmenovaly své kandidáty, je překvapivé, že sociálním demokratům připadla klíčová ministerstva vnitra, zahraničních věcí, evropských záležitostí, průmyslu a obchodu, kdežto ODS má obranu a spravedlnost a Zelení životní prostředí. Přitom až do podzimu tato „zatímní“ vláda bude mít na starosti dvě stěžejní otázky: (1) Lisabonskou smlouvu, její ratifikaci a členství Republiky v Evropské unii vůbec a (2) dopad globální finanční a hospodářské krize na Republiku, která se do ní plíží milovými kroky.

Pražská vládní krize nemohla být vyvolána v nekritičtější chvíli. Snad má obdobu jen v září v roce 1920, kdy 26 sociálně demokratic-

schůzky, aby zajistil kontinuitu“.

Maďarské levicové *liberální* noviny *Népszabadság* píše, že nová česká vláda bude ve skutečnosti konzervativně sociálnědemokratickou velkou koalici, i když se oficiálně nazývá vládou expertů. „Každý je spokojen,“ pokračuje deník. „Snad s výjimkou ministra pro evropské záležitosti Alexandra Vondry, který se může trápit tím, že jeho země kvůli vnitropolitickému zmatku neskládá diplomatické vavříny, které jinak k předsednictví EU patří.“

Z „provinční krátkozrakosti“ obvinil české politiky britský týdeník *The Economist*, podle něhož jmenováním úřednické vlády bude české předsednictví Evropské unie „politicky mrtvé“. Týdeník se v komentáři ve svém posledním čísle zamýšlí nad rozpačitým společným bříflingem amerického prezidenta Baracka Obamy v Praze se třemi představiteli EU, ale domnívá se, že ani případný prezident EU, který bude unii sám zastupovat, nevyřeší rozpory mezi jejími členy.

kých poslanců rozštěpilo mateřskou stranu, svým krokem zbavilo vládní koalici parlamentní většiny, přivodilo její pád a na jedné straně vedlo k ustavení „zatímní“ vlády a na druhé straně k založení Komunistické strany. Tehdy to trvalo celý rok, než Republika onu krizi překonala. Tehdy ale měla na Hradě Masaryka.

15. dubna 2009

Dopad vládní krize na „Lisabon“

Odházející ministr zahraničí Karel Schwarzenberg cití z celé Evropy obavy z české vládní krize a možných dopadů na ratifikaci lisabonské smlouvy a tím i na rozšiřování unie.

Schwarzenberg současně varoval, že zamítnutí dokumentu v Praze by vedlo k „naprosté izolaci“ Česka v EU. „Nechci popisovat, vy všichni máte dostatečnou fantazii, co by to pro naši zemi znamenalo,“ řekl šéf české diplomacie po neformálním jednání ministrů zahraničí zemí EU v jižních Čechách. „Pro nás by to byl hrozný výsledek... jak je známo, Irsko jako ostrov má aspoň volný přístup k moři. My jsme ale úplně obklopeni EU,“ uvedl ministr.

Liberalové.cz: Klaus škodí

Prezident Václav Klaus podle strany *Liberalové.cz* škodí českým národním zájmům, protože přímým i nepřímým porušuje zákony, ohrožuje nezávislost důležitých institucí, vtaňuje komunisty do důležitých rozhodování a prosazuje zájmy Ruska.

Klausovi tato nová proevropská strana vyčítá i mnoho dalších jeho údajných chyb. V duchu této kritiky pak vyznívá i grafická podoba inzerátů a billboardů, které zveřejnila na své stránce *Liberalové.cz*. O tom, že toto uskupení spustilo kampaň pod názvem „Václav Klaus škodí českým národním zájmům“, informoval Milan Hamerský, lídr stranické kandidátky pro červnové volby do Evropského parlamentu. Prezident je v materiálech *Liberalů.cz* zobrazen s motýlkem v barvách ruské vlajky.

O Slovensku zo Slovenska

Předseda vlády SR Robert Fico prijal v pondelok 20. apríla svojho slovenského partnera Boruta Pahora, ktorý pricestoval na jednodňovú oficiálnu návštevu Slovenska. Témou ich rokovania boli otázky ekonomickej spolupráce, energetickej bezpečnosti, globálna finančná a hospodárska kríza a jej dopady na obe krajiny, ako aj skúsenosti s prechodom na euro. Slovinci bolo prvé z nových desiatich členských štátov EÚ, ktoré prešlo na euro. Slovensko bolo druhé.

Marian Janušek už nie je ministrom výstavby. Akceptoval výzvu premiéra a podal demisiu. Dôvodom bol sporný tender na dodávku rôznych služieb. Prezident na jeho miesto vymenoval nominanta SNS Igora Štefanova, ktorý je však podľa tlačových zodpovedných za prípravu predraženého tendra. Sporný tender sa rozhodla preskúmať aj Európska komisia.

Vláda sa zatiaľ nechystá zverejniť, kde vidí ekonomiku, v akom stave sa nachádza tohtoročný rozpočet a aké sú jeho vyhliadky. Ministerstvo financií totiž až do júna nechce prerábať predpovede na vývoj ekonomiky, na ktorých stoja príjmy rozpočtu, najmä dane. Oficiálna prognóza pre ekonomiku od ministerstva stále ráta s rastom nad dve percentá, hoci Národná banka nedávno oznámila, že nás nečaká rast, ale prepad o vyše dve percentá. Ekonomovia aj bývalí ministri hovoria, že od vlády je takéto vykávanie nezodpovedné.

V závode tepelnej Elektrárne Vojany na východnom Slovensku horelo. Pravdepodobnou príčinou požiaru bola technická porucha. „Nebude to mať zásadný vplyv na zazmluvnené dodávky elektrickej energie,“ povedal hovorca Slovenských elektrární Juraj Kopřiva. Požiar zasiahol bloky päť a šesť elektrárne EVO 1, oba s výkonom

110 megawattov, bloky sú odstavené, výrobu v ostatných blokoch požiar neovplyvnil.

Zhruba 20 zo 130 zahraničných investorov na Slovensku dnes svoje rozhodnutie investovať na Slovensku zrejme ľutuje. Vyplýva to z prieskumu medzi nemeckými, rakúskymi a francúzskymi investormi v SR. V súčasnosti by si tieto firmy podľa hovorca Slovenskonemeckej obchodnej a priemyselnej komory Markusa Halta vybrali namiesto Slovenska asi Rusko, Rumunsko alebo Bulharsko. „Väčšina týchto investorov sa zaoberá výrobou náročnou na živú prácu, ako napríklad automobilový či textilný sektor. Úlohu tu hrajú daňové reformy v Bulharsku a Rumunsku, ktoré zlepšili ich konkurencieschopnosť,“ povedal Hala.

V centre Košíc v blízkosti Dómu sv. Alžbety vyrástla skládka opotrebovaných pneumatík. Košice sú prvým z miest, kde chcú aktivisti upozorniť na problémy v oblasti životného prostredia v rámci koncepcie ekologickej stopy. Ďalšími budú Banská Bystrica, Nitra, Trenčín, Trnava a Bratislava. Súčasťou kampane Ekologická stopa, ktorú v Košiciach odštartovala spoločnosť Greenpeace, je i petičná akcia Stop uránu na Slovensku, ktorú už podpísalo viac ako 92-tisíc ľudí.

Vláda SR nebude musieť predložiť parlamentu revidovaný štátny rozpočet. Poslanci totiž odmietli návrh zmenšenia zúčtov SDKÚ-DS, na základe ktorého mal kabinet Národnej rady SR predložiť upravený rozpočet na rok 2009 do 30 dní. „Je evidentné, že rozpočet schválený minulý rok už neplatí a stal sa doslova zdražom papiera, pretože predpoklady, na ktorých bol založený, neplatia,“ zdôvodnil svoj návrh podpredseda SDKÚ-DS Ivan Mikloš.

Unavení po náročné cestě

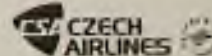
s přímými lety New York–Praha nebudete

Pohodové a příjemné cestování na trase New York–Praha je s našimi lety zaručeno. Jediné přímé spojení z New Yorku do Prahy vám přinese pohodlí, ušetří zbytečné starosti a spoustu drahocenného času. Do Prahy se tak dostanete spolehlivě a včas.

Letenky si můžete rezervovat u svých obvyklých prodejců na internetu www.czechairlines.com, a také na nonstop telefonce v číslu 1800 223-2365.

www.czechairlines.com

Kinský bojuje s Českým státem i po smrti

Spory nedávno zesnulého hraběte Františka Oldřicha Kinského o rodový majetek s jeho smrtí neustály. Naopak, Český stát totiž zatím nechce vydat klíče od rodinné hrobby Kinských, aby tam mohly být uloženy ostatky Františka Oldřicha.

„Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových odmítl klíče od hrobky vydat. Řekli možná a chtějí u případného pohřbu být. S tím by ale zesnulý určitě nesouhlasil," řekl přítel Kinských Girolamo Giromani.

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových se brání tím, že musí být osloven někým z rodiny nebo právním zástupcem.

„Pan Giromani je v této věci pro mě jen člověk z ulice, ačkoli má k rodině blízko. Musíme mít oficiální žádost od rodiny," uvedl Ivan Mertlík z kladenské pobočky úřadu.

I tak by ale rozhodnutí úřadu nebylo jasné. „Museli bychom to konzultovat s nadřízenými a zjistit, zda by tím nebyl porušen nějaký zákon," dodává Mertlík.

Podle přítele rodiny Kinských ale není, pokud jde o smrt, na takové věci čas. „Jsme postupem českého

Rodinná hrobka Kinských

státu donucení spálit Františka Oldřicha Kinského v Argentíně. Rod Kinských přečkal i Bílou horu a tak přečká i toto nepříznivé období. František Oldřich bude jistě jednou v rodinné hrobce uložen," dodal Giromani.

Hrobka rodu Kinských v Budeňovicích na Slánsku oficiálně patří státu. Před několika lety o tom rozhodl kladenský okresní soud. František Oldřich Kinský se v tomto sporu nedovolal.

Hrabě Kinský zemřel 2. dubna

v Argentíně pravděpodobně na onomocnění srdce. Bylo mu sedmdesát tři let.

Za života bojoval u českých soudů za navrácení rodinného majetku. Podal 157 žalob na majetek za miliardy korun. Mezi majetkem, který chtěl Kinský získat, je například palác Kinských na pražském Staroměstském náměstí, pozemky v rekreačním areálu v Rynartčicích na Děčínsku nebo 32 hektarů lesa na Rakovnicku.

Kinského rodiče o majetek přišli po druhé světové válce. Kinského advokát ale u procesů argumentoval, že nemovitosti byly zabaveny neoprávněně, neboť je nevlastnil Kinského otec, ale jeho v té době nezletilý syn František Oldřich.

ACTUÁLNĚ.CZ

Památník pro pátera Toufara

Nová turistická cesta v Čihošti na Havlíčkobrodsku připomíná kněze Josefa Toufara, který se v roce 1950 stal obětí komunistického režimu kvůli tzv. čišošťskému zázraku.

Cesta vede z Leštiny u Světlé přes Čihošť do Smrčného a měří 18,5 kilometru. Spolu se zástupci římskokatolické církve a obce ji otevřeli členové Klubu českých turistů na Vysočině. Slavnosti se zúčastnilo přes 600 lidí.

Takzvaný čišošťský zázrak se stal v místním kostele Nanebevzetí Panny Marie před téměř 60 lety. Při mších faráře Toufara se prý hýbaly nad oltářem. Státní bezpečnost kvůli tomu kněze uvěznila, ten na následky mučení zanedlouho zemřel. Pochován byl do společného hrobu v pražských Ďáblicích. Jeho osud a další faráře stíhané komunistickým režimem v Čihošti od roku 1990 připomíná památník u kostela.

Před 40 lety se upálil na protest proti okupaci Evžen Plocek

Před 40 lety, 9. dubna 1969, zemřel v jihlavské nemocnici technický úředník Evžen Plocek. Pět dní předtím se v Jihlavě na náměstí Míru zapálil na protest proti nastupující normalizaci v Československu. Sebeobětováním navazoval na odkaz Jana Palacha a Jana Zajíce, ale na rozdíl od nich o Pločkovi veřejnost dlouho skoronevěděla.

Do celostátního tisku nepronikla ani řádka, kromě malé zprávy v černé kronice Rudého práva, která ale neuváděla ani iniciály. Ani nejbližší Pločkovi známí se s odstupem času neshodli, zda měl jeho čin jen politický motiv, či byl vyvrcholením jeho osobních problémů. Plocek totiž nezanechal žádný dopis, pouze těsně před činem na pult jedné ze státnic na pouli hodil papírky se slovy: „Jsem pro lidskou tvář – nesnáším necit – Evžen“ a „Pravda je revoluční – napsal Antonio Gramsci.“

Medvedev udelil Anne Belousovej Rad přátelstva

MOSKVA, 19. dubna – Ruský prezident Dmitrij Medvedev udelil podpredsedníčke Národnej rady Slovenskej republiky Anne Belousovej (Slovenská národná strana) Rad přátelstva. Belousova získala ocenění „za upevňování a rozvoj rusko-slovenských vztahů“ informovala dnes TASR Tlačová služba Velvyslanectva Ruskej federácie v Slovenskej republike. Rad přátelstva uděluje občanom Ruskej federácie a iných štátov, ktorí sa zaslúžili o všestranný rozvoj vztahov medzi Ruskom a inými krajinami.

Zo sveta kultúry

Keď hra, je ho v kapele plno. Vyžaruje zo seba obrovskú muzikalitu, mimoriadne citlivo reaguje na hru svojich kolegov a hudbu prežíva celým telom. David Hodek je unikát, a nielen na slovenské pomery. Má totiž len jedenásť rokov. Veľmi mladí hudobníci tu sem-tam boli vždy, ale u bicích je to trochu inak – tie potrebujú nielen fyzickú silu, ale hlavne mentálnu zrelosť, ktorú má v detských rokoch málokto. Dávid ju má. V najbližších dňoch vystúpi v rámci komárňanskeho vydania jarných „džezákov“ pred veľkým Maceom Parkerom.

Nechýbalo veľa a Park kultúry a oddychu (PKO) by bol minulosťou. Mesto Bratislava, ktoré v minulosti búralo samo našťarovalo, sa nakoniec s investorom stihlo dohodnúť na dvojročnom prímieri. Genius loci sa nedá vytvoriť umelo. A len lažko sa dá preniť. Slovenskí hudobníci sa zhodujú, že s rizikom zbúrania PKO hrozí aj riziko, že hlavné mesto príde o najlepší koncertný priestor. Džezmen Peter Lipa pripomína, že ten priestor má za sebou aj 34 ročníkov džezových dní. Predstavitelia mesta ho uistili, že jarné džezáky budú určite v PKO, aj keď v stenách zostane pár hrozivých dier.

Nový komorný program pod názvom Budú hrať predstavuje svojim divákovi tanečný súbor SLUK. Ide skôr o koncert kapely súboru a jeho speváčok, teda hlavne o hudobný program, ktorý budú na scéne dopĺňať dva tanečné páry. Štefan Molota a komorní choreografi Stanislav Maršler a Martin Urban sa vo svojich spracovániach ľudovej hud-

by inšpirujú rozmanitým slovenským folklórom. Snažili sa dostať do programu hudbu z čo najviac regionov, zaznejú piesne z Ponitria, Podpolania, Terchovej a ďalších oblastí.

V Esterházyho paláci Slovenskej národnej galérie inštalovali výstavu Osemdesiate, postmodernu v slovenskom výtvarnom umení. Popri ukážkach malby, sochy, objektov a inštalácií prezentuje aj dobovú tvorbu slovenskej architektúry a fotografie. „Rok 1985 je prelomový poliuc-kým uvoľnením, ktoré vytvorilo priestor pre množstvo umelckých a kultúrnych aktivít. Na scénu vstúpila generácia mladých umelcov, ktorí využívali toto uvoľnenie a suverénne sa pohybovali medzi nepísanými pravidlami oficiálnej a alternatívnej kultúry," hovorí kurátorka Beata Jablonská.

V Galérii Cvernovka v Bratislave sa 17. apríla uskutočnil multumelecký jam umeleckej skupiny Golden Požoi Group pod názvom Art for Art. Novú umeleckú hodnotu sa pokúsila vytvoriť spojením živej hudby, tanca, výtvarného umenia (malby a graffiti), videoartu a vidžejingu.

Dramaturg, režisér a pedagóg Pavol Smolík (1964) sa stal novým riaditeľom Opery Slovenského národného divadla. Taký je výsledok druhého kola výberového konania, ktoré sa uzavrelo prednedeľným. „Rozhodli sme sa pre Pavla Smolíka. Mal najanalytickejší pohľad na súčasnú problematiku Opery SND, ako aj podklady jej vízie do budúcnosti," povedal predseda výberovej komisie Jaroslav Blaho.

Benešova vila v Sezimově Ústí je opravená

Triletá obnova Benešovy vily v Sezimově Ústí na Táborsku je dokončená a 28. května se objekt otevře veřejnosti. Bude přístupnější než dřív, zajímají si vili budou moci prohlédnout od května do konce října každý poslední víkend v měsíci.

Rekonstrukce a vybavení interiéru si vyžádala 20 milionů korun, řekl odstoupivší premiér Mirek Topolánek. Zpřístupněním vily a návratem k její původní podobě bude naplněn odkaz manželů Benešových.

Druhý československý prezident Edvard Beneš strávil v této vile poslední chvíle svého života. Jeho manželka Hana v závěti z roku 1973 odkázala vilu s přílehlými pozemky tábořskému muzeu, aby sloužila jako památník jejího manžela. Za socialismu však byla přestavěna na rekreační sídlo využívané ústavními činiteli.

Nyní už se podle Topolánka nepočítá, že by se v ní úředníci běžně rekrovali.

V druhém nadzemním podlaží jsou ale prostory pro vládní návštěvy i premiérský pokoj. Základem expozice v přízemí je jídelna a obytná hala s oblíbeným prezidentovým zákoutím včetně pohodlného křesla. V prvním patře jsou přístupné pracovna a ložnice, v níž Beneš zemřel. Tyto dvě místnosti byly před rekonstrukcí pro veřejnost otevřeny jedenáctkrát v roce, vždy u příležitosti státních svátků a výročí Benešových.

S prezidentovým státnickým dílem i se soukromým životem manželů Benešových se jinak mohli zájemci seznámit pouze v expozici, která v domku pod vilou vznikla v roce 2005.

Benešova vila v Sezimově Ústí je po letech otevřena veřejnosti.

Čeští a moravští biskupové kritizují nový překlad Bible 21

Češi a moravští biskupové kritizují nový český překlad bible nazvaný Bible Překlad 21. století, zkráceně Bible21, který vyšel před Velikonocemi. Upozorňují na nepřesnosti v překladu, jeho rozkolísanost i skutečnost, že Bible21 prý nerespektuje biblí pro katolické křesťany, ani stávající liturgickou terminologii.

Nový překlad bible podle stanoviska České biskupské konference (ČBK) katolická církev neschvaluje. Biskupové také poukazují na nepřesné ambice překladatelů, které jsou podporovány reklamní kampaní. Jestliže má být podle biskupů brán podtitul Překlad 21. století vážně, měl by svou aktuální češtinou „vystačit“

třetí generací. Pokud stále využívají Český ekumenický překlad (ČEP) už po jedné generaci, vzhledem k rychlému měnícímu jazyku, „zřejmě zastaral“, pak to podle biskupů svědčí o značné přepjatých ambicích překladatelů. ČEP byl vydán v 70. letech 20. století.

„Zdá se však, že věc je prostší: toto označení zřejmě není ničím víc než běžné nabubřelou reklamou upoutávkou," uvádí se ve stanovisku ČBK, které vypracovala na základě závěrů biblistů Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy. Zdá bude nový překlad využitelný po celé století, se ukáže až v roce 2099, poznamenávají biskupové.

Realitní poradna

JUDr. JAROSLAV HORKÝ
c/o HORREN, spol. s r.o.
Pobřežní 58/6
186 00 Praha, Czech Republic
tel. +420 221 719 041
e-mail: info@horren.cz • http://www.horren.cz

Tyto řádky jsou generalizované odpovědi na jednoduché realitní otázky čtenářů. Prosím, nepovažujte následující stručné odpovědi za vyčerpávající, zahrnující všechny podrobnosti. Individuální případy vyžadují odbornou reprezentaci. Pokud máte nějaké otázky týkající se vlastnictví nemovitostí, prosím, zašlete je do redakce tohoto listu s označením „Realitní poradna“.

OTÁZKA ČTENÁŘE: Je možné nabídnout byt více realitním kancelářím?

ODPOVĚď JH: Ano, v zásadě je to možné. V případě, že se jedná o pronájem bytu je možno dát nabídku do více realitních kanceláří, ale doporučuje se vybrat si maximálně dvě až tři realitní kanceláře, s kterými lze uzavřít neexkluzivní smlouvu. Ovšem pokud se jedná o prodej bytu, případně domu, je lepší rozhodnout se pro jednu realitní kancelář a podepsat s ní exkluzivní smlouvu, avšak pouze na dobu určitou a za předem stanovených podmínek.

J.H. 8/2009

ORREN

Pobřežní 58/6
186 00 Praha 8
Czech Republic

tel. +420 224 253 103
+420 221 719 041
fax. +420 222 514 628

http://www.horren.cz
e-mail: info@horren.cz

- Komplexní realitní činnost na území České republiky a Slovenské republiky včetně poradenství v první oblasti
- Analýza majetku vlastníkům nemovitostí či dědicům na území České a Slovenské republiky, vyhledání těchto majetků v ČR a SR
- Vyhledávání vlastníků nemovitostí na území ČR a SR ve světě

NOVÝ PREMIÉR SE JMENUJE JAN FISCHER

ze strany 1

Topolánek toto řešení ale vyloučili, novým ministrem financí má být Tomáš Uvíra, dosavadní vrchní ředitel správy majetku na ministerstvu financí.

Kalouska rozlútilo, že Jiří Čunek, který podepsal jako předseda KDU-ČSL s ostatními parlamentními stranami a ČSSD dohodu o přechodné úřednické vládě, o den později tuto dohodu na celostátní konferenci lidovců potopil. Část lidovců v čele s Kalouskem ale tuto dohodu stále respektuje.

ODS a ČSSD společně proti krizi

Zatímco lidovci bojují sami se sebou, do náruče si alespoň na chvíli padly ODS a ČSSD a uzavřely dohodu o boji proti ekonomické krizi. I když za cenu ústupků. Například ODS souhlasila s podporou tzv. šrotového (příspěvek 30.000 Kč na koupi nového auta v případě, že kupec nechá sešrotovat svůj dosavadní vůz starší než deset let), na oplátku ČSSD podpoří vládní návrh slevy pro firmy na odváděném sociálním pojištění. Obě strany se také shodly na dalších krocích: o měsíc se prodlouží a finančně zvýší výplata podpory v nezaměstnanosti, při placení daní se na dítě bude uplatňovat sleva přes 11 tisíc korun, přídatky na děti se zvýší o 50 Kč, schválen má být insolvenční zákon a podnikatelé si budou moci rychleji odepisovat auta či kancelářské potřeby jako například počítače.

Ani dočasná selanka ve vztazích ODS-ČSSD ale nezažila stranám v zahájení útočné předvolební kampaně. Občanští demokraté zaplavili zemi billboardy s podobiznou předsedy ČSSD a textem „Paroubek: Evropa, nebo Česko? Kašlu na to všechno!“ v reakci na zavrženíhodné svržení vlády v době předsednictví Evropské unii. ODS sází na konfrontační negativní kampaně, s níž vyhrála poslední senátní a krajské volby sociální demokracie. Drtivě. ODS chce ve své kampani varovat před Paroubkem, že přivede komunisty opět k moci – je ale otázka, zda to lidem v Česku opravdu tolik vadí.

David Rath porušuje zákony

ČSSD vyhrála krajské volby zejména díky slibu, že zruší 30 korunové regulační poplatky za návštěvu lékaře či vystavení receptu. Tento populistický slib velice krkolomnými a drahými cestami plní v zařízeních, která provozují krajské úřady, ale ve středních čechách, kde vládne David Rath, soud toto jednání zakázal, protože zvýhodňuje krajské subjekty před jinými. S žalobou proti proplácení regulačních poplatků uspěli už předtím lékaři v Opavě. Šíředochyň hejtman Rath ale už našel novou cestu, jak obcházet platné zákony: částka 30 Kč už nebude darem, ale bude kompenzována tzv. „slevovým kuponem“. Navíc Rath okamžitě pohrozil soudkyni, která soudní při rozhodovala, že v každé lékárně zveřejní její jméno a telefonní číslo. Dočkal se ale odplaty: strana Liberálůve.cz zveřejnila na webových stránkách číslo Rathovo mobilního telefonu, aby lidem osobně mohl vysvětlit, proč obchází zákony a porušuje slib poslance.

Policijti týrali rómské děti

ze strany 1

esesáckým způsobem šikanovali děti, podlé ministra Kalnáka však došlo k individuálnímu zlyhání, nie k zlyhání systému. Štrnásť policajtov teda „individuálne“ zlyhalo v priestoroch policajnej stanice.

Zločin, trest a mlčanie

Policijný prezident Ján Packa po preskúmaní veci povedal, že bolo predvedených a odovzdaných inšpekcii ministerstva vnútra 14 policajtov, deväť boli dočasne pozbavení výkonu štátnej služby, u siedmich bol spracovaný návrh na prepustenie za zneužitie právomoci verejného činiteľa a vydieranie. Policajtom hrozí trest odňatia slobody od štyroch do ôsmich rokov. Štyroch priamych nadriadených pozbavajú funkcie a preradia. Policia ešte bude preverovať, či akcia nemala rasový podtext. Na videozázname však počítali policajtov, ako chlapcom nadávajú do „bandy cigánskej“. Čo je však závažnejšie a hodné zamyslenia – trom najvyšším ústavným činiteľom trvalo neprimerane dlho, kým prostredníctvom svojich hovorcov zaujali k škandálu aké-také odmietavé stanovisko. Dalo by sa povedať, že premlčovali Robertovi Ficovi kauza okolo uspatia

včiaka ministerky spravodlivosti určite rozprúdila krv viac, ako týranie detí rómovských väzňov.

Nič nové pod slnkom

Bývalá splnomocnenkyňa vlády pre rómsku problematiku Klára Orgovánová, teraz pracovníčka mimovládneho Rómskeho inštitútu, pre SME povedala, že takýchto vecí sa deje veľa. „Sú tu primitívni ľudia, ktorí si myslia, že k Rómom sa takto správať možno. Manžel mojej sesternice je profesor na gymnáziu v Sabinove. Z kaviarne ho vyhodila mladá kočka. Povedala mu, že je to súkromná reštaurácia a Rómom neobsluhujú.“ Reportéri SME vypátrali aj matku jedného z chlapcov, trinásiťročného Ondreja. Janette Žigová rozmyšľala, že podá na policajtov sťažnosť. Pýtala sa vyšetrovateľa, ako má postupovať, iba ju vysmial. Tak to nechala. „Sú to rasisti. Robí im radosť, keď môžu malé rómske deti trýzniť.“ S bielymi by to určite nerobili, povedala.

Slovensko vo svete

Ako píše SME, správy o neľudskom správaní košických policajtov k šiestim rómskym chlapcom priniesli svetové noviny aj televízie od arabského Kataru cez Kyjev, Londýn až po drobný Windsor v kanadskom Ontáriu. Medzi nimi veľké televízne stanice ako Euronews, medzinárodné tituly ako Financial Times a svetové agentúry ako Reuters, UPI a AFP. Videá sa objavili aj na internetových stránkach ako Facebook a Youtube. Pripad veľmi zaujal aj Holandsko, kde bol v uplynulých dňoch na oficiálnej návšteve vicepremiér pre menšiny Dušan Čaplovič (Smer). Podľa oficiálne vyhlásenia Čaplovič ubezpečil holandského ministra zahraničných vecí Maxima Verhagena, že prípad sa vyšetrí a policajtov prepustia. Verhagen odpovedal, že je rád, ak Slovensko berie problém vážne, pretože „Holandsko sa obáva o osud rómskej populácie na Slovensku aj v Maďarsku, kde je zlá sociálno-ekonomická situácia tejto minority šokujúca“.

Európsky Ku-Klux-Klan?

Na silnejšie protirómske nálady a prejavy rasovej nenávisti, ktoré v strednej Európe stále pribúdajú, sa začala so znepokojením pozeráť aj Európska komisia. Najviditeľnejšie sa rasizmus prejavuje v susednom Maďarsku, kde okrem individuálnych prípadov napadnutia operuje aj takzvaná Brigáda smrti. Tá má podľa vyšetrovateľov pravdepodobne na svedomí viacero ozbrojených a podpaľáckých útokov v štyroch rôznych župách Maďarska. „Ide o sériovú záležitosť,“ pripustil Attila Petőfi, šéf Národnej vyšetrovacej kancelárie, maďarskej obdoby FBI.

Najodpornejší z útokov Brigády smrti sa stal nedávno v obci Talárszentgyörgy, kde páchatelia najskôr podpálili dom, v ktorom bývala švorčlenná rómska rodina, potom si počkali na vybiehajúceho Róma a dvoch z nich doslova popravili. V tele otca Roberta Cs. sa našlo päť brokov a v tele jeho štvorročného (!) syna Robiho 18 brokov. Štyri z vystrelených projektilov zasiahli aj dcéru Bianku, ktorá však útok prežila. Matka nebola zranená. Policia predpokladá, že útočníkmi sú dvaja až traja muži, ktorí dobre ovládajú lovecké zbrane. Na miesto činu prichádzajú v tme v terénnom aute. Zvyčajne si vyberú rodinu bývajúcu v odľahlom dome na konci rómskej osady, zápalnou fľašou podpália dom a z nevelkej vzdialenosti potom strieľajú po vybiehajúcom Róme. Protirómska nálada sa v maďarskej spoločnosti ešte viac vyhrotila po tom, čo 7. februára tohto roku vo Veszpréme rómski drogoví dileri na smrť dohodali populárneho rumunského hádzanára maďarskej národnosti a jeho dvoch zahraničných spoluhráčov ťažko zranili. Ku granátovému útoku, ktorý si vyžiadal život rómskeho manželského páru, však došlo už napríklad aj v novembri 2008 v Pécsi.

V desaťmilionovom Maďarsku, kde tvoria Rómovia asi 5 až 7 percent populácie, došlo v posledných rokoch k viac ako päťdesiatim útokom, pri ktorých zahynulo desať Rómov. Len od júla minulého roku v MR zaznamenali už trinásť ozbrojených a podpaľáckých útokov na domy Rómov, pri ktorých boli usmrtení štyria ľudia a ďalší štyria utrpeli vážne zranenia. Neprípomina vám to európsku obdobu Ku-Klux-Klanu?

Obavy z neistej budúcnosti

Politická labilita, hospodárska kríza, pády vlád v Čechách a v Maďarsku a presakovanie negatívnych vplyvov z okolitých štátov na Slovensko – to všetko určite znepokojuje aj slovenských občanov. Zvlášť keď si Maďarsko so svojimi extrémistami nevie rady a oni sa snažia etablovať aj v južných oblastiach Slovenska. Pravícovi extrémisti zo strany Jobbik a jej slovojenského združenia Maďarská garda si získavajú popularitu aj ťažením proti takzvanej cigánskej kriminalite. Najnovší prieskum ústavu Medián uvádza, že preferencie Jobbiku od januára vzrástli z jedného na štyri percentá, a kým Maďarskú gardu v decembri 2007, keď uskutočnila svoj prvý pochod proti „cigánskej kriminalite“, podporovalo 11 percent opýtaných, tento mesiac je to už 21 percent. To znamená, že občania sú radi, že keď už „rómsky problém“ nie je schopná vyriešiť vláda, urobí to za nich Jobbik a garda. Nacionalizmus a rasizmus tu idú ruka v ruke. Nečudo, že na juh Slovenska, obývaný obyvateľmi maďarskej národnosti, sa viaceri Slováci pozerajú podozrievavo (čím národne orientovanejší, tým podozrievavejší).

Strach z iskry, ktorá môže preskočiť, nie je vymyslený. V MR sa začali objavovať informácie, ktoré s vraždami tamojších Rómov spájajú slovenské tajné služby. Premiér Fico to síce jednoznačne odmietol, ale slová nestacia. Je povinnosťou vlády a príslušných orgánov, aby prejavom rasizmu a násilia zabránili skôr, ako k nim dôjde. Ako sa ukazuje, začať by mali vo vlastných (policajných) radoch.

Facets Cinematheque, Chicago

PRIVATE CENTURY – Jan Sikk's remarkable cycle of personal stories told entirely through archival film.

Saturdays, May 2 & May 9

Parts 1 & 2 at 4 pm

Daddy and Lili Marlene – A Stoke of Butterfly Wings

Parts 3 & 4 at 4 pm

Small Russian Clouds of Smoke – Low-Level Flight

Sundays, May 3 & May 10

Parts 5 & 6 at 2 pm

King of Velichovky – Statuary of Grandad Vinda

Parts 7 & 8 at 5 pm

See you in Denver – With Kisses from Your Love

Facets Cinematheque, 1517 West Fullerton Ave, Chicago, IL 60614. Advance Tickets: www.facets.org/cinematheque.

Dary na tiskový fond Amerických listů

od 8. do 21. dubna 2009

J. Zivsa, Quartz Hill, CA	\$ 5	R. Hon, Saugus, MA	\$ 15
O. Lazar, Washington Twp, NJ	20	C. Fischer, Middle Springs, VT	10
S. Senk, Surrey, BC	20	T. Gibian, Sandy Springs, MD	100
C. Pondel, Metamora, MI	15	M. Seman, Trinity, NC	5
M. Boubik, W. Caldwell, NJ	10	J. Rajchel, Jackson, NJ	60
I. Valasek, Renton, WA	5	Y. Burda, Brooklyn, NY	55
M. Masak, Beaverton, OR	5		

Děkujeme všem dárcům a také i těm, kteří věnovali 10% slevu, kterou si mohli jako senior citizens odečíst. Díky vám jsou Americké listy to, co jsou. REDAKCE

OBJEDNACÍ KUPÓN

ANO, chci si předplatit/obnovit předplatné **Amerických Listů**. Příkladám ☐ personal check nebo ☐ money order, vystavený na Typrints Company v hodnotě ☐ \$45 (USA), ☐ \$55 (Kanada), ☐ \$60 (zámoří) jako předplatné na jeden rok. Předplatitelé starší 65 let si mohou odečíst 10%. Vyplněný kupon a předplatné pošlete na Typrints Co., 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542. PROSIMĚ, PIŠTE ČITELNĚ!

Jméno (Mr. Mrs. Ms.) _____

Adresa _____

Stát a zip code _____

Telefon (_____) _____

Dar mimo předplatné _____ Podpis _____

Prosíme o jméno a adresu možného odběratele, kterému bez závazku pošleme zdarma ukázkové číslo _____

Juraj George Braun, M.D.

Board Certified

CHOROBY UŠNÉ, NOSNÉ A KRČNÉ

Otolaryngologické operácie, operácie hlavy a krku, tvare a rekonštrukčné operácie.

Operácie sú možné v ordinácii nebo v nemocnici.

Hovoríme slovensky, česky a ďalšími európskymi jazykmi.

121 E 60th Street

New York, NY 10022

(blízko Bloomingdale's)

(212) 754-0884

158 Noble Street

Brooklyn, NY 11222

Utorky a piatok 2-7, sobota 9-1

(718) 349-9599

Príjímame všetky hlavné poistenia.

simply

...hypotéky jednoduše

Koupit nemovitost v České republice je jednoduché a výhodné.

Hypoték je celá řada.

Se Simply snadno vyberete tu pravou.

Pro podrobné informace kontaktujte

Olly Kaluz

hypoteční makleř - mortgage broker

Toll free: +1 866.643.3404

Office: +1 775.588.5570

Cell: +1 949.300.7310

E-mail: okaluz@simply.cz

Simply, P.O. Box 1992

Zephyr Cove, NV 89448, USA

VÁCLAV HAVEL

Doufám, že to voliči ČSSD spočítají

PRAHA, 17. dubna 2009 – Exprezident Václav Havel považuje pád Topolánkovy vlády za pitomost. „Politici nemají dělat pitomosti, které poškozují stát. Doufám, že to voliči sociálním demokratům spočítají,“ řekl LN Havel, podle něhož nikdo přesně neví, proč musel kabinet padnout tak náhle.

■ *Dělá nás už tři týdny od pádu vlády a vzniká náhradní vláda, ze které je málokdo šťastný. Největší odpovědnost za vzniklou situaci nese logicky ten, kdo vyvolal hlasování, tedy Jiří Paroubek. Jak tento jeho počín zhodnotíte historie?*

Raději bych mluvil za sebe než za historii. Podle mne to byla kudla do zad. Nikdo přesně neví, co tak hrozného vláda provedla, aby musela padnout tak náhle a v nejnevhodnějším možném okamžiku. Víme samozřejmě, že to nebyl vlastizrádný úmysl, ale spíš jen pitomost. To ale na mém hodnocení nic nemění. Politici nemají dělat pitomosti, které poškozují stát. Doufám, že to voliči sociálním demokratům spočítají.

■ *Před takovými třemi roky jste Paroubka docela hájil. Co se stalo?*

Nevzpomínám si, že bych ho u nějaké instance v nějaké konkrétní kauze hájil. Víme jen, že mě dost štválo, když Václav Klaus, ODS i jim blízcí novináři vydávali sociální demokraty – hanlivě nazývané socialisty – za někoho lehce prašivého. Proti tomu jsem vystupoval. Ale nešlo mi ani tak o tuto konkrétní stranu, jako spíš o politickou kulturu obecně.

■ *Alé před volbami v roce 2006 jste v České televizi dostal přímou otázku, jestli vás děsí koalice ČSSD s komunisty. A odpověděl jste, že vás děsí velká koalice ODS a ČSSD. Čili Paroubek s tichou podporou komunistů je menší zlo – to se nedalo vyložit jinak.*

Na to si nevzpomínám, ale řekl-li jsem to, pak to asi neznamenal nic jiného, než že mi v tehdejší situaci připadalo opravdu nebezpečnější, když se účelově spojí dvě největší strany s různou ideologií, než když vládně jedna z nich s tichou podporou strany, s níž má podle vlastního usnesení zakázáno vládnout.

■ *V roce 2006 jste s Jiřím Paroubkem minimálně dvakrát snídal. Podařilo se vám u něj něco vypožičovat? Jaký je povahově?*

V privátním hovoru mi připadal daleko sympatičtější než v televizi nebo při veřejných vystoupeních.

■ *Jak si ten rozdíl vysvětlujete? Hraje zlá muž pro veřejnost, nebo na vás hrál dobráka?*

Vy přece mluvíte do televize nebo se svým šéfredaktorem taky trochu jinak než se svým spolužákem. Odborně se tomu říká mimetismus. Žádnou rafinovanou hru bych v tom nehledal.

■ *Pan Paroubek patří k našim nejvlivnějším politikům, přitom je úzce provázaný se specifickým prostředím kolotočů. Má jeho přátelství s rodinou Kočkových nějakou vypovídací hodnotu?*

Každý politik má nějaké zázemí,

nějakého prostředří se do politiky dostal. Vliv na jeho počínání to může mít různý. Zatím se mi nezdá, že by svět restaurací, jídelen, občerstvení, poutí, kolotočů atd. nějak ovlivnil politické počínání Jiřího Paroubka. Ale nějaký vzdálený a nepřímý vliv to na něj zřejmě mít může.

■ *Pohřeb Václava Kočky ml. vypadal jak repríza pohřbu mafianského bossa Františka Mrázka: smuteční hosté schováni za černými brýlemi, zlaté řetězy na krku, bodyguardi v hranatých sakách, drohá auta s odmontovanými esepětkami – a policie ještě kvůli nim odkládala dopravu. Je to předobraz nastávající éry?*

Doufám, že to není předobraz budoucnosti, ale spíš dozvuk minulosti. Totiž trochu divokých let devadesátých. Byla to léta dost dobrodružné privatizace, léta cynismu, kultu zisku, kdy se novopečenou smetánkou národa stávali z velké části bývalí veksláci. Já neztrácím naději, že pohřby tohoto druhu se dříve nebo později opět stanou spíš manifestací rodinné soudržnosti než sjezdem nějakých gangů.

■ *Na podzim budou volby a podle všech možných výzkumů by získaly většinu ČSSD s KSČM. Máme se bát?*

Lepší, než se bát, by bylo komunisty nevolit a sociální demokraty jen v případě, že se s komunisty odmítnou spojit a nebudou dělat takové zerty, jako byl ten poslední s pádem vlády.

■ *Co Mirek Topolánek? Opravdu ve funkci vyrostl tak, jak o něm tvrdí Saša Vondra?*

Mám také ten dojem.

■ *O Karlu Schwarzenbergovi jste prohlásil, že to je nejlepší ministr zahraničí od roku 1989. Co tak skvělého udělal?*

Nejen od roku 1989, ale možná od vzniku Československa. Každý v Evropě ho zná, každý ho má rád. Nebere sám sebe moc vážně, ale drží se zásad. Má svůj osobitý humor. Pro naši svobodu pracoval už v době, kdy jiní budoucí ministři spěchali volit kandidáty Národní fronty. Je to zkrátka Evropan, kterého si jeho partneři vážili a na něhož dávali. A je gentleman. Proč má odejít, nepochopím.

■ *Co když budou proti sobě ve volbách stát koaliční strany a spojený blok levice – vylučujete, že byste přímo vystoupil a řekl, ať lidé volí strany dnešní vlády? Je mi jasné, že na „Havla v tričku ODS“ by byl nezvyklý pohled, ale není to mimořádná situace, která si žádá mimořádné řešení?*

Tričko bych nenosil, ale svůj názor bych asi určitým způsobem dal najevo.

■ *Kdo v řadě Čalfo-Klaus-Tošovský-Zeman-Špidla-Gross-Paroubek-Topolánek a hypoteticky Paroubek podruhé byl nebo je nejhorší premiér?*

Na to vám samozřejmě neodpovím. Řeknu jen dvě poznámky: dost nedocenění zůstávají Čalfa a Tošovský. Za Čalfy panovala ve vládě dělná a přátelská atmosféra a stihlo se mnoho důležitých věcí, včetně rozběhu privatizace, za který se pak přisuzovala zásluha jiným. Tošovského vláda, byť jen dočasná, měla ze všech českých vlád nejsilnější podporu parlamentu a prosadila spoustu dobrých věcí.

■ *Párkrát jste už říkal, že české dějiny běží v jakémsi dvacetiletém cyklu a že v českém národě po dvaceti letech pravidelně vybuchuje nashromážděná očištná síla. Funguje ten cyklus nebo se může stát, že vynechá?*

Žádné vědecky ověřitelné pravidlo to samozřejmě není, ale – s různými výkyvy – to tak bývá. Souvisí to možná se střídáním generací. Dnes nás vládnou převážně padesátníci, tedy lidé tak či onak ještě deformovaní komunismem. Určitou naději do budoucna vidím v těch mladších.

■ *Kdy ti mladší nastoupí? Před deseti lety jste k nadějněmu mládí řadil i Stanislava Grosse. Nedávno si Gross*

na to, že máme všichni krátkou paměť.

■ *Tak proč jste po pádu Klausovy vlády v roce 1997 nejmenoval premiérem znovu Klause?*

Protože jasně a veřejně prohlásil, že ODS jde do opozice. A v opozici se těžko sestavuje vláda. Politickým jednáním jsem proto tehdy pověřil předsedu druhé nejsilnější koaliční strany Josefa Luxe. Ale zpátky k vaší původní otázce: pozoruji to z dálky, ale zdá se mi, že nejmenování pana Topolánka nemělo ty či ony systematické důvody, ale vyplývalo prostě z toho, že náš prezident nemá pana Topolánka rád.

■ *Není zvláštní, že Klausovi po šesti letech na Hradě přestala rozumět strana, kterou zakládal? Mění prostředí Pražského hradu, atmosféra jeho chodeb, pohled dolů na město atd. psychiku člověka, způsob, jakým uvažuje?*

Pobyt na Hradě trochu člověka ovlivňuje, ale rozchod mezi Václavem Klausem a jeho stranou má zřejmě mnoho hlubších příčin. Neskrývám, že „nová“ ODS mi je sympatičtější, i když její technokraticismus mi vadí stejně jako u jiných stran.

■ *V čem konkrétně vám ODS zesympatizovala? Že z ní vystoupil Klaus?*

Poslední československý prezident, bývalý prezident České republiky Václav Havel

v přímém přenosu zlegalizoval desítky milionů korun příjmů – a nic, normálně mu to projde.

Člověk se občas splete.

■ *Po pádu vlády jste si přál, aby prezident Klaus pověřil sestavením vlády opět Topolánka. Proč si myslíte, že ho Klaus nepověřil?*

Je všeobecným a docela logickým zvykem, že sestavováním vlády bývá pověřen představitel vítězné strany, a to bez ohledu na to, jestli jeho strana vyhrala v řádných volbách, v předčasných volbách nebo ztratila její vláda důvěru parlamentu. Dokonce i předseda vlády, která padla, je-li představitelem vítězné strany, bývá zpravidla pověřen znovu. Přesto není z velmi dobrých důvodů tento zvyk zakotven v naší ústavě: lze si totiž představit situaci, že volby vyhraje strana, která nemá ani nadpoloviční většinu, ani takzvaný koaliční potenciál, to znamená, že s ní nikdo nechce vládnout, takže její vláda důvěru získat nemůže. Jmenovat premiérem za této situace vůdce takové strany by znamenalo stav provizoria udržovat několik zbytečných týdnů a zbytečně vyčerpat jednu ze tří možností k sestavení vlády s důvěrou parlamentu. Vzpomínám si, že jsem kdysi po volbách toto vysvětlil a strhla se smíř: přýchl ignorovat výsledek voleb. Musel jsem se usmívat, když nedávno titíž, kteří mne tehdy napadali, reklamují teď právo prezidenta jmenovat, koho chce, a považují za samozřejmé, že to nebude předseda vítězné strany. Inu, přilís se někdo spoléhá

Nebo vám teď vyhovuje víc i řekněme programově?

Zdá se mi, že je méně arogantní, a hlavně méně fundamentalistická, ať už jde o dogmatický kult trhu jako hlavního dějiště světa, nebo pseudovlastenectví projevující se odporem ke všemu, co narušuje všemoc státního centra – od občanské společnosti až po Evropskou unii. A to nemluví o prezidentových podivných ekologických názorech, které nová ODS, myslím, zas až tolik nesdílí. Její vztah k Václavu Klausovi také asi – a právem – není moc posilován jeho nedostatečným respektem k ústavnímu principu, že za prezidentovy činy je odpovědná vláda. Co se mně kdysi navyčilo, že jsem si ten či onen projev nenechal schválit vládou! Tedy opět: krátká paměť.

■ *Pád Topolánkovy vlády se hodně*

srovnává s pádem Klausovy vlády v roce 1997. Václav Klaus prý Topolánka podráždil stejně jako vy tehdy Klause. Uráží vás ta paralela?

Klausovi se rozpadla vláda, podal demisi a šel do opozice. Topolánkova vláda ztratila důvěru parlamentu a Topolánek nebyl pověřen sestavením vlády nově. Jsou to dva různé příběhy. A říkáte-li, že jsem podráždil Klausovi nohy, pak věru nevím, co tím myslíte. Spíš se mi zdá, že jste zřejmě jen naletěl tehdejší předvolební ODS-propagandě.

■ *Fischerova úřednická vláda vypadá podobně jako vláda Tošovského. Premiér bude technokrat a normalizační komunist.*

Rozdíl je značný. S předsedy všech stran jsme tehdy dohodli, že budou předčasné volby. To je stejné jako dnes. Dále jsme dohodli, že bude prozatímní vláda, která bude vládnout do voleb. S Luxem a za souhlasu dalších politiků jsme z různých kandidátů nakonec vybrali do funkce premiéra Josefa Tošovského. Ten si vládu sestavoval sám, ale každé jméno s představiteli stran i se mnou konzultoval. V té vládě byli nejvyšší straníční činitelé, prostí straníci i nestraníci. Hlavně ale lidé, kteří své věci rozumí. Vzniklo velmi dobré společenství, které nás úspěšně dovedlo k předčasným volbám. Nikdo se tehdy netahal o to, která strana vyšle toho či onoho straníka či nestraníka do vlády nebo dokonce který straník má ze své strany vystoupit, aby se stal nestraníkem, a mohl tudíž za svou stranu vstoupit do nestranické vlády.

A co už vůbec nechápu, je, proč v té dnešní přelomovací vládě nesmí být zřejmě nikdo z vlády předchozí, vinou čehož odpadl například i autentický nestraník Schwarzenberg. Takový nesmysl v Tošovského vládě také neplatil. Zkrátka a dobře: systém hypertrofovaného stranictví, kdy stát dělá jen to, co mu nařídí strany, selhal, a tak politicky nepadlo nic lepšího, než zkusit systém absolutního nestranictví. Takže budoucí ministři budou zřejmě lustrováni, zda náhodou nejsou v nějaké straně.

■ *A členství Tošovského a Fischera v husákovské KSČ?*

Za normalizace byly ve straně stovky tisíc lidí, kteří sice nevěřili komunistické ideologii, ale aby něčeho ve svém oboru dosáhli, vstoupili do strany. Zlobit se na tyto dva pány by znamenalo zlobit se na půlku národa. V čemž vám nebráním. Aby ale bylo jasno: navzdory těmto svým údivům či výhradám se raduji, že se naši rozhádání politici relativně rychle na nějaké vládě dohodli. Jaká bude, uvidíme záhy.

■ *Když členství v Husákově KSČ zas až takový hřích není, kde jsou hranice? Zvažovaný ministr zahraničí Kohout vystudoval v osmdesátých letech vědecký komunismus. Budoucí ministr pro Evropu Füle je absolvent MGIMO. Ani takhle není problém?*

www.czech-books.com
Knihy, antikvariát, DVD, CD, krizovky...
Píse, volajte, pošlete email - rádi se Vám budeme
venovat.

**mic, ol
viewegh**

**1632 Mountbatten Pl.
Victoria BC V8S 3J9
Canada**

**Toll free: 1-877-287-1015
czech-books.com**

CALL METLIFE AUTO & HOME®.
• Superior Products • Superior Service • Sound Advice

MetLife
George Juraj Kurimsky
300 Motor Parkway, Suite 105
Hauppauge, NY 11788
Telephone: (631) 582-6544 x 5015
Cell phone: (718) 753-5147
gkurimsky@metlife.com
www.kurimsky.com
Guarantees for the life in life® **MetLife**

If you want competitive insurance quotes

Doufám, že to voliči ČSSD spočítají

→ Dokončení z předchozí strany

Oba pány znám a vliv školy, na které studovali, u nich nepozorují. V případě diplomatů se asi těžko získávalo vzdělání jinde.

■ Prezident Klaus zavedl nový zvyk, po designovaném premiéru chce, aby mu přinesl podpis 101 poslanců. Co to je: neústavní zlepšovač, nebo krok k větší stabilitě?

Požadavek, aby premiér přinesl seznam sto jedna podpisů poslanců, kteří slíbili, že podpoří vládu, považují za nehoráznost. Nevěř se poslancovu slovu a žádá se, aby podepsal vázací akt! Jako když chtěl mít estébáci černé na bílém, že se jim nebude později někdo vykrucovat a svou spolupráci popírat. Je to urážka parlamentu a já být poslancem, tak bych takový podpisový arch hodil sběrateli podpisů na hlavu. Když nemůžeme věřit slovu našich poslanců, komu lze vůbec v této zemi věřit?

■ Politici dnes masivně ovlivňují politiku, což začalo po Zemanově nástupu. Vmáhají se do státních zastupitelství. Mnohem víc než v devadesátých letech ovlivňují práci mediálních rad. Napadlo vás někdy, že se pád Klausovy vlády kryje se začátkem našeho civilizačního úpadku?

Necítím se schopný posoudit, kdy víc a jak méně a jak moc a jak konkrétně se politici pletou do věcí, do kterých by se plést neměli. Že to ale dělají, je jasné. Neviditelnější to je asi u sdělovacích prostředků, kde kdo přece ví o tom, jak v televizi drnčí telefony od nejvyšších politiků s žádostmi či naopak výtkami. Jak to je s „justiční mafii“, nevím. Leccos jsem k tomu četl, například Ceplův rozsudek, leccos mi připadá divné, ale ten poněkud tupý a bezhlavý hon na paní Veseckou mi připadá trochu snad proto, že nikdo jasně a přesně neřekl, co vlastně ona jako taková provedla, ale i proto, že jsem takových státních honů zažil už bezpočet. Taký mi připadá trochu divné, že se to pořád točí kolem toho, že byl někdo s někým v hospodě. To aby se bál člověk jít do hospody s kolegou soudcem nebo státním zástupcem? Kdyby měl pan soudce Cepl aspoň nějakou nahrávku mafiánského rozhovoru! Ano, přesun Čunkovy kauzy do Jihlavy v poslední chvíli byl při pohledu zvenčí víc než podezřelý. Ale vyslechl nějaký nepředpojatý a důkladný novinář druhou stranu? Možná ano, jen o tom nevím.

■ Z kruhů vám blízkých, kterým se hanlivě říká pravda a láska, se šíří teorie, že Václav Klaus zastupuje ve střední Evropě zájmy Ruska. Sdílejte ji, nebo je to paranoia? Nevím, co jsou to kruhy lásky a pravdy, ale má-li se takto společnost dělit, pak do těchto kruhů patří opravdu raději než do kruhů lži a nenávisti. O zvláštní a dlouhodobé harmonii mezi Václavem Klausem a nejelcinovským Ruskem ví kde kdo, pamatují to už z dávných dob, k takovému zjištění opravdu není třeba vstoupit do nějakých kruhů pravdy a lásky. Jiná otázka je, jaké to má motivy. V této věci bych se velmi bál vynášet jakékoli jednoznačné soudy. Jsou prostě věci, do kterých nevidím.

■ V čem přesně je pro Českou republiku výhodná Lisabonská smlouva? Proč se má sjednocovat například trestní právo? Má taková unifikace jiný smysl než ten, že si ustředí vždycky snaží urvat pro sebe co největší moc? Kvalifikovaně o Lisabonské smlouvě může mluvit jen ten, kdo ji podrobně četl, srovnával neustále s předchozími smlouvami, které ta Lisabonská novelizuje, a ještě k tomu znal trochu unijní úřední jazyk. To znamená důkladně prostudovat téměř tisíc stran. Přiznám se, že jsem to neudělal, podobně jako asi málokdo. Čeho jsem si ale nemohl při četbě nepovšimnout, byly aspoň tři věci.

Za prvé: mírné, ale velmi důležité posílení role národních parlamentů. Za druhé: značné zjednodušení celkového fungování unie, jako je například méně komplikovaný způsob předsednictví, sloučení třech úřadů pro zahraniční politiku v jediný či zmenšení komise. Za třetí: velmi vítané posílení spolupráce státních institucí v nejrůznějších oblastech. Každý vlastenec musí přece zájmat, slyší-li například, že bude posílena mezinárodní spolupráce policie a justice. Nic lepšího si přece nemůže přát země, která utíká největší mafiánské bossy při domovní prohlídce do Afriky a pravomocně odsouzení miliardáři kamsi do Alp či na Mauricius. A to nemluvíme o tom, že Lisabonská smlouva vznikla tak trochu kvůli nám: masivní rozšíření na východ vyžaduje trochu jiný způsob práce, má-li být unie vůbec akceschopná.

Doplňme-li hanbu, kterou jsme si utrhli nedávným pádem vlády uprostřed našeho předsednictví, ještě hanbou, že zrušíme – aniž přesně víme proč – tak dlouho a tak pracně vypracovaný návrh na pružnější existenci evropského soustátí, pak to bude pro mne vskutku důvod stýdět se za to, že jsem Čech. A nevíte se budu stýdět před novými členy EU, pro něž by pád smlouvy znamenal jejich odsun za jakýsi nový typ železné opony oddělující je od sjednocujícího se a akceschopného Západu. Říká se tomu dvouvrcholnost Evropa. Tím neříkám, že by federaci

lizuji se Evropa neměla mít daleko jednodušší, srozumitelnější a praktičtější základ v podobě krátké ústavy a jiné institucionální struktury; o tom mluvím léta, ale to je zatím spíš utopie či úkol na desetiletí.

■ Ale u nás se o Lisabonu tradují objektivně nesmysly. Národní parlamenty to přece neposlí, ale naopak oslabí. A když jsme mluvili o nejelcinovském Rusku: nepomáhá mu víc než Klaus paradoxně ten, kdo prosazuje Lisabonskou smlouvu?

Určitě jste si všiml, že v klíčových momentech – Gruzie, Ukrajina, stavba plynovodu – se Moskva může spoolehnout na Německo a Francii. Hlavně Německo díky Lisabonu v EU posílí. Logicky mi z toho vychází, že se Lisabonem v unii posiluje ruský vliv. Důvody vašich obav jsem při nejlepším vůli v té smlouvě nenalezl. A tím méně důvod ke strachu, že se její vinou domluví silné západoevropské státy s Ruskem nad našimi hlavami. Myslím, že tomu je přesně naopak: čím pevnější bude integrovaná Evropa, tím těžší by takové eventuální spiknutí „o nás bez nás“ bylo možné.

■ Ve svém slavném eseji Mac bezmocných jste psal o rizicích jakéhosi globálního samopohybu. Není zrovna EU jeho typickým příkladem?

Ano, to je vůbec nejzávažnější věc ze všeho. Je to ale naprosto zásadní celoplanetární civilizační jev, žádná evropská specialita. Lze naopak pozorovat drobné náznaky, že se Evropa pokouší některým nejhorším projevům tohoto civilizačního samospádu čelit. A opět: čím výraznější a jednotnější její hlas bude, tím lépe. I z tohoto důvodu je důležité držet co nejvíc spolu.

■ Máme přijmout euro?

V hospodářské recesi se zatím zdá, že mít korunu je výhoda. Mám pocit, že když se u nás oficiálně nezavede euro co nejdv, zavedou si ho občané sami, tak říkajíc nadivoko. Vždyť už dnes lze pozorovat, že spousta vnitrostátních transakcí probíhá v eurech. Záhledí jsem dokonce nedávno informaci či inzerát, že Kancelář prezidenta republiky nabízí odstředil různé divoké zvěře v Lánské oboře za tolik a tolik euro.

■ Mluvil jste s prezidentem Obamou nebo s ministryní Clintonovou o radu?

Protiraketovou obranu plánují Američané skoro třicet let, vložili do toho desítky, ne-li stovky miliard, a po celou tu dobu si kladou vý neř přirozené dvě otázky. První: bude to fungovat? Druhá: nebude to moc drahé? Tytéž otázky si zřejmě klade i prezident Obama. Nač se tedy tím tématem zdržovat? Já to dnes chápu hlavně jako téma české. Jde o naše zakotvení v soudobém světě, o naši orientaci, o to, co rozumíme spojenectvím, o morálku. Zmařit Lisabon a odmítnout zdvořilý americký dotaz o eventuálním radaru v Brdech je přímou cestou do Jižní Osetie. Myslím, že Rusům je ten radar celkem lhostejný. Hodí se ale na to, abv si

nás testovali a zjišťovali, kam až mohou jít.

■ O čem jste se tedy s Obamou a Clintonovou bavil?

Mohu mluvit jen za sebe. Snažil jsem se například vyložit svůj názor na příčiny podivných a mnohdy až těžko srozumitelných politických zmatků v postkomunistických zemích a o čem je tento vývoj – navzdory všem potížím, které způsobuje – pro svět lepší a dokonce i levnější, než kdyby se nebyly rozšířily NATO a EU o nové členy a svět zůstal bipolárně rozdělen a postkomunistické země ponechány tak říkajíc sobě napospas. Rovněž jsem dal najevo, že to chce upřímnost a trpělivost.

■ Ještě pár osobních otázek: jste spokojený se svým návratem k divadlu?

Návrat k divadlu nebyl pro mne lehký, vždyť dvacet let jsem nemohl svou hru vidět na jevišti a dalších dvacet let jsem se musel věnovat úplně jiným věcem. Za tu dobu se toho moc změnilo, já v tom neuměl chodit a napáchal leccaké chyby. Ale nakonec to snad dopadlo dobře, nemohu si stěžovat. Jsem rád, že současně se mnou se úspěšně k divadlu vrací i má žena.

■ Pročujete už na další hře? Bude politická?

Jedno z poučení, kterého se mi dostalo, je, že zásadně nemám mluvit o hře, která ještě není napsána. Přímou politické hry jsem nikdy nepsal, jen ve dvou mých hrách se vyskytují lidé, jejichž profesí je poli-

tika. Ale ani v nich nejde výhradně nebo hlavně o politické téma.

■ Když vás v lednu hospitalizovali, tlumočili lékaři vaše slova, že už se nechcete dát operovat, protože už nemáte sílu bojovat. To jste opravdu tak rozkuchaný, že vám byla milejší smrt než jedna nepřijemná operace?

Nevím o tom, že bych něco takového řekl. Ale za to, co napovídám při různých narkózách, neručím.

■ Takže chuf do života jste neztratil?

To rozhodně ne.

■ Jste optimista i v politice?

Navzdory všemu odpudivému či přímo nebezpečnému, krátkozrakému nebo dokonce obskurtnímu, čím se vyznačuje naše dnešní politika a co dělá například z jednání našeho parlamentu občas spíš pokleslou estrádu než co jiného, jsem optimista. Do katastrofy nepadám. Jen to je všechno trochu nebo i dost rozvířkané.

DANIEL KAISER, Lidové noviny

Občanští demokraté by chtěli v kampani Havla

Občanští demokraté (ODS) by podle deníku Právo uvítali, kdyby je v kampani před očekávanými podzimními předčasnými volbami do Poslanecké sněmovny podpořil exprezident Václav Havel. Ten v rozhovoru pro Lidové noviny ocenil současnou ODS, když mimo jiné řekl, že „nová“ ODS je mu sympatičtější. I když mu její technokratické vady vadí stejně jako u jiných stran.

Z ekonomického světa

Zahraniční investori, kteří podnikají v SR, tvrdí, že ak si chce Slovensko v čase krize udržet svoji konkurenceschopnost v oblasti investic, musí reformovat. Za tři klíčové úlohy pre slovenskú vládu pokladajú: zlepšenie vymožiteľnosti práva, zníženie daňového a odvodového zaťaženia a reformu vzdelávacieho systému.

Slovensko patrí medzi krajiny, ktorých bankový sektor je súčasťou globálnej finančnej krízy postihnutej najmenej. Zhodujú sa na tom Ministerstvo financií SR a zástupcovia slovenských bánk združení v Slovenskej bankovej asociácii. Sektor za to vďačí vysokej ziskovosti a likvidite, stabilným úrokovým mieram z úverov aj na medzibankovom trhu, ale tiež nízkej expozícii bánk voči rizikovým aktívam.

Ťažba dreva na Slovensku od roku 1990 neustále rastie. Podľa Ministerstva pôdohospodárstva SR je to dôsledok narastania rozlohy lesov v minulosti, zvýšených zásob dreva a podielov porastu v rubnom veku. Rezort pôdohospodárstva však upozorňuje, že nemalú úlohu na zvýšení objemu ťažieb zohrávajú prírodné katastrofy. V dôsledku ktorých stále narastá podiel náhodných ťažieb. Objem ťažieb na Slovensku by sa mal podľa MP SR zvyšovať aj nasledujúcich 30 až 40 rokov.

Obmedzovanie výroby v automobilkách, ktoré majú výrazný podiel na produkcii slovenskej ekonomiky, významne ovplyvňuje priemyselnú výrobu. zahraničný obchod a celkový výkon slovenského hospodárstva. Podľa hlavného ekonóma UniCredit Bank Jána Tótha môže nevyužitá kapacita sektora na Slovensku dosiahnuť v tomto roku až 45%.

Obchodníci bojujú o zákazníka zavedením šrotovného. Pod populárnym názvom sa tak dajú kúpiť nielen autá, ale aj chladničky, tenisky, televízory či peňaženky. Obchodníci takto totiž premenovali zlavy, výpredaje a akcie. Na ošiali, ktorý zavedenie šrotovného na autá vyvolalo u zákazníkov, sa chcú zvíťazť aj ostatní predajcovia. „Keď sa povie šrotovné, tak každý vie, že za zošrotovanie starého auta dostane výraznú zľavu na kúpu tohto nového.“ hovorí analytička Poštovej banky Eva Sárazová.

Minister dopravy Ľubomír Vážny podpísal 30-ročný koncesný zmluvu so zástupcami úspešného konzorcia na výstavbu a prevádzku piatich úsekov diaľnice D-1 medzi Žilinou a Prešovom v dĺžke 75 kilometrov. V tendri na získanie uvedenej koncesie uspelo medzinárodné konzorcium vedené francúzskou spoločnosťou Bouygues Travaux Publics SA, ktorého členmi sú aj Doprastav, a.s., Intertoll-Europe Zrt., Mota-Engil, SGPS, SA a Váhostav – SK, a.s. Úspešné konzorcium malo na výstavbu a prevádzku úsekov D1 predložiť ponuku vo výške 3,1 mld.

Šrotovné, ktorého druhé a zatiaľ posledné kolo skončilo v útorok, označil minister hospodárstva Ľubomír Jahnátek za dobrý projekt. Nevylúčil zároveň ani ďalšie pokračovanie šrotovného v druhom polroku tohto roka. „Šrotovné pomohlo predajcom a následne výrobcam, automobilky v druhom kvartáli štartujú výrobu. Ale ukázalo sa aj niekoľko defektov v tomto modeli, dochádzalo k zneužitiu systému.“ pripustil Jahnátek. O pripadnom zavedení podobného systému aj na ďalšie výrobky, napríklad bielu techniku, rezort hospodárstva podľa svojho šéfa zatiaľ neuvažuje.

Imigračné otázky?

Zelené karty, občianstvo, deportačná obhajoba, neimigračné víza

Volajte: Advokátsku kanceláriu Bohunky Ostrovskej Goldstein

(212) 619-2270

299 Broadway, Suite 1305 New York, NY 10007

E-mail: bohunka.goldstein@att.net

Výstava Václav Havel – český mýtus aneb Havel v kostce v Galerii Montmartre na pražském Starém Městě. FOTO ONDŘEJ NEMEC, L.H.

90 let koruny československé

PRAHA – Krátce po zrodu Československé republiky vznikla před 90 lety také její nová měnová jednotka – koruna československá. Stanovena byla zákonem číslo 187 z 10. dubna 1919. V oběhu byla až do rozpadu státu a měnové rozluky se Slovenskem v roce 1993.

Vlastní měna je jedním z nejuznávanějších symbolů státu. Proto také jedním z prvních kroků nové republiky k hospodářské nezávislosti byla měnová odluka od Rakouska-Uherska. V oběhu totiž zůstaly staré rakouské peníze a s nimi také inflační dědictví monarchie z první světové války. Nové peníze ještě nebyly, proto prosadil své řešení v zákoně z 25. února 1919 tehdejší ministr financí Alois Rašín – okolkovat část starých bankovek a tím také zmenšit peněžní oběh. Tento Rašínův zcela nový způsob výměny peněz byl později použit ještě v roce 1939, 1945 a naposledy úspěšně i v roce 1993.

Ustavení československé koruny následovalo krátce poté v dubnu 1919 takzvaným měnovým zákonem číslo 187 o oběhu a správě platidel. Měna mladé republiky si nakonec podržela staronový název koruna, zavedený v Rakousku-Uhersku od roku 1892. Iniciativní návrhy jako frank, denár, hřivna či takzvaně národní sokol (drobné jako káňata), lev, říp či rašín se neujaly.

Prvními československými platidly byly státočky (vydával je stát – ministerstvo financí) v hodnotě jedna, pět, deset, 20, 50, 100, 500, 1000 a 5000 korun. Měly datum vydání 15. dubna 1919, i když do oběhu šly mezi 7. červencem 1919 a 26. únorem 1920. Rychlost vydání nových státoček se odrážela i v jejich nejednotné výtvarné podobě a špatné kvalitě tisku. Čistý návrh byla svěřena malíři

Alfonso Muchovi (autor deseti korun a peněz v hodnotě 20, 100 a 500 korun) a jeho návrhy se objevily i na pozdějších bankovkách. Ostatní peníze z roku 1919 vznikaly přímo v tiskárnách a tiskly se v Československu, Rakousku a v USA.

Poté, co v roce 1926 zahájila činnost centrální Národní banka československá, byly vydány také skutečné bankovky. První byla dvacetikoruna s datem 1. října 1926, v oběhu od března 1927.

Mince se razily od roku 1921, jako první dvacetihaléř. Dále pak byly nominály dva, pět, 10, 25 a 50 haléřů. První korunová mince šla do oběhu o rok později. Pětikoruny let 1928 až 1932, stejně jako deseti a dvacetikoruny byly stříbrné.

Za 90 let nebyly v oběhu nikdy vyšší nominály než 5000 korun. V letech 1919, 1920, 1945, 1993 a 1999. Na druhou stranu existovaly i nominály v hodnotě jedné koruny (1919 či 1953). Platilo se modrou papírovou tříkorunou či zelenou pětikorunou (v oběhu 1953 až 1972), než je nahradila nakrátko tříkorunová mince a pak kovová dvoukoruna.

Mezi zvláštní nominály patřila také půladvacetikoruna. První socialistická tisícikoruna vznikla v roce 1985. Zelená stokruna vzoru 1961 s hutníkem a rolníci (na rubu typické Hradčany) platila 30 let a byla nejdéle platnou bankovkou v dějinách československé koruny. V mincích má primát koruna z roku 1957 (žena

sázající lipu) – udržela se 35 let.

Česká koruna, kterou převzala nástupnická Česká republika, má bankovky v hodnotě 50, 100, 200, 500, 1000, 2000 a 5000 korun. Mince v hodnotě jedna koruna, dvoukoruna, pět, 10, 20 a 50 korun. Loni přestala platit papírová dvacetikoruna a s padesátníkem skončily už všechny české haléře a tím i poslední haléř v jeho 116leté historii.

Už první republika založila tradici, že tvorby platidel se ujímali přední umělci. Mince tehdy navrhovali Olakar Španiel, Otto Gutfreund či Jaroslav Horejc. Uznávaným autorem bankovek vedle Alfonse Muchy byl Max Švabinský, jehož stokruna (1931) a tisícikoruna (1934) byly považovány za nejkrásnější bankovky meziválečné éry. Také výtvarné pojetí současných českých bankovek Oldřicha Kulhánka je oceňováno, jeho tisícikoruna se vloni stala světovou bankovkou roku.

Československá koruna skončila téměř po 75 letech. Chystaným přechodem na euro se ukončí nejen éra české koruny, ale skončí vůbec historie koruny, zavedené na českém území před 117 lety.

ČTK www.ctk.cz

Ocenění Nadace Charty 77

Cenu Františka Kriegla, kterou Nadace Charty 77 oceňuje občanskou statečnost, dostanou pro rok 2009 Jakub Štěrbeník a Stanislav Vodička. Oba mladí muži se před rokem postavili hajlujícím neonacistům, kteří na ně poté zaútočili. A Štěrbeník si nese následky úlohu dodnes.

Statečnost obou mužů je podle pořadatelů příkladná zejména v době, kdy se v české společnosti „často objevují projevy extremismu, xenofobních nálad a intolerance a ze strany veřejné moci bezradnost“ v tom, jak se k těmto jevům postavit. Jakub Štěrbeník 10. května 2008 okřídil skupinu hajlujících skinheadů, skandujících mimo jiné „Židy do plynu“. Jeden z neonacistů na něj zaútočil a dykou mu způsobil vážné poranění mchy. S nasazením života mu přispěchal na pomoc Stanislav Vodička, kterého útočníci také zranili. Jakub Štěrbeník, otec malého dítěte, má dosud ochrnutou pravou část těla.

Cena Františka Kriegla se uděluje od roku 1987. Vyhlašuje se každoročně 10. dubna, kdy se František Kriegel narodil. Od roku 1990 se cena uděluje za občanskou statečnost, projevenou bez ohledu na osobní prospěch a možná rizika.

Kandidáti na Ropáka

Nejvíce nominací na udělení letošního antiekoologického ocenění Ropák roku zatím získala lyžařka Kateřina Neumannová. Kandidaturu si vysloužila za odpovědnost při odvážení sněhu z chráněných částí CHKO Jizerské Hory kvůli Světovému poháru ve Veselí v únoru 2008.

Anketě Zelená perla, v níž jsou hodnoceny nejhorší výroky týkající se ekologie, dominuje prezident Václav Klaus, který ji získal už třikrát. A kandidáta na Ropáka je podmínkou prosazování jakéhokoliv škodlivého záměru nebo podíl na realizaci neekologické stavby.

Podle Děti Země je velmi podatečný také výrok poradce předsedy dopravní komise Plzeňského kraje Jaroslava Mencle. Údajně tehdy řekl: „My v současné době připravujeme vznik občanského sdružení pod názvem Stromy zabíjejí, protože lidi, kteří skončili svůj život na stromech, neustále přibývá.“

Z kulturního světa

Na scéně pařížské Opery Bastille zazní v květnu znovu opera Leos Janáčka Věc Makropulos. Dilo, které bylo uvedeno poprvé ve francouzské metropoli v roce 2007, se dočká šesti představení. Operu režiruje polský režisér Krzysztof Warlikowski, orchestr povede znovu český dirigent Tomáš Hanus. Roli Janka zazpívá opět sólista pražského Národního divadla Aleš Briscoin. Premiéru tříaktového díla z roku 1926 označil francouzský tisk před dvěma roky za jednoznačný úspěch, o který se prý postarala především Hanusova taktovka.

Soubor 153 fotografií ze života vojáků při tažení rakousko-uherské armády představuje výstava **Pěšky I. světovou válku**, kterou v Tereziánském křídle Starého královského paláce na Pražském hradě zahájil prezident Václav Klaus. U příležitosti jejího konání byla vydána i stejnojmenná kniha, v níž jsou otištěny reprodukce vystavených snímků. Fotografie pořídil během tažení v Itálii a na italské frontě neznámý autor. Jeho negativy objevil ve svém archivu fotograf Jaroslav Kučera. Kurátorka výstavy Daniela Mrázková označila soubor snímků za objev století. Hlavním tématem vystavených snímků je každodenní život rakousko-uherských vojáků, včetně fotografií padlých mužů a hromadných pohřbů.

Kontroverzní plastika **Entropa**, kterou po její instalaci v Bruselu kritizovaly některé země EU, zejména Bulharsko, bude v létě vystavena v Alšově jihočeské galerii (AJG), která sousedí se zámek Hluboká. Nápad je zatím v zárodku, rozhodující bude měření, zda se ohromná plastika vůbec do galerie vejde. Entropa je do června v Bruselu a od července bude umístěna v pražské galerii Dox. O možnosti její koupě či pronájmu už tento týden s autorem Černým jednala i královéhradecká radnice.

Členové rodiny, přátelé a kolegové vyprovodili ve foyeru historické budovy Národního divadla v Praze na poslední cestě dlouholetého člena činohry české první scény Miroslava Dožalá, který zemřel 12. dubna ve věku 90 let. Poděkovali tak jednomyselně u posledních herců staré školy, který byl službě Thálii, dokud mu to zdraví dovolilo, plně oddán.

Ve „zlaté kapliče“ stanul Miroslav Dožal poprvé 25. června 1948, kdy ještě pohostinsky ztvárnil titulní postavu v Tylově Janu Husovi. Naposledy nastudoval postavu senátora v inscenaci Coriolanus v divadelní sezoně 2003/2004. „S jevištěm se rozloučil v lednu 2005 v roli Richelleua v inscenaci Cyrano z Bergeraku.“ připomněl tohoto výrazného představitel charakterních rolí ve smutčném projevu šéf činohry Michal Dočkal.

ZKOUŠKA Z ČESKÉHO PRAVOPISU

Jaká je Vaše čeština? Víte, kdy se píše „s“ a kdy „z“? Kdy velké písmeno a kdy malé písmeno? Zakroužkujte písmeno, které pokládáte za správné a počekajte si na výsledek, který bude zveřejněn v příštím čísle.

S nebo s? Z nebo z?

Dostala s z tvrzenuku na peníze. S Z _trávili spolu hezkou dovolenou. Brambory s z _hnily ve sklepě. S Z _bírala s z _červivěla a s z _cvrkla jablka. S Z _pestřili jsme si jídelníček houbami. Dobře s z _píval. Byl s z _proštěn viny, poněvadž soud byl s z _hovívavý. S Z _bledla závistí, když s z _patřila jejich nový dům. S Z _pozdil se o hodinu. Nechali s z _pustnout pole i lesy. Vs Vz _tyčil se nad svou obětí. S Z _těží ti porozumí. Umím to jen s z _částí. S Z _hlédl jsem dva nové filmy.

Velké nebo malé písmeno?

Známy slovník profesorů v V _aši a t T _rávníčka byl ještě v prodeji. Hodné p P _razanů navštívilo j J _anečkovu výstavu obrazů. Textil a bižuterii prodávají na světových trzích l L _berečtí a j J _ablonečtí. Neděleje ze sebe š Š _vejka. Zápas prohráli s S _parťané. Skupinu turistů tvořili a A _meričtí č Č _ernoši, i I _ndiáni i b B _ložši. e E _liška p P _řemyslovna, poslední z rodu p P _řemyslovců, si vzala za manžela j J _ana i L _ucemburského. Jména měst, u nichž hojoval j J _an z Z _ižka z Z _ t T _rocnova, vešla do dějin.

Koupili si novou chatu v r R _okytnici n N _ad j J _izerou. Mám kamarádku v j J _ižních č Č _echách. Přátelé mi ukazovali svitici o O _rion a v V _elký v V _úz. Dokážeš vyjmenovat státy s S _řední a A _meriky? Koupali jsme se v r R _udém m M _oři. Bydlíme v ulici n N _a h H _vězdárně. Dali jsme si oběd v restauraci u U _ z Z _latého t T _ygra. Přčetla jsem si b B _lesk, m M _ladý s S _vět a l L _idové n N _oviny. V j J _iráškově t T _emnu se dočítáme o tom, jak byly protestantské č Č _echy násilně rekatolizovány. V ch Ch _rámu s S _vatého v V _ita zpívalo několik pěveckých sborů. Volil o O _běanskou d D _emokratickou stranu. Oslavovali s S _ilvestra a příchod n N _ového roku na horské chatě. Jak trávíš v V _ánoce a v V _elikonoe?

Česká koruna slaví 90 let od první emise.

ZAÚJALO NÁS, ZAÚJME I VÁS:

Přelom hospodářské krize? Nevěřím v žádné přelomy samy od sebe. To, čemu jsme zvyklí říkat hospodářská krize, je jiné jméno pro mrazivou bídu.

Mrazivá bída je příčina, hospodářský úpadek je následek. V naší zemi je mnoho lidí, kteří se domnívají, že hospodářský úpadek lze sanovat penězi. Hrozím se důsledku tohoto omylu. V postavení, v němž se nacházíme, nepotřebujeme žádných geniálních obrátů a kombinací.

Potřebujeme mrazivou stanoviska k lidem, k práci a veřejnému majetku.

Nepodporovat bankrotáře, nedělat dluhy, nevybuzovat hodnoty za nic, nevydávát pracovní, dělat to, co nás pozvedlo z pozůstatků bída, pracovat a šetřit a nemít práci a šetření výnosnější, žádoucíjší a čestnější než lenošení a mřhání. Máte pravdu, je třeba překonat krizi důvěry, technických zásahů, finančními a ústředními ji však překonat nelze, důvěra je věc osobní a důvěru lze obnovit jen mrazivým hlediskem a osobním příkladem.

Výrok Tomáše Bati z roku 1932

Z historie

DVA
ÚTĚKY
ROBERTA
MATULY

MIROSLAV ŠIŠKA

Robert Matula, příslušník 1. čs. brigády ve Velké Británii (říjen 1940).

Mezi loňskými návrhy Poslanecké sněmovny prezidentu republiky na přepůjčení Řádu T. G. Masaryka bylo také jméno plukovníka Roberta Matuly. Tento muž je posledním žijícím členem paravýsadku Wolfram a letos oslaví devadesátiny. Když odcházel v létě 1939 bojovat proti nacistickým okupantům, věřil, že do Vánoc bude zpátky. Když v březnu 1948 utíkal z republiky podruhé, netušil, že starou vlast znovu spatří až za dvacet let.

Robert Matula tehdy přijel z Kanady, kde žije od roku 1958, do Londýna. Před čs. velvyslanectvím potkal jakéhosi studenta z Bratislavy, který mu vysvětloval složitou situaci v Československu po invazi vojsk Varšavské smlouvy.

Matula se však nedal odradit – byl začátek září 1968 – a ačkoli neměl vstupní vízum, vydal se expresem „Chopin“ na cestu „domů“. Na čs. hranicích nebyla žádná kontrola, a tak se mohl dvě hodiny po půlnoci objevit před matčiným domem. „Zaklepal jsem na dveře a odstoupil za vrátka pro své zavazadlo,“ vzpomíná na stránkách vloni vydané publikace J. Klínky, J. Brečky a V. Kolesy *Robert Matula – parašutista stupiny Wolfram*. „Maminka otevřela a vykřikla v překvapení, považujíc mě za mého bratra Jaromíra, ač mladšího, tak s pěkným bříškem: Jarku, co se ti stalo, že jsi tak zchudnul? Já se nemohl smíchem udržet a maminka mě po dvaceti letech poznala. Začala z radosti plakat.“

V Československu tehdy Robert Matula strávil dva týdny. Kromě příbuzných se znovu setkal se čtyřmi bývalými členy Wolframu – Josefem Důskem, Vladimírem Režníčkem, Josefem Černotou a Karlem Svobodou – i s místními účastníky a pamětníky odboje. Spolu navštívili také hřbitůvek v Borově, místo odpočinku šestého parašutisty Wolframu Josefa Bierského, na jehož náhrobku je vytesáno: „Když půjdete kolem mého hrobu, neplačte, nechte mě klidně spát, vždyť život jsem položil za svoji vlast.“

Na Vánoce doma...

Robertu Matulovi bylo tehdy téměř padesát let a nemohl nepřemítat o svých životních osudech. Ty se začaly odvíjet 19. prosince 1919, kdy se v Radvanicích (dnešní část Ostravy)

narodil jako třetí ze čtyř sourozenců v chudé hornické rodině. Otec navíc onemocněl tuberkulózou a starost o obživu spočívala hlavně na matce, která pracovala jako pomocnice na stavbě.

Po obecné škole a třech třídách měšťanky odešel Robert do učení na krejčího. Zakrátko však odtud zběhl a vyučil se parním vulkanizérem. U ostravské firmy Oldřich Švatý se potom několik měsíců snažil tímto řemeslem žít, než se počátkem roku 1938 stal horníkem v radvanickém uheleňdole Ludvík.

Mnichovská dohoda znamenala vyklizení pohraničních území a nova hranice zmračeného Československa vedla právě kolem Ludvíka. „Patřil jsem k těm, kteří neopustili pracoviště,“ vzpomíná Robert Matula, „dokud Poláci nesoouhlasili se změnou hraničního pásma bez začlenění dolu do Polska. Pomatují si, jak polské bojovky řádily v zabraném území Těšínska a vyháněly české rodiny z domů. Stalo se, že o štědrovečerní večeři házeli do oken niční granáty, kteří neodešli ze zabraného území!“

Zanedlouho po nacistické okupaci zbytku Československa se Matula dověděl, že se z dobrovolníků dává v Polsku dohromady československá jednotka. Probíral to s kamarády, ačkoli mu nebylo ještě ani dvacet let, rozhodl se: uteče z protektorátu a bude bojovat za znovuzískání svobody. On i ostatní kluci věřili, že to nebude dlouho trvat a s pomocí Polska a jiných států okupace brzy skončí. Na Vánoce budou zase doma...

V cizinecké legii

Terén dobře znali, a tak se Matulovi i s kamarádem Josefem Krístkem podařilo bez problémů proklouznout přes hranice a po drob-

ných peripetiích se 3. července 1939 šťastně dostali do Krakova. Na tamějším čs. konzulátu si Robert Matula při zápisu „přidal“ ke svému věku dva roky, aby neměl s přijetím problémy. Přiložil i „svou“ fotografii v uniformě čs. armády – ve skutečnosti však na ní byl o tři roky starší bratr František, který již základní vojenskou službu vykonával. (Nesprávné datum narození – 16. ledna 1918 – proniklo posléze do všech poválečných životopisných článků o Robertu Matulovi i práci o paraskupině Wolfram.)

Uprchlíci z protektorátu nenalezli v Polsku pro aktivní osvobozenecský boj porozumění a českoslovenští diplomaté vyjednávali ve Francii a Velké Británii souhlas s jejich přesunem na Západ. Bylo to obuzné, protože tamější zákony nedovolovaly, aby se v době míru tvořily na jejich území vojenské jednotky z příslušníků cizích států.

Nakonec zůstala jediná možnost: francouzská vláda nabídla, že asi 4000 Čechoslováků může vstoupit do cizinecké legie a zavázat se k pětileté službě s podmínkou, že v případě vypuknutí válečného konfliktu budou uvolněni a zařazeni do samostatné čs. armády ve Francii. Většina čs. dobrovolníků na tuto možnost přistoupila, a tak do konce srpna 1939 odplulo k francouzským břehům 1112 Čechoslováků – mezi nimi byl 26. července na palubě švédské lodi Kastelholm i Robert Matula.

Cestou poprosil jednoho člena posádky, který v danském přístavu Frederikshaven mohl vystoupit na pevninu, aby do schránky hodil pohled „z výletu“ rodičům do protektorátu. Od té doby o něm neměli až do listopadu 1941 žádnou další zprávu.

Na poslední lodi do Anglie

Na začátku srpna 1939 se Matula ocitl v jihuolžském táboře cizinecké legie v Sidi bel Abbés. Odtud byl odeslán do pevnosti Bossuet, kde se znovu setkal s některými kamarády z Polska a všem začal tvrdý výcvik ve společnosti nejrůznějších kriminálních živlů z celého světa.

Toužebná zpráva přišla po vypuknutí druhé světové války, kdy se naplnila podmínka pro uvolnění Čechoslováků z legionářských služeb. Francouzi dali souhlas, aby se ve starobylém městě Agde mohla začít formovat čs. vojenská jednotka. S velkou skupinou bývalých cizineckých legionářů tam Matula dorazil na konci září. Po různých reorganizacích byl přidělen k pěšímu praporu a v lednu příštího roku byl poprvé povýšen – na svobodníka.

Při německém „blitzkriegu“ se v červnu 1940 zúčastnil krátkých ústupových bojů na frontě. „Byl jsem, tak jako většina z nás, strašně zklamán vývojem mezinárodní situace a rychlou porážkou Francie,“ vzpomínal na tyto chvíle. „Němcům jsme sice, ač značně oslabení, unikli, byli jsme evakuováni, ale nevěděli jsme, co s námi bude, zvláště když jsme museli nechat v přístavu všechny zbraně. Tolik jsme si přáli pokračovat v boji s německými okupanty!“

Matula stačil 27. června 1940 odplout z Francie v posledním transportu na egyptské uhléň lodi Rod el Farag, která po dvouúřední plavbě zakotvila v Liverpoolu. Odtud byl společně s dalšími čs. vojáky přepraven do stanového tábora v Cholmondeley. Když byla na britské půdě 12. srpna zřízena 1. čs. smíšená brigáda, stal se také on jejím příslušníkem a postupně absolvoval řadu speciálních kurzů zaměřených především na ovládání vojenské techniky. Počátkem června 1943 – již v

Robert Matula (v první řadě zprava) pochoduje při defilé jednotky na pražské Národní třídě 30. května 1945.

hodnosti četaře – byl odeslán na pětiletý radiofonický kurz k brigádní spojovací četě. Několik dní před jeho skončením se Matula seznámil s Violet Wrightovou, která sloužila jako dobrovolnice v britském válečném namořnictvu. V dubnu 1944 byla svatba. I proto, že měli být za několik měsíců tři...

Záchrana u Otisků

Shodou okolností ve stejných dnech vrcholily přípravy k operaci s krycím názvem Wolfram. Měla mezi ostatními výjimečné postavení, neboť to byl jediný paravýsadek, jehož úkol byl pouze bojový. Velitel skupiny kapitán Josef Otisk si měl sám vybrat pětici mužů, kteří se měli po sekoku v Beskydech postupně stát jádrem a velitelskou složkou partyzánských skupin, jež budou působit diverzně a sabotážně na širokém prostoru.

Jako prvního se kapitán Otisk zptal Roberta Matuly. Čerstvý novomanžel a budoucí latinek okamžitě odpověděl: ano! Následoval několikátý denní specializovaný výcvik ve Skotsku a od konce června potom ještě na základně v Itálii. Šestčlenná skupina byla vysazena před půlnocí 13. září 1944 ve dvou průletech, čímž se stalo, že se její členové setkali na určeném místě až po deseti dnech – avšak bez radiotelegrafisty Karla Svobody, jehož chytila německá policie. To byla velká rána, protože Wolfram ztratil možnost spojení s Londýnem.

Zbýlí partyzánů se podařilo navázat kontakt s několika partyzánskými skupinami operujícími v Beskydech (zvláště s 1. čs. partyzánskou brigádou Jana Žižky), a hlavně s velkou domácí odbojovou organizací Rada tří (R3). Mezi partyzány se však vešel nacistický konfident Stanislav Kotečka, který 19. října 1944 zastřelil oloupil člena Wolframu Josefa Bierského. Při pozdější represivní protipartyzánské akci (Operace Tetev) se členové Wolframu v kritických dnech ukryli u rodičů Vladimíra Režníčka v Kunčicích pod Ondřejníkem. Přišli však o veškerý materiál.

Vzhledem k nemožnosti splnit úkol londýnského vojenského vedení se skupina 28. listopadu 1944 rozhodla přemístit na jih k Brnu, na rodný statek Otiskových do Lišné, kde chtěli vyhledat pomoc. Dorazili tam v noci na 4. prosince po vyčerpávajícím 200kilometrovém pochodu.

„Nejen náš velitel, ale všichni jsme byli ve zuboženém stavu, s omrzlými a zakrvácenými nohama,“ napsal ve svých vzpomínkách Robert Matula. „Přesto jsme se ještě přinutili vyčkat, než se Josef Otisk přesvědčil, že na statku stále hospodáři a žije jeho starší bratr Rohuňil. Toho matčin ranila mrtvice, když nás viděl, ale jeho dva chlapi a manželka ho uklidnili. Nebylo se čemu divit, Otiskovy příbuzné často vyslyšely gestapo.“

U Otisků prožil Wolfram vánoční svátky 1944 a zimní měsíce roku 1945. Potom jeho členové obnovili

odbojovou činnost a koncem války provedli několik zdárných přepradů ustupujících skupin německých vojáků.

Z vojáka referent

V září 1945 přiletěl z Anglie manželka i s desetiměsíční dcerou Natašou a společně žili u Matulovy matky ve Slezské Ostravě. Robert Matula nejdříve pracoval na ministerstvu národní obrany, než byl v říjnu převeden do Vojenské akademie v Hranicích na Moravě, kde vyučoval tělesnou zdatnost. Po neshodách s velitelem akademie a ze zdravotních důvodů (trápil ho revmatismus) odešel v hodnosti nadporučíka pěchoty v září 1946 na vlastní žádost do zálohy.

Našel si zaměstnání dopravního referentavšumperském Moravolenu. Krátce po únorovém převratu byl předvolán k Vojenskému soudu v Olomouci za jednání (údajně ublížení na těle), jehož se měl dopustit v roce 1946. Byl sice soudem osvobozen, ale protože se uctajil svými názory na svobodu nového režimu, hlídala jeho dům policie.

„Tušil jsem,“ napsal ve vzpomínkách, „že nebude dlouho trvat a půjdu o práci a možná neuniknu ani zatčení. Byl jsem již s manželkou rozhodnuti tomu předejít a opustit republiku! Také jsme s Režníčkem a Otiskem uvažovali o možnosti protikomunistického odboje a posléze hovořili o společném útoku za hranice. Okolnosti nám ale neaprly, a tak hlavně z osobních a rodinných důvodů jsme od těchto akcí upustili.“

Manželka s dcerou nakonec odešly do Anglie v polovině března 1948 na údajnou svatbu jejího bratra a Robert Matula nad ráncem druhého dne u Železných Rudy ilegálně přešel hranice do Bavorska.

Vinš od královny

Posametové revoluci přijížděl Robert Matula každoročně do Prahy, kde se vždy 18. června zúčastňoval v Resslově ulici vzpomínkového aktu na počest hrdinské smrti aktérů atentátu na Heydricha i dalších parašutistů. Od nového milénia mu zdravotní stav cestování nedovoluje, nicméně v roce 2004 oslavil se svou Violet diamantovou svatbu – přese mně gratulace jím přišla i od britské královny Alžběty II.

Na posledního žijícího parašutistu Wolframu nezapomínají ani v jeho staré vlasti. V červnu 2006 za ním do kanadského hemainsu přijela delegace z rodiny Radvanic a starosta Vojtěch Mynář mu předal jmenování čestným občanem Ostravy. PRAVO

Czech Radio - Cleveland

Neděle od 1 do 2 hod.

WERE 1490 AM DIAL

Neděle od 3 do 5 hod.

WHKW 1220 AM DIAL

Uvádí Joe Kocáb

Zatím poslední návštěva staré vlasti. Robert Matula u památníku československých parašutistů v Praze-Dejvicích (1999).

Horká neděle

ZDENĚK SVĚRÁK

Když se napiše horko, není to tak zlé, jako když horko je. V kablné skříňové avie bylo jako v peči. A to už se blížila půlnoc. Řidič Vojtěch Puklica jel s oběma okénky spuštěnými, ale vzduch zvenčí byl, jako by noc měla horečku. Jenom když se rozpálená slunce vnořila do lesa, ucítil na levém lokti příjemné chladnější vanutí. Zteplalou vodu z petlahve už se mu nechtělo pít. Těšil se domů na pivo. Na piva. Představoval si ty lahve. Jak na něj doma ve sklepe čekají, a až rozsvítí, na hrdlech se jim vesele zalesknou zlaté korunky.

Chvilí prováděl kroutivé cviky hlavou, aby neusnul. Měl za sebou pevný týden, který se tentokrát protáhl až do soboty. Soukromý autodopravce musí dneska křičovat republiku jako šílenec, aby obstál. A ne všechny noci člověk prospí. Tentokrát ztratil hodně sil v Chomutově. Puklica, ačkoli už začal šedivět, měl pořád co dělat, aby skončil v posteli sám. A v Chomutově, v tom ubohém hotelu, kde bylo cítit naložené zeli, se zase neuhlídal. Ta servírka měla druhý den volno, a když k ránu upadal do spánku, vytvále mu mlala do ucha: Nesplásko. Takovej krasavec, a von by spal.

Jak řidič ručkoval po volantě a točil vůz doprava, reflektory olízly známé domy na návsi. Spící obci dojel až ke svému přízemnímu domku. Po paměti zacouval pod lipu, otočením klíčku zrušil světla i zvuk a vyčerpaně sklouzl z kabiny na zem. Uši, hodiny bombardované dieselem motorem a hlukem dálnic, zaplavilo nebetyčné ticho. Slyšel jen vzdálený štěkot psů a kovové praskání chladnoucích válců.

Jeho pes věděl, že nesmí štekat, a tak za vrátky jen tiše, natěšeně kňučel.

Puklica k němu přtklekl a oběma rukama ho drsně prodrbal od hlavy k ocasu.

„No tady jsem, tady, už jsem zase tady...“ hučel, divaje se zvířeti do očí.

Vzduch byl tady horký. V trávě ležela hadice. Svlékl se dónaha a otevřel kohout. Voda, zpočátku teplá, postupně chladla, až mu na zpoce-

né tělo dorazil studený proud z hloubi studny. Vojtěch zaržal jako kůň, a když blaženě zaklonil hlavu, viděl nebe plné nezvykle jasných hvězd. Zitra zase nebude přšet.

Věra byla tlustá. Puklica pil pivo rovnou z lahve, protože tak si na něm nejvíce pochutnal, kouřil a díval se na svou ženu. Uvnula na gauči před televizi s dálkovým ovladačem

v dlaní. Asi už neměla sílu přejít do ložnice. Spala jako vždycky na pravém boku. Z krátkého rukávu noční košile svítilo bílé neopálené rameno a masitá paže. Přikrývku shodila na podlahu, a tak Puklica viděl celou její levou nohu s pěkným lýtkem, ale mocným, kýťovitým stehnem. Ale to bylo v tomto kraji normální. Když se člověk ženil, bral si pohlednou děvčici k nakousnutí, která měla správné proporce, ale když jste ji nakousli a přišly děti, postupně, nepozorovatelně se proměňovala ve svou statnou matku. Tak se to dělo všem a Vojtěch s tím byl smířen. Tvář měla Věrka hezkou a povahu dobrou, až předobrou. Rozhodně lepší než on sám.

Dopil třetí pivo a zašel do pokoje k dětem. Měly tam dusno, a tak jim nechal otevřené dveře, čímž vznikl slabý průvan. Pohlídl Pavlíčku po zaroseném čele, a když obrátil malého Vojtu naznak, aby se mu lip dýchalo, chlapec řekl: „Došla municel!“ a vrátil se do akčního snu.

V ložnici padl na postel jako těžký žok. Chvilí slyšel ze zahrady cvrč-

ka. Vzpomněl si ještě, že mu děti říkaly svršek, a pak tvrdě usnul.

Při snídani Věrka navrhla, že půjdou na borůvky. Puklica to nepokládal za dobrý nápad, protože jaké můžou v těch vedrech být borůvky, ale představa lesního chládka ho přesvědčila. A pak to řekla:

„Na pošť máš jakýsi dopis. Nechtěl mi to dát. Prý je to do vlastních rukou. Od soudu z Kladna.“

„Od soudu?“ zapochyboval Puklica.

„Neměls nějakou nehodu dopravní? Děcka! Na skřini jsou bandasky, pojedeme!“ organizovala Věrka výpravu.

Puklica měl rád tu změnu, když po týdnu hlomozu a liné jízdy nákladem usedl za volant osobního auta. Všechno šlo tiše a lehce, stačilo pošmrkat plynový pedál a akcelerace vás přitiskla k opěradlu. Tentokrát se však požitek nedostavil. Vezl svou rodinu k lesům na obzoru, tupě civěl na asfalt, který už zase začínal horkem mknout, a v mozku mu hlodal červ. A čím déle hlodal, tím byl větší.

„Vojto, slyšíš!“ štipla ho Věrka do nohy. „Ty hořické trubíčky jestlis jím dovezl.“

„Ne děcka. Já jsem v Hořicích nebyl. Teprve tam pojedou.“ řekl Puklica.

Věrka pak vyprávěla něco o školní jídelně, kde vařila. Že museli vyřít celý hrnc polévky, protože ji dvakrát osolili, ale Vojtěch to moc nevnímal.

„Snědli to?“ zeptal se.

„Říkám ti, že jsme ji vylili. Táta je unavený, vůbec nás neposlouchá.“ vzdychla Věrka.

Zastavil na úpatí zalesněného kopce, kterému říkali Borůvkový vrch, a dal auto do stínu. Žena s dětmi vyrazila napřed. Malý Vojta házel na Pavlíčku borové šišky a Věra ho okřikovala.

Puklica se zhluboka nadechl lesního vzduchu a s bandaskou v ruce vykročil za nimi.

Červ v jeho hlavě neúnavně požíral tuto potravu:

Je večer, město Kladno. Snědá, drobná ženská jménem Uršula dává na stolek láhev červeného vína. Puklica zavrtává otvirkou do zátky a Uršula pravi, jako by řekla, že koupila chleba:

„Jsem v jináci. Budeš si mě muset vzít.“

Vojtěch chtěl právě dlaní klepnout do otvirků, aby špunt mýrným zaražením dovnitř připravil na vytážení, a po té zprávě mu ruka znehybněla.

„No, jen to vtevíř,“ pobídla ho a dodala: „Koukáš jak vopafenej. Se dalo čekat, ne?“

Takhle mluvila, ne jako Věrka pěknou moravštinou. Možná to byla ta její drzá, ošklivá mluva, která ho jedovatě dráždila. Seznámil se, když ji stěhoval do garsonky. Seděla v avii na sedadle pro závozníka a celou cestu z Kouřimi do Kladna se na něj dívala. Kdykoli se k ní otočil, nepojala ho očima. Už to bylo k nevydržení, a tak se zeptal:

„Co se nedíváte po krajně?“

„Na krajinu seru.“ řekla a pokračovala v propalování.

Když ji v osmém patře kladenského věžáku sešrouboval postel, okamžitě se na ni vyspali s takovou samozřejmostí, jako by sem jeli jen kvůli tomu. Takové vyspání Vojtěch ještě nepoznal. Bylo jisté, že Uršula se narodila proto, aby to dělala. A ty řeči, co při tom vedla, nikdy neslyšel. Ušklá ho tak, že jezdil do Kladna i z velkých dálek.

Puklica usedl na bobek a dal se do česání borůvek. Když měl v bandasce zakryté dno, posadil se na pařez a zapálil si cigaretu.

„Nekur, všechno je suché po těch vedrech!“ volala naně Věrka.

Vojtěch mávl rukou. Ale pak cigaretu zadusil o rozpukaná léta pařezu, protože mu stejně nechutnala. Udělalo se mu mdlo. Slunce pállilo, jakoby bylo blíž zemi než jindy.

„Mamko! Tady jsou větší! Pojďte sem!“ slyšel Pavlíčku.

Puklica si lehl do mechu suchého jako troud a pozoroval koruny borovic.

„Dneska mají takové metody, že ti to jen odsajou.“ řekl Uršule.

„Milánku, z toho se nevyzuješ. Když si mě nevemeš, budeš platit.“ odpověděla. „Přijde ti to písemně vod soudu.“

„Tak on se nám tady váli!“ ozvala se nad ním Věrka a zalehla ho svým těžkým tělem. „Děti jsou daleko,“ zaseptala mu do ucha a políbila ho pusou modrou od borůvek.

„Je mi horko.“ řekl.

Ulehla tedy k němu na bok a šimrala ho stěblem.

„Některým lidem už došla voda ve studnách. Starý pan Lysický říkal, že taková horka nepamatuje.“

Věrka měla milý, uklidňující hlas. Ach, ty dobrá duše, kdybys věděla, co nevíš, říkal si Vojtěch a chtělo se mu brečet.

„Natrháme, jen aby bylo na koláč, když jsou tak drobné,“ řekla a vstala.

Cestou domů už asfalt mlaskal, jak se lepil na penumauky.

Děti žebrały, že se chtějí vykoupat, a tak zajeli k rybníku. Stálo tam malé auto, starý Fiat 500, a ve vodě plavala jakási žena. Puklica zbledl. Byla to Uršula. Když drobná, opálená žena vystoupila z vody, už to našťěti Uršula nebyla.

Čekali s Věrou ve stínu oíse a pozorovali děti, jak na sebe cákají.

„Jsi uježděný. Nesmíš se tak štvát, peněz vyděláš dost.“ pohlídla ho po krku. Puklica napadlo, kolik asi bude na dítě platit. A pak znovu přemýšlel, jestli se dá ta věc utajit. Nedá. Zitra se vrátí z pošty a Věrka bude zvědavá, co mu od soudu píšou.

Obě děti už uměly plavat, ale Vojtik dělal ještě krátká zbrklá tempa jako Puklica, když byl malý a v tomhle rybníku se málem utopil.

„Vojto, zpátky! Tam je hloubka!“ zavolala na něj Věrka a chlapec s bradou zdviženou nad hladinu nabíral směr ke břehu.

Bylo to dlouhé odpoledne. O holi se sem příkolébala tetička Drábková a na lavici ve stínu domu povídala o suchu. Že nebude žádná úroda. Že v lese hořelo a sjell se hasiči z celého okresu. A že by po takových vedrech mohly přijít bouře a povodně.

Pod lavicí u Puklicových nohou přibývaly vypité plvni lahve.

Napadlo ho, jestli bude platit na hořičku nebo na chlapečka. Od té doby, co mu to Uršula řekla, u ní už nebyl. Počítal, kolik je to měsíců, a vyšlo mu osm. To bohužel odpovídalo. Věrka ho rukou hladila nad kolenem.

Z dětiny se ozvalo krátké zahoukání sanitky.

„Ta horka jsou nebezpečná pro staré lidi,“ řekla teta a mluvilo se

o tom, pro koho asi záchranka přijela. Děti vyběhly, aby to zjistily.

Puklica si přál, aby přijela pro něj a odvezla ho do nemocnice, kde by mu dali jinou hlavu, bez toho nenažraného červa, který tam nacházel nové a nové pochoutky. Teď nakousl problém krvetní zkoušky. Jestli se tomu má podrobit a nebo rovnou přiznat, že je otcem.

„Vojta se mi zdá, že není ve své kůži,“ poznamenala tetička.

„Je unavený,“ řekla Věrka.

Když tetička odešla, Puklica usoudil, že jedině, co by mu mohlo pomoci je, slivovice. Měl velice dobrou, v vlastních švestek. Rozčila se mu v útrokách jako spásná, přátelská síla. Že si na ni nevzpomněl dřív!

Děti se vrátily se zprávou, že odvezli starého pana Lysického a že ještě nebyl mrtvý.

Věrka uložila děti, vysprchovala se a oblékla si lehkou noční košili s průsvitnou krajkou. Za ušní lalůčky si nanasla parfémy Miracle, který dostala od Vojty k Vánocům, a takto vyšla z koupelny.

Puklica do sebe překlípl další sklenku.

Když spatřil svou ženu, dojala ho její krásaa dobrota a také to, jaký je on dobytek. Až k slzám ho to dojalo. Najednou mu vyhrklý.

„Co je s tebou?“ přisedla k němu na pelest. „Ty ses mi opil!“

„Ano.“ řekl Puklica a najednou věděl, že nejvíc by mu pomohlo, kdyby to řekl. Tak, jak to je, to říct a o tu hrůzu se podělit. Vzal ženu za ruku a řekl:

„Na Kladně jsem zbouchl jednu babu. Budu platit alimenty.“

Takhle na ni toho červa, tu hnusnou ponravu vydával.

Její hezká, hladká tvář zůstala několik vteřin beze změny a skoro se zdálo, že se mění do úsměvu, jak jsou si smích a pláč zpočátku podobné, ale pak se zkomotila do hrůzy, a Věrka padla na polštář, obalila si jím hlavu a dusila se nařikavým pláčem. Když promočila dva polštáře a první kohout hlásil konec strašné horké noci, oba vyčerpaní usnuli.

Jít na poštu nebylo už pro Vojtěcha Puklicu tak těžké. Nejhorší měl za sebou. Podepsal se, převzal dopis a na chodníku před poštou si ho přečetl. Byl z Kladna. Ale ne od soudu, nýbrž od policie. Stálo v něm:

Oznamujeme Vám, že pátrání po Vám odcizených pneumatkách bylo bezvýsledné.

Z knihy Zdeněk Svěrák Povídky k dostání u Czech-books.com, tel: 1-877-287-1015

Český úspěch v Bostonu

Lékařský tým v čele s českým plastickým chirurgem Bohdanem Pomahačem provedl v nemocnici v Bostonu druhou částečnou transplantaci obličeje v USA. Pacientem je muž, který při neobvyklé nehodě utrpěl traumatická obličejová zranění. Sedmnáctihodinová operace se uskutečnila v nemocnici Brigham and Women's Hospital.

Tým vedený doktorem Pomahačem zraněnému muži nahradil nos, patro, horní ret, část kůže, svaly a nervy částmi těla mrtvého dárce. Pomahač v telefonickém rozhovoru řekl, že muž utrpěl zranění už před několika lety, a neměl „ani zuby, ani patro, ani nos, ani ret, bylo pro něj obtížné mluvit, jíst, pít.“ uvedl.

Bohdan Pomahač se narodil v Ostravě a vystudoval na lékařské fakultě Palackého univerzity v Olomouci. Do bostonské Brigham and Women's Hospital přišel na chirurgickou praxi v roce 1996, a teď, v osmatřiceti letech, je šéfem popáleninové kliniky v Bostonu.

LEVNÉ LETENKY

Rezervujte si letenku online

www.tatratravel.com

za zvýhodněné ceny

Prague Budapest Vienna
Bratislava Kosice Brno Ostrava

Austrian

DELTA

PRO PODROBNÉ INFORMACE KONTAKTUJTE NAŠE AGENTY

1.800.321.2999

www.tatratravel.com

reservations@tatratravel.com

TATRA TRAVEL
Czech

Zo slovenských regiónov

Salašnícke remeslo zviditeľní Bačova cesta

LIPTOV. Salašnícke remeslo v podmienkach Slovenska má zviditeľniť nový projekt Ministerstva pôdohospodárstva SR (MP SR) pod názvom Bačova cesta. Pracovní tím ministerstva oslovili výsledky a práca slovenských salašov, ktoré bežný Slovák veľmi nepozná.

V súčasnosti MP SR registruje 154 salašov a počet ľudí pracujúcich na salašoch je asi 700 až 770. Ročná spotreba výrobkov z ovčieho mlieka predstavuje 1,6 litra na osobu a baranieho mäsa 0,08 kg na osobu. Salašnícka sezóna na Slovensku sa otvára v druhý májový víkend a potrvá do konca októbra, kedy končí aktívne obdobie remeselnej činnosti na salašoch. Tradícia Bačovej cesty sa začína písať na salašoch v Liptove, kde sa budú konať rôzne akcie. Ak verejnosť bude mať o Bačovú cestu záujem, ministerstvo chce v budúcom roku rozšíriť túto myšlienku aj do iných regiónov Slovenska. Už teraz vraj prejavili záujem o prezentáciu aj salaše z Kysúc a Oravy. (SME)

Pristáli na strome

POPRAD. Záchranári Horskej záchrannej služby vo Veľkej Fatre zachraňovali paraglajdistov zo stromu. V popoludňajších hodinách nahlásila náhodná svedkyňa na tiesňovú linku horskej služby, že z vrcholu Zvolena videla vzlietnuť paraglajdistu, ktorý krátko po štarte pristál na strome a pravdepodobne tam zostal visieť. Záchranári Oblastného strediska HZS vo Veľkej Fatre po príchode na miesto zistili, že na strome zostali visieť inštruktor s klientom. Obaja boli naštatie v poriadku, len sa nevedeli dostať nadol. Horskí záchranári dostali dvojicu z koruny stromu dole za pomoci lanovej techniky. (SITA)

Útulok s bezdomovcami končí

KOŠICE. Najväčšie košické krízové centrum pre bezdomovcov, rodiny s deťmi a ďalších sociálne

odkázaných obyvateľov koncom mesiaca zavŕu. V útulku je 130 ľudí, nové priestory začal vedenie centra nenašlo. Obyvateľom útulku tak hrozí, že opäť skončia na ulici, povedal ČTK jeho riaditeľ Peter Gombita. Na prevádzku útulku v budove, ktorá patrí mestu, totiž samospráva údajne nemá peniaze. V priestoroch budovy, patriacej mestu, existovalo krízové centrum pre matky s deťmi s celoročnou prevádzkou od roku 2003. Centrum však vo februári odišlo do iných priestorov, v budove vzápätí zriadili útulok.

Pribúdajú čierne skládky

BRATISLAVA. Na Slovensku aj tento rok pribudli ďalšie nelegálne skládky, na ktorých končí starý nábytok, sklo či nefunkčné elektrospotrebiče. Občianske združenie (OZ) Tatra odhadlo, že ich je 8000 až 12,000. Za uloženie odpadu na čiernej skládke hrozí pokuta do výšky 16,596,95 eur (500,000 Sk). V prípade, že sa pôvodcu čiernej skládky nepodari vypátrať, náklady na jej likvidáciu znáša obec, v katastri ktorej sa skládka nachádza. Ministerstvo životného prostredia eviduje len skládky odpadov prevádzkované v súlade so zákonom. Koncom roku 2007 registrovalo 151 legálnych skládok, z toho 13 na nebezpečný odpad.

Jeden z posledných prípadov vzniku nelegálnej skládky zaznamenali nedávno v Banskej Bystrici, kde policajti vďaka bezdomovcovi objavili sudy s toxickým odpadom. (ČTK)

V najväčšej slovenskej obci posvätili nový kostol

SMIŽANY. Spišský diecézny biskup František Tondra posvätil v sobotu 18. apríla nový kostol v najväčšej slovenskej obci, Smižanoch v okrese Spišská nová Ves. Chrám je zasvätený Božiemu Milosrdenstvu, stavať ho začali v roku 1996 a jeho kapacita je 1500 veriacich. Novému kostolu, ktorý sa stal pútnickým miestom, dominuje sklenený križ, jedinečný aj svojimi rozmermi. Je vytvo-

rený z tenkých vrstiev skla, vysoký 5,6 metra, s rozpätím 3,6 metra. Autorom je slovenský umelec Valér Kováč žijúci v Brne.

Kostol spravujú pallotín, členovia Spoločnosti katolíckeho apoštolátu. Ti sa v Smižanoch s úctou starajú aj o dary, ktoré dostal počas svojich ciest charizmatiky zosnulý pápež Ján Pavol II. Časť z nich daroval pallotinom zo Spiša, s ktorými ho spájali spoločné poľské korene. (TASR)

Najvyšší súd pozastavil pezinskú skládku

Obyvatelia Pezinka zaznamenali po sérii nepriaznivých rozhodnutí v kauze skládky odpadov dôležité víťazstvo. Najvyšší súd pozastavil prevádzku skládky až do definitívneho rozhodnutia o odvolaní Pezincanov voči jej povoleniu a to napriek tomu, že skládka už bola skolaudovaná. Súd sa tak stotožnil s obavami žalobcov o dôvodom ohrození životného prostredia činnosťou budúcej skládky. Na skládku, ktorá leží iba niekoľko sto metrov od centra mesta, má totiž ročne putovať až 65-tisíc kubických metrov odpadu z celého kraja.

Podľa primátora mesta Pezínok Olivera Sologu sú obyvatelia mesta nadšení. „Sme veľmi radi. Považujeme to za dobrý signál v preskúmaní zákonnosti povolenia skládky,“ reagovala Zuzana Čaputová z iniciatívy Skládka nepatrí do mesta.

Rozhodnutie NS SR zatiaľ nie je definitívne. Má len zabrániť, aby na skládku zväžali odpad, pokiaľ vo veci definitívne nerozhodne. (SITA, SME)

Horel drevársky závod

LIPTOVSKÝ HRÁDKO. Rozsiahly požiar vypukol v sobotu 18. apríla v areáli drevárskeho závodu Rettenmeier Tatra Timber v Liptovskom Hrádku. Hasičom sa požiar podarilo lokalizovať po približne trištvrte hodine. Ide o firmu, v ktorej za posledné dva roky dvakrát horelo a požiare spôsobili škodu za niekoľko-stoviek miliónov korún. Pri požiari sa nikto nezranil. Škoda je predbežne odhadnutá na 166,000 eur. Presnú príčinu vzniku požiaru ešte nepoznajú.

Bývalý šéf Ku Klux Klanu do Prahy

Českou republiku se chystá na konci dubna navštívit David Duke, někdejší vůdce rasistického hnutí Ku Klux Klan. Přijede propagovat svoji „kuchařku“ současného rasismu. Knihu Mé probuzení vydalo nakladatelství Kontingent Press, které loni na trh uvedlo jiný spis oblíbený antisemity – Turnerovy deníky. O Dukovo dilo se už zajímají policisté z protixenofobického oddělení.

Duke se údajně hodlá v Česku zviditelnit i na setkání s vysokoškolskými studenty. Program návštěvy připravuje Filip Vávra z neonacistické organizace Národní odpor.

Akce proti antisemitismu

V Praze proběhlo několik akcí proti antisemitismu. Pochod dobré vůle, jehož účastníci chtěli vyjádřit nesouhlas s rasismem, antisemitismem a akcemi pravicových extrémistů se uskutečnil v centru města. Na pochod navázalo veřejné shromáždění ve Valdštejnské zahradě. Několik akcí proti antisemitismu, jež se konaly v Praze během víkendu, připomínaly Jom ha šoa, den vzpomínání na oběti holokaustu, který letos dle židovského kalendáře připadá na 21. duben.

Z ekonomického světa

Český stát loni získal z privatizace přes 39 miliard korun, přičemž téměř 22,4 miliardy korun plynulo na privatizační účty z prodeje akcií elektrárenské společnosti ČEZ. V roce 2007 přitom příjmy z tzv. velké privatizace činily 21,32 miliardy korun. Příjmy z privatizace stát může využít jen k zákonem stanoveným účelům. Jako je například odstraňování ekologických škod, výstavba silnic, financování státních fondů rozvoje bydlení nebo životního prostředí.

Od roku 1991 do konce roku 2008 stát získal z prodeje podniků, akcií, z dividend nebo dalších transakcí souvisejících s privatizací více než 700 miliard korun. Dohromady s příjmy v rámci takzvané malé privatizace, které se děla především v 90. letech, se celkový objem příjmů zvyšuje na více než 750 miliard korun.

Jihočestí zastupitelé zrušili usnesení z roku 2004, ve kterém jejich předchůdci odmítli dostavbu jaderné elektrárny Temelín. Tím nyní kraj schválil výstavbu dalších dvou bloků. ČEZ za to vloží do regionu v následujících deseti letech kompenzace ve výši čtyři miliardy korun, které půjdou na opravy silnic a na další investice výstavby Temelína i na rozvoj regionu.

Budějovický Budvar prodal loni o 13% více nealkoholického piva, téměř 25,000 hektolitřů. Bylo to zároveň nejvíce v historii pivovaru. Pivo bez alkoholu tvoří asi dvě procenta produkce národního podniku. Ta loni dosáhla 1,312 milionu hektolitřů piva. Hlavní podíl na trhu nealkoholických piv si loni udržel Pilsenský Prazdru. Dvě ze tří lahvi prodaných v Česku totiž nesou značku Rade-gast Birell. S výrobou piva bez alkoholu začal Budvar v roce 1992.

Státní dluh České republiky překonal ke konci března 2009 jeden bilion korun. Od počátku roku se zvýšil o jednu miliardu na 1000,5 miliardy korun. Na každého Čecha připadá dluh více než 95,500 korun. Za posledních 12 měsíců stát zvýšil svůj dluh o více než 140 miliard korun. Za celý loňský rok pak stoupl státní dluh o přibližně 107 miliard korun.

Míra nezaměstnanosti v březnu vzrostla na 7,7% z únorových 7,4%. Loni v březnu byla míra nezaměstnanosti 5,6%. Počet lidí bez práce, kteří mohli bezprostředně nastoupit do zaměstnání, se meziročně zvýšil o 125,011 na 437,020 lidí. Ve srovnání s koncem února se počet dosažitelných uchazečů zvýšil o 20,399. Celkové úřady práce evidovaly k 31. březnu 448,912 osob. V rámci zemi Evropské unie se jedná o třetí nejvyšší nezaměstnanost. Podle analytiků se nezaměstnanost bude letos dále zvyšovat.

Zavedení šrotového v části evropských zemích může v letošním roce podpořit vývoz tuzemských automobilů a výrobců dílů zhruba o 60 až 80 miliard korun. Z toho přínos k vývozu automobilů by mohl být kolem 30 až 40 miliard korun. Šrotovně zavedlo v Evropě prozatím Německo, Francie, Kypr, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko a Španělsko. Klíčové je pro české automobilky zejména šrotovně v Německu a Francii.

Český elektrárenský podnik ČEZ se letos v žebříčku největších světových firem Global 2000 časopisu Forbes umístil na 336. místě, a polepsil si tak proti loňsku o 125 příček. Největší firmou světa je americká General Electric, následovaná ropným koncernem Royal Dutch Shell a japonskou automobilkou Toyota Motor. ČEZ je v žebříčku veřejně obchodovatelných společností Forbesu již řadu let a tabulku se díky akvizicím postupně posunuje stále vzhůru.

Během prvního dne státní návštěvy českého prezidenta Václava Klause v Tunisku uzavřela česká strana s tuniskou soukromou skupinou Mrabeti dvě obchodní dohody o celkové investici 270 milionů eur. První dohoda v hodnotě 150 milionů eur se týká výstavby provozu na výrobu plochého skla, druhá dohoda má hodnotu 120 milionů eur a je zaměřena na vybudování dvacetihektarového hotelového a ubytovacího komplexu Sea World u známého mořského letoviska Hammamet.

Odškodnění pro vysokoškoláky vyhozené komunisty

Lidé, kteří byli mezi lety 1948 až 1956 z politických důvodů vyhozeni z vysoké školy, budou mít nárok na odškodné. Jednorázové odškodné má dosahovat výše až 100,000 korun, o konkrétních případech budou rozhodovat ministerstva školství, vnitra či obrany, do jejichž kompetenci jednotlivé školy spadají.

„Je to jeden z velkých dluhů společnosti vůči lidem, které postihla totalitní moc,“ poznamenal k tomu premiér v demisi Mirek Topolánek. Dodal, že při prvních diskusích o podobném odškodnění bylo naživu okolo 900 osob, které na něj měly

nárok, nyní jejich počet klesl zhruba na třetinu.

Podle ministra Lišky budou muset žadatelé o odškodnění spolu s žádostí předložit písemný doklad, dekret či jiný dokument dokazující, že dotyčný je rehabilitovaným studentem.

Na československých vysokých školách po únorovém uchopení moci komunisty následovaly prověrky studentů a učitelů před takzvaným Akčním výborem Národní fronty a vylučování ze škol. Do roku 1949 muselo školy opustit přes 10,000 studentů a akademiků.

AMERICAN FRIENDS OF THE CZECH REPUBLIC

AFoCR mourns the passing of its Director-Emeritus Dr. Vladimír Kabeš

JUDR. VLADIMÍR M. KABEŠ, Director-Emeritus of American Friends of the Czech Republic, passed away peacefully on April 12, 2009 of natural causes. Dr. Kabeš was 91 years old. He is survived by his wife, Otília; two daughters, Marianne and Alexandra; and granddaughter, Samantha; as well as nieces and nephews in California and Colorado. He was one of the original members of AFoCR's Board of Directors. He served on our Board for several years. He was elected Director-Emeritus at the 2008 meeting held in Houston, TX.

Dr. Kabeš was born in Prague, Czechoslovakia, immigrated to the United States in 1950 and became an American citizen in 1956. His rich international career was built upon his law degrees from Charles University in Prague and the George Washington University, Washington, DC and his love of justice, human rights and international law. His humanitarian efforts on behalf of democratic principles were rewarded by awards such as the Czech Medal of Merit, First Class which he received in 1999 from President Havel of the Czech Republic. His alma mater, Charles University in Prague, commemorated him as an Outstanding Czech Humanitarian of the World War II era.

A Celebration of Life to be held in May will be announced at a later date.

BOHEMIAN HALL & BEER GARDEN

is excited to announce that we are now accepting resumes for all positions for the Summer Season 2009. Full time and part time positions available for host/hostess, servers, bussers and kitchen help. Experience preferred in hospitality industry. Apply in person only at 29-19 24th Avenue, Astoria, NY between 2:00 pm - 5:00 pm Tuesday-Thursday.

The Bohemian Hall & Beer Garden is a wonderful opportunity to make money, meet great people, join the best team and have fun while you are working!

Je svět s Obamou na cestě do pekel?

JIŘÍ PEHE

Americký prezident Barack Obama před svou evropskou návštěvou nejprve rozlil americké konzervativce i jejich evropské protějšky, když se v rámci vládní podpory na podporu americké ekonomiky rozhodnul celkově utratit mnohem víc, než co ve srovnání zdánlivě hodlá na záchranu hospodářství dát Evropská unie.

Český premiér Mirek Topolánek označil pak v Evropském parlamentu Obamovy plány za cestu do pekla. Později se sice snažil vysvětlit, že to myslí trochu jinak, nebo že se nechal unést textem jedné písničky hard-rockové kapely AC/DC, ale Obamova „cesta do pekla“ byla na světě. Pravicová média v USA jákala nad tím, že se současný předseda Evropské unie odváží pojmenovat věci pravým jménem, evropští politici se vesměs snažili od Topolánka distancovat.

V diskusi, která následovala, se ukázalo, že věci jsou zase jednou poněkud složitější, než jak je pojmenoval český politik, vyrostlý ve světě černo-bílých myšlenkových schémat. Například se ukázalo, že když vezmeme v úvahu, že evropské státy utrácí dlouhodobě v průměru podstatně více než Amerika za sociální výdaje, a do ekonomiky tedy v podobě takzvaných mandatorních výdajů pumpují už tak peníze, které Amerika ve svých rozpočtech nemá, není celkově rozdíl mezi stimulačními balíčky Ameriky a Evropy nakonec až tak velký.

Můžeme se samozřejmě ptát, zda cestou do pekla není ona ilozofie, kterou USA i Evropa sdílí, a jež spočívá v tom, že se vlády všech západních států rozhodly více méně převzít odpovědnost za obrovské dluhy napáchané soukromými institucemi, které si bezstarostně užívaly benevolentního přítmí neviditelné ruky trhu. Pumpování státních peněz do ekonomiky se v konečném součtu nestane cestou do pekla pouze za předpokladu, že tyto injekce světové hospodářství znovu nastartují, a že náš zlířejší růst zaplatí dnešní dluhy.

Cesta do pekla může nastat, jakmile pod touto záležitostí zbankrotuje první větší západní země. Jenže to nebude Obamova cesta do pekla, ale cesta do pekla, na kterou nás poslal jistý typ západ-

ního myšlení, založený na víře v neustálý pokrok. Tedy na víře, že světlejší a bohatší zítřek nakonec vždy nějak vyřeší naši dnešní neodpovědnost a neukáznost.

Závěry londýnského summitu G-20, který předcházela Obamově návštěvě v Praze, byly nakonec nadčinné alespoň v tom, že kromě dalšího pumpování stovek miliard do světové ekonomiky se politici také dohodli na zpřísnění regulačních rámců pro finanční trhy, jakož například i na eliminaci daňových rážů.

Zdálo se, že silné výroky o Obamově cestě do pekla jsou ve světle summitu, jenž byl interpretován jako úspěch, zcela zapomenuty, jenže v Praze pronesl americký prezident zásadní projev o plánech na globální jaderné odzbrojení. Někteří čeští komentátoři obratem označili Obamu za naivku. Věřt prý chudák, že se lze na tak zásadní věci rozumně dohodnout s Ruskem, nebo že bude možné kontrolovat nedemokratické režimy.

Z jednoho obzvláště ostrého komentáře jsme se dozvěděli, že kdyby něco podobného tomu, co navrhnul Obama, napsal ve slohovém: cvičení žáků třetí třídy, paní učitelka ho pohladí po vláskách a řekne: „Pěkně, Pepíčku, moc pěkně.“ V páté třídě už ale dodá: „Dobrá, ale zkus se více zamyslet právě nad tím, jak něčeho takového skutečně dosáhnout.“ Podle komentátora nás spolupráce s Rusy a možné odložení projektu protiraketové obrany (pokud se ukáže, že Irán chce opravdu sáhnout k bezpečnému světu bez jaderných zbraní asi moc nepřiblíží).

Je otázka, zakončuje pochmurně český komentátor, jestli takoví lidé jako Obama nemohou za jistých nepříznivých okolností napáchat větší škody, než severokorejský jaderný program.

Co k tomu říci? Možná tolik, že stejně jako tomu bylo s Topolánkovým výrokiem o cestě do pekla, by bylo dobré, kdyby se kritici Obamovy iniciativy nenechali zbytečně unášet stejnou černo-bílou logikou. Naivní totiž není Obama. Naivní jsou ti, kdo si myslí, že naivní jsou dnešní Spojené státy.

Obama dobře ví, jak složité by bylo jaderného odzbrojení dosáhnout. A ve svém projevu hned nastínil kroky, včetně mnohem důkladnějšího mezinárodního systému inspekce i donucování

neposlušných, které by v podstatě znamenaly totální přestavbu současné architektury mezinárodních vztahů a práva. To se nejspíš nepovede, ale proč to nezkusit? A proč hned předpokládat, že se Američané pustí do jednostranného odzbrojování?

Pokud jde o Rusko, Obamova iniciativa by Rusy přinejmenším učinila součástí globálního projektu, který vyžaduje neustálý dialog. Skeptiky lze jednoznačně ujistit, že Američané dobře vědí, s kým mají v případě Ruska tu čest.

Jenže politika, i ta mezinárodní, má nejen praktické, ale i symbolické dimenze. Pokud do ní někdo jako Obama vnese jistou dávku optimismu a ochoty spolupracovat, může se leccos podařit.

Nikdo by ale neměl amerického prezidenta, který absolvoval nejlepší university na světě a je obklopen skvělým mozkovým trustem, podezřívat, že je naivní jako žák třetí třídy nebo že se bezhlavě vydal na cestu do pekla.

ČRo 6

Další eseje, polemiky a úvahy politologa Jiřího Pehe najdete na www.pehe.cz

V. Klaus udělil 11 milostí

Prezident Václav Klaus na Velký pátek udělil milost jedenácti lidem, z toho šesti cizincům. Ve většině případů ho k tomu vedly humanitární důvody.

Dal milost například Michaelu Kókenymu, který byl odsouzen ke třem letům vězení za pohlavní zneužívání a ohrožování výchovy mládeže. Přihlídl přitom ke zdravotnímu stavu odsouzeného a k tomu, že dosud nebyl trestán. Díky dosavadní bezúhonnosti zmínil prezident patnáctiletý trest vězení Milanu Lesniakovi, který byl odsouzen za pašování drog z Turecka do Řecka.

Pět cizincům Klaus prominul trest vyhoštění, zejména protože v Česku dlouhodobě žili a založili zde rodiny. Tři z omilostněných byli původně odsouzeni za neplacení výživného. Prezident ale v jejich kauzách přihlídl ke složité rodinné situaci a v jednom případě také k tomu, že odsouzený dlužnou částku uhradil.

V policii působí šestkrát více mužů než žen

V Policijním sboru (PZ) SR pracuje šestkrát více mužů než žen – 17,463 mužů a 2906 žen. Rezort vnútra tvrdí, že dodržiava zásady antidiskriminačního správaní. Až počet podaných žádostí o přijetí do PZ eviduje bez rozlišení pohlaví uchádzačov. Ženy v rámci PZ pôsobia rovnako ako aj muži medzi vyšetrovateľmi, dopravnými policajťmi, sú v zálohových jednotkách na štátnej hranici alebo na úseku ochrany ústavných činiteľov. Dôležité je splnenie požadovaných kritérií na danú funkciu.

Rozdielne požiadavky sú ale napríklad pri previerke fyzickej zdatnosti, ktorá pozostáva z polybových schopností a plaveckej spôsobilosti. Rovnakými disciplinami pre uchádzačov oboch pohlaví je ľahsed, ktorý sa robí dve minúty, 12-minútový beh a plávanie na 100 metrov. Výkony uchádzačov v jednotlivých disciplínach sú hodnotené bodmi podľa ich zaradenia do príslušnej vekovej kategórie.

Předplatte si
Americké listy

Ze soudní síně

Policie proti fašismu

Čeští policisté předvedli v Žatci sedm osob podezřelých z propagace fašismu. Podezřelí se sešli na uzavřeném koncertě pravicových extrémistů v Lidovém domě, kde bylo asi 150 lidí. Zákrok policisté provedli ve spolupráci s žateckou radnicí a na základě vlastního zjištění. Představitelé města jsou se zásahem policistů spokojeni. Podle České televize bylo z lidového domu slyšet hlasité hajlování a zásah policistů přišel až po ukončení koncertu.

Celníci objevili pseudoefedrin

Celníci objevili na pražském ruzyňském letišti téměř 17,000 tablet neregistrovaného léku, které obsahovaly pseudoefedrin. Jde o největší množství léků zadrženo na ruzyňském letišti v posledních letech. Trojici mužů, kteří se látku pokusili propašovat přes kontrolu, hrozí až 15 let vězení. Léky s obsahem pseudoefedrinu bývají zneužívány k výrobě drogy pervitin. Lék Decolgen Forte PS, jenž není v České republice registrován, našli celníci v zavazadlech tří cizinců, kteří do Prahy přicestovali z Hongkongu. Muži, kteří mají na území ČR přechodný pobyt, celníkům původně tvrdili, že nevezou nic k proclení. Rentgen ale prokázal, že s sebou přinesli úsilce tablet.

Dealeri marihuany

Dvě skupiny údajných pěstitelů a dealerů marihuany odhalili kriminalisté na Bruntálsku. Celkem obvinili 12 lidí, kteří prý letos a loni dohromady prodali tři kilogramy marihuany. Mezi obžebáťeli byli i žáci základních škol. Pachatelé jsou ve věku od 16 do 28 let. Početnější skupina operovala v Bruntále. Druhá, která měla tři členy, prý prodávala drogu na Rýnsko-farvosku. Dva obvinění jsou ve vazbě. Hrozí jim až desetiletý trest.

Kulínský nastoupil do vězení

Bývalý sborníř Bambiňi di Praga Bohumil Kulínský nastoupil do pankrácké věznice, kde si odpýkal trest za pohlavní zneužívání nezletilých sboristek. Soud ho poslal do vězení na 5,5 roku. Sborníř se pro své trestné činy dostal do vězení již dvakrát. Prvníkrát v roce 1992, kdy byl odsouzen za zneužívání nezletilých sboristek. Druhou dobou byl odsouzen za zneužívání nezletilých sboristek. Soud ho poslal do vězení na 5,5 roku. Sborníř se pro své trestné činy dostal do vězení již dvakrát. Prvníkrát v roce 1992, kdy byl odsouzen za zneužívání nezletilých sboristek. Druhou dobou byl odsouzen za zneužívání nezletilých sboristek.

Švýcarsko nevydává Pitra do ČR

Švýcarsko zřejmě nevydá do České republiky uprchlého podnikatele Tomáše Pitra, který se zde pravděpodobně ukrývá. Pitr byl spolu s dalšími muži odsouzen za daňové delikty, ale do vězení nenastoupil. Obžaloba ho vinila, že se svými společníky vymáhal po finančních úřadech vrácení daní pomocí fiktivních faktur. Stát tak připravil asi o 51 milionů korun.

Z policajného zápisníka

Mercedes zabil chodca

Dopravná nehoda sa stala na ceste v smere od Košíc na Šacu. Vodič mercedesu, 26-ročný Milan L. z Košíc, ktorý viedol vozidlo v ľavom jazdnom pruhu, zrazil asi 500 metrov za križovatkou s obcou Polov 32-ročného chodca, Košičana Jozefa B. Chodec pri nehode utrpel devastujúce poranenia hlavy, ktorým na mieste podľahol. Vodič zranený nebol. Príčinu zrážky nie sú zatiaľ známe, u vodiča však pozitívne alkohol. Policajti nezistili. Prípadné pozitívne alkohol u chodca bude predmetom pýtvy. (sila)

Chlapec sa utopil pri člnkovaní

Štrnásťročný chlapec sa utopil pri člnkovaní na miestnej priehrade v Žikave neďaleko Zlatých Moraviec. Jeho kamarátom sa ho nepodarilo zachrániť, privolení hasiči telo našli až po dvoch hodinách pátrania. Chlapec si spolu s ďalšími kamarátmi vyrobil malú plávajúcu loďku z nafukovacieho kruhu a skúsili ju na priehrade. Labilné plavidlo sa rozkyplo a dvaja chlapci spadli do vody. Vyplávajúci sa podarilo len jednému z nich. „Je tam mŕtva voda a hromada konárov vo vode, takže tým to bolo sťažnené,“ povedal o pátra

vinil tím, že na zájazdach a susedných sboru osahával celkom 19 svojich mladých svätenkyň na intimných partiách, pričom z 6 z nich také souložil. Osmi z jeho obětí nebylo v době zneužití 15 let. Odsouzený navíc nesmí deset let pracovat s mládeží. Podle odborníků Kulínský netrpí žádnou sexuální deviací – dává sice přednost velmi mladým dospívajícím ženám, ale nejde u ně o pedofiliu.

Obraz malířky Toyen

Policisté zajistili odcizený obraz s názvem Severní krajina od známé malířky Toyen. Dva muži se jej pokoušeli prodat, a tak zlegalizovat jeho původ. Majitel, který jej získal přímo od malířky, byl obraz odcizen v roce 1992. Hodnotu díla znalci vyčíslili na minimálně šest milionů korun. Tržní hodnota však bude podle mluvčího pravděpodobně mnohem vyšší. Oba muži jsou stíháni na svobodě a v případě, že soud uzná jejich vinu, jim hrozí trest odnětí svobody od dvou do osmi let.

Đuričko jde do vězení

Pražský hoteliér Bohumil Đuričko má jít za vraždu Václava Kocky mladšího na 12,5 roku do vězení. Rozhodl o tom pražský městský soud. Đuričkovi také uložil, aby nejbližší příbuzným zastřeleného muže zaplatil odškodné v celkové výši přes 1,5 milionu korun. Đuričko podle verdiktu zastřelil Kocku mladšího loni v říjnu v pražské restauraci Monarch. Rozsudek je nepravomocný, podnikatel se proti němu na místě odvolal. Žalobkyně i zástupce příbuzných zastřeleného muže si ponechali lhůtu na podání odvolání.

Švýcarsko nevydává Pitra do ČR

Švýcarsko zřejmě nevydá do České republiky uprchlého podnikatele Tomáše Pitra, který se zde pravděpodobně ukrývá. Pitr byl spolu s dalšími muži odsouzen za daňové delikty, ale do vězení nenastoupil. Obžaloba ho vinila, že se svými společníky vymáhal po finančních úřadech vrácení daní pomocí fiktivních faktur. Stát tak připravil asi o 51 milionů korun.

ČESKÉ A SLOVENSKÉ VIDEO KAZETY — BEST QUALITY — V BARVĚ

Nabízíme 30 různých VHS video kazet, cena \$20 za kus

DOBRY VOJAK ŠVEJK - APON 5551/55518 - hraje R. Hrušínský, 2 VHS

OPERY NA VHS KAZETÁCH

B. Smetana: Prodaná nevěsta o 3 dějstvích \$25

A. Dvořák: Rusalka o 3 dějstvích \$25

České a Slovenské audio kazety. Cena \$5 za kus

Nové kopmakt disky:

Nejpopulárnější písně - Budvarka APON-2524

Polky Valčíky APON-2547

Moravanka APON-2515

Cena \$12,99 za kus.

Polky, valčíky, lidovky,

populární písně,

čardáše, národní písně a tance.

Píšte nebo volejte pro katalog.

Provádíme převody z evropského

na americký video systém a naopak

60 až 90 min, \$25 kazeta - \$5 poštovné

APON MUSIC AND VIDEO, INC.

P. O. Box 3032, LIC, NY 11103, USA

Tel. (718) 721-5599

Sloužíme krajanům přes 40 let — www.aponrecords.com

Cesty Českem

Vodní mlýn v Hoslovicích

Mlýn jako ze středověku čeká na návštěvníky v Hoslovicích na Šumavě. Stojí tu už více než 600 let a tragický příběh posledních majitelů by vydal na román. Díky nim je vodní mlýn pokrokem téměř netknutý. Je to také jediné zařízení v Čechách, kde se dochovalo funkční složení včetně původních součástí. I díky tomu byl mlýn v roce 2008 prohlášen za národní kulturní památku. Jen strohý zápis z roku 1351 dokládá, že ve mlýně v Hoslovicích už klapalo vodní kolo. Posledními majiteli mlýna se stal rod Harantů. Mlýn koupili v roce 1829 a přišli sem z vedlejší vsi ze Stridky. Pak se mlýn dědil z pokolení na pokolení, až poslední rodiče měli 12 dětí. Za války už ten mlýn byl tak zastaralý, že ho Němci ani nezaplombovali, takže celou válku se tu mlelo pro široké okolí na černo.

Sága bratrů Harantů

Po druhé světové válce na mlýně zůstali dva svobodní bratři. Shodou okolností nejstarší a nejmladší. Právě ten v rozporu se zvyklostmi mlýn zdědil, ale nejstarší tu měl zajištěno doživotní bydlení. Pak přišla 50. léta a s nimi kolektivizace.

Rodina Harantů byla tady v okolí vážená a zároveň movitá, tak bylo třeba, aby podepsali družstvo jako první, což se nestalo. Karel jako majitel odmítl, takže i když měli po vojenské základní službě, byli znovu povoláni k pomocným praporům do Komárna, kde si odsloužili dalších 702 dnů. Když se vrátili zpět do mlýna, tak dobytek byl v JZD, pole obhospodařovalo JZD a mlýn byl vykradený.

Mlýn jako ze středověku v Hoslovicích na Šumavě.

Vaříme pro Vás

PLECKO NOVOHRADSKÉHO KASTELÁNA

750 g vepřového masa, sůl, 1 lžíce drceného kmínu, 3 lžíce hladké mouky, 3 lžíce sádla, 1 cibule.

Omačka: 2 lžíce hladké mouky, 2 dl mléka, 2 trojúhelníčky taveného syra, 150 ml smetany, 1/2 zelené papriky, 1 rajské, 1 lžíce kečupu, sůl.

Maso nakrájíme na plátky, osolíme, okmínujeme a obalíme v mouce. V širším kastrolu rozehřejeme sádlo, osmažíme nadrobno nakrájenou cibuli, vložíme připravené maso a po obou stranách ho opečeme. Pak podlijeme trochou vody, podusíme doměkka, maso vyjmeme a dáme na teplo. Výpek použijeme jako základ omáčky. Vmícháme do něj mouku, osmažíme ji, zalijeme mlékem, přidáme sýr a smetanu a povaříme do husta. Nakonec přidáme nadrobno nakrájenou papriku a rajské, jemný kečup, povaříme a sejeme z obné. Dochutíme soli a omáčkou přelijeme

měkčké maso. Podáváme s vařenými brambory a ještě můžeme dozdobit plátky čerstvých rajčat.

korun. Jen pro zajímavost, na maštali a stodole jsou právě došky z žitné slámy.

Jsou přivezené z Polska. A když se v roce 2007 přikrýval mlýn, tak se v celé Evropě neurodilo obilí, ze kterého by šly udělat došky, protože to žito musí být dlouhé. Takže po domluvě s památkáři se udělal kompromis a na mlýně je rákos přivezený z Maďarska.

Za první letní sezónu přišlo do vodního mlýna skoro 19 tisíc lidí. A je na co se koukat. Je tu černá kuchyně, vstup do pece na pečení chleba, který tu peče pan Sobotovič z Lenory. Dendrologický průzkum mlýna ukázal, že trámy na sýpce byly pokácené v roce 1568 až 69. I památkáři chtěli, aby tu zůstalo co nejvíce původního materiálu.

Vodní mlýnské kolo má průměr skoro 5 metrů a šířku 60 centimetrů. Hřídel u kola tu měnili bratři Harantové ještě v osmdesátém roce.

Existuje dobový snímek, kdy sami dva tady v lese porazili smrk. A přímo na pasece ten kmen opracovali jako když ho vysoustružili. Pak to sem sami dva přitáhli s volem, připojili kola a začali mlít. Je to poslední zařízení v celé Evropě, které bylo posláno na původním místě a tady zůstalo. Nahoře je násypka, pod ní takové pohyblivé šufle. Tomu se říká korčák a to udává, kolik toho zrní se bude sypat mezi kameny. Kameny jsou ukryté tady v tom dřevěném sudu, což je lub, spodní kámen stojí, proto ležák, horní kámen se otáčí, proto běhoun... vysvětluje výrobce mouky průvodce. Jak dlouho trvá, než se semele násypka?

„Měl jsem tady starého mlýnáře Františka Krejzu ze Zdikova a ten říkal, že na tom už nedělal. Je to 85letý chlap a za jeho doby už to bylo staré. Slyšel o tom jen vyprávět a když sem přišel, tak mu vytryskly slzy a říkal: já už myslím, že to v životě neuvidím. Tak ten povídal, že tak 2,5 až 3 metráky za den by se mohlo semlít. Do té násypky by se vešly asi 2 metráky.“ vypráví pan průvodce.

ZDEŇKA KUCHYŇOVÁ, Radio Praha

Bryndziareň začala vyrábět letní bryndzu
První letošní letní bryndzu začali vyrábět v Bryndziarni a syrárni vo Zvolenskej Slatine. Musí v nej být dodržán podíl čerstvého ovčieho syra najmenej 50%.

„Letná, alebo aj májová bryndza sa začína vyrábäť z mlieka oviec, ktoré už prestali kŕmiť svoje mláďa. Zvyčajne sa tak stane v čase okolo Veľkej noci,“ povedal TASR riaditeľ bryndziarne Šven Harman. Vlní, v sezóne od apríla do septembra, jej vyrobili približne 500 ton. Na výrobu bryndze vykupuje spoločnosť denne z desiatok salašov na strednom i východnom Slovensku tisíce litrov mlieka a stovky kilogramov syra. Slovenskú bryndzu, ako špecifický výrobok SR, uznala pred tromi rokmi aj Európska komisia.

Slatinská spoločnosť, ktorá tento rok oslávila 212. výročie založenia, vyrobí za rok asi 1000 ton bryndze. Bryndzu dnes na Slovensku vyrába 6 tradičných prevádzkarní a 3 mliekarnie. Celková ročná produkcia je asi 4000 ton.

Privatizace ČSA bez Aeroflotu
Česká vláda v denísi vyřadila z privatizace Českých aerolinií společnost Darofan ze skupiny Aerošlot a firmu Odien. Do druhého kola soutěže o českého dopravce postupují dva zájemci, konsorcium Unimex a Travel Service a letecká společnost AirFrance-KLM.

Ze zápisníku

✓ VAJÍČKA PRO VARHANY

Cestu v Sobiňově na Havlíčkovobrodsku před velikonoční nedělí ozdobil 1669 metrů dlouhá šňůra z kraslic. Velikonoční girlandy byly složeny z 26,900 vajíček, která od poloviny letošního února vyfukovaly a zdobily stovky školáků i dospělých obyvatel 27 obcí Podoubravi. Výkonem, který bude zapsán do České knihy rekordů, chtějí lidé upozornit na tamní památné kostelní varhany, které je potřeba opravit. Sobiňovští svým výkonem překonali osm let starý rekord dětí z Bily, které vytvořily 563,9 metru dlouhého hada z vajíček. Na netradiční velikonoční výzdobě se nepodílel jen Sobiňov se svými 680 obyvateli. Přidaly se regionální základní a mateřské školy s více než 1800 žáky, ale i dětský domov v Nové Vsi u Chotěboře a neziskové organizace. Ruku k dílu přiložili také dospělí. „Já to odhaduji na dobrých 3000 lidí, kteří se na tom rekordu zúčastnili,“ shrnuje organizátorka Bohumila Krčová.

✓ BALONEM NA BÍLOU HURU

Pilot Jan Smrčka vztlčil z paluby lodi Evropské plovoucí po Vltavě v centru Prahy a po 35 minutách přistál na konečné tramvaje číslo 22 na Bílé hoře. Po přistání si šťastný Smrčka pochvaloval sebranost svého týmu a kapitánovo bravurní ovládání lodi. Též se svěřil, že by byl rád, kdyby se jeho let podařilo zapsat do České knihy rekordů. Podle něj jde o první start horkovzdušného balonu z paluby plovoucí lodi. A co nového chystá český balonář, který už má za sebou přelet přes kanál La Manche nebo přelet Tater od východu na západ? „Chtěli bychom se pokusit přeletět Mont Blanc, je to takový hodně odvážný plán, ale já douám, že nám to vyjde,“ přeje si Smrčka.

✓ MISTR VOTEVÍRÁNÍ ÚSTŘIC

Čtyřnásobný český mistr v otevírání ústřic Václav Frič z Pražského kulinařského institutu zvítězil v osmém ročníku mistrovství ČR, když 20 ústřic otevřel za minutu a zhruba 24 vteřin. Titul a stříbrný pohár získal již popáté a s nimi i letenku na zářijový světový šampionát v irském městě Galway. Velkoryse ji přenechal druhému v pořadí Tomáši Hladíkovi z pražské restaurace Ambiente. Restaurante Brasileiro, aby hájil na mistrovství barvy České republiky. Tři desítky kuchařů se utkali na velikonočním trhu na Staroměstském náměstí. Každý musel co nejrychleji, a pokud možno bez zranění ruky, otevřít ústřice, které byly ráno vyloveny z vod Atlantického oceánu. Ani v jedné z tisícovky ústřic „otevírači“ perlu nenašli. Ústřice obsahují minerály a řadu látek užitečných pro zdraví. Jsou považovány za afrodisiakum.

✓ DO LEDNICE NA LODI

Zámecký park v Lednici začali turisté obdivovat z vodní hladiny – zahájili tam jedenáctou plavební sezónu. O výjizdy byl ve slunném počasí velký zájem. Lodě vyjízďaly každých dvacet minut plně. Oproti loňsku se také výjizdka prodloužila. Stará Dyje je nově splavná až k minaretu. Minaret slouží jako vyhlídková věž a jeho štíhlá silueta tvoří součást lednického panorámatu. Trisetmetrový úsek říčního koryta vedoucího k němu se podařilo splavit loni. Vodohospodáři opravili jez poškozený nedávným povodněním, koryto řeky zároveň vyčistili, což je důležité pro protipovodňovou ochranu parku. Protéká jím nejen Stará, ale i Zámecká Dyje, v centru parku je i několik rybníků. Po části vodních ploch lze proplovat. Zámeckým parkem vozi turisty flotila pěti plavidel. Ročně jejich služeb využije na 40.000 lidí. Lednický zámek je coby součást Lednicko-valtického areálu zapsán od roku 1997 na seznamu památek UNESCO.

✓ ZLATÁ CESTA

Čtvrtý milník času, tentokrát věnovaný svatému Vojtěchovi, přibude na trase historické Zlaté cesty, která v minulosti vedla mezi Norimberkem a Prahou. Sdružení Terra Tachovia ve spolupráci s německými Via Carolina znova obnovilo v česko-německém přehraníci asi 20 kilometrů dlouhý úsek, na němž jsou v terénu patrné stopy po slavné obchodní cestě. V místech, jimiž vedla, už zasadilo tři milníky. Úsek chce postupně obnovit, oživit a rozšiřovat směrem na Prahu. Cestu také propojí s dalšími projekty. Milníky jsou zatím v německém Bärnu, Tachově a v Trnově. Zlatá cesta vedla těmito místy a byla prvním ekonomickým projektem Karla IV., jenž měl posílit Čechy. Zatím osazené milníky vytesané do bloků pískovce připomínají Karla IV., Jana Lucemburského a Jana Husa. Pracovali na nich pedagogové Soukromé střední uměleckopřemyslové školy Zámeček v Plzni. Čtvrtý milník je věnován svatému Vojtěchovi a osazen bude u hájovny Obora nedaleko osady Dolní Vyšina.

✓ POHÁDKOVÉ PROHLÍDKY NA SYCHROVĚ

Více než 500 lidí přivedly o víkendu na sychrovský zámek netradiční prohlídky na motivy pohádky Boženy Němcové Rozum a štěstí. Nadprůměrný zájem byl také o klasické prohlídky a o koncert s Vivaldiovou hudbou. Řekl ředitel zámku Miloš Kadlec. První pohádkovou prohlídku uspořádal zámek v prosinci 2002 a od té doby ožily historické komnaty pohádkovými příběhy 17krát. Průvodci zpracovali již devět pohádek, sami si napsali podle známé předlohy scénář a ušili kostýmy. Sychrov patří k nejvýznamnějším novogotickým stavbám v České republice. V roce 1995 byl zařazen mezi národní kulturní památky. Na zámek zavítá ročně zhruba 125.000 turistů, památka je tak třetím nejvyhledávanějším turistickým cílem v Libereckém kraji – před ní je zoo Liberec a Centrum Babylon.

✓ POŽÁR V LUŠTĚNICÍCH

Velký požár vypukl ve skladovací hale jedné z firem v Luštěnicích u Mladé Boleslavi. Podle předběžných odhadů způsobil škodu za desítky milionů korun. Nikdo nebyl zraněn. Informoval o tom mladoboleslavský policejní mluvčí Ladislav Mareš. Hasiči oběh hasili celé dopoledne, během požáru se zhruba polovina haly zřítla. Příčina vzniku požáru se stále vyšetřuje, vše ale podle Mareše nasvědčuje tomu, že za oheň může technická závada na elektroinstalaci.

Předplatte si Americké listy

Objednávací kupon na páté straně vpravo dole

Malý oznamovatel

Prodam známou a dobře zavedenou evropsko-českou restauraci v Denver area. Tel: (303) 562-6075. Zn: 4069/1-8/09.

Polite and caring person needed as dental assistant for NYC office. Some occasional reception desk coverage may be required. Kindly forward resumes by fax or e-mail to Milan A. SeGall, DDS, 11 Fifth Ave., NYC, NY 10003. Fax: 212-979-0025. e-mail: MilanSeGallDDS@msn.com. Zn: 4096/2-8/09.

Apartment for rent in College Point, Queens, 2 Bedrooms on a 2nd floor of a private home. Rent \$1500, utilities included. Call 917 535-5200. Zn: 4106/5-8/09.

Prodám za výbornou cenu pros-

perující autodílnu na německá vozidla, 19 let v provozu v San Diego, California. Zdravotní důvody, odchod do penze. E-mail: Sotka1@msn.com, nebo volejte: (760) 630-0420 day, (760) 731-7454. Zn: 4062/1-8/09.

Kind, warm hearted and gentle Czech speaking person needed to care for elderly Czech lady - flexible times. Please reply to: Milan A. SeGall, DDS, 11 Fifth Ave., New York 10003, Tel: 212-979-0020, e-mail: MilanSeGallDDS@msn.com. Zn: 4095/2-8/09.

Jakékoliv informace o životě zemřelého inženýra Vladimíra Adámka, narozeného v Olomouci a od roku 1965 žijícího v USA jako důlní inženýr v Institute of Mines v Pittsburghu, hledá jeho dcera z Prahy. Zn: 4110/8/09.

Inzeráty v MALEM OZNAMOVATELI stojí \$10 za prvních 20 slov, \$15 za dvojí otisknutí. Každé další slovo stojí \$1. Chcete-li celý inzerát vytištěný tučně, připočítejte 50% celkové částky.

Odpovídáte-li na inzerát, zalepte Vaši odpověď do ozámkované obálky označené jménem inzerátu a jeho značkou (vytištěnou tučně) a pošlete v další obálce do naší redakce. Například v prvním inzerátu v tomto čísle by to bylo: Prodám známou — Zn: 4069/1-8/09. O další informace volejte redakci (506) 674-9438.

Dne 11. dubna 2009 odešel

Dr. Vladimír Kabeš

skutečný gentleman...

S velkým zármutkem jsem přijal zprávu o úmrtí Dr. Vladimíra Kabeše, významného právníka, skvělého člověka a z mého pohledu jedné z nejvýznamnějších osobností československého exilu. Mé vzpomínky na něj se neváží jen na mé působení v české zahraniční politice a na velvyslanectví ve Washingtonu. Jdou mnohem dále a jsou mnohem osobnější.

Když jsem v roce 1991 poprvé přijel do Ameriky jako vyjukaný postgraduální student, pan doktor Kabeš mi byl velkou oporou. Nejen ve Washingtonu během mého působení na Woodrow Wilson International Center, ale i v New Yorku při mé práci s American Fund for Czechoslovak Refugees a s manžely Papánkovými, byl pan doktor Kabeš připraven vždy – nezištně a bez nároku na jakýkoliv osobní profit – poradit, pomoci, podpít.

Byl to skutečný gentleman, velkorysý a noblesní člověk a přitom tak lidský a milý. Zůstal a navždy zůstane pro mne velkým vzorem a inspirací. A nejen pro mne. Přál bych nám všem, aby mezi námi bylo více lidí jako byl pan Kabeš. Pak by byl svět skutečně krásným místem pro život...

PETR KOLÁŘ

Velvyslanec České republiky v USA

ČESKO-SLOVENSKÁ RESTAURACE KOLIBA

31-11 23rd Avenue, Astoria, NY 11105

Happy Mother's Day

v neděli 10. května od 12 poledne do 10 večer

Mothers' Day 3 course Menu:

Beef Soup — Hovězí polévka

Roasted Loiri of Pork with Dumplings and Cabbage — Vepřová se zelím a knedlíkem

Smoked Pork with Dumplings and Cabbage — Uzené se zelím a knedlíkem

Beef in Cream Sauce with Dumplings — Svíčková na smetaně s knedlíkem \$20.75

Roasted Long Island Duckling with Dumplings and Red Cabbage —

Pečená kachna s knedlíkem a červeným zelím

Chicken Schnitzel with Potato Salad —

Smažený kuřeček řízek s bramborovým salátem

Pork Schnitzel with Potato Salad

Vepřový řízek s bramborovým salátem \$22.75

Domácí jablkový štrůdl, káva a čaj jsou zahrnuty v ceně.

The above prices are for a 3-course dinner composed of soup, main course and dessert with coffee or tea. No substitutes are allowed. The "A La Carte" price of a main course is the dinner price less \$3.00.

Rezervace na (718) 626-0430

Přístup k veřejnému parkovišti je z Ditmars Blvd. na 33rd Street.

Czech School in Astoria, Queens is looking for

Czech teachers.

We offer after-school Czech language program to children 5-14 years of age. Successful candidates will speak Czech fluently, have experience teaching children, possess strong collaborative skills and commitment to cultural education. College degrees and U.S. work permit are required. Czech or U.S. teaching certification is preferred but not necessary.

Start September 2009.

Please send letter of interest and resume to Mrs. Blanka Sylvester, Director of the Czech and Slovak School at blankaks@aol.com.

Dvorak American Heritage Association, New York

invites you to a performance of **Bedrich Smetana's**

Má Vlast

by the Aaron Copland School of Music Orchestra under the direction of Maestro Maurice Peress, in the Ballroom of the Bohemian National Hall, Thursday, April 30th, 8 pm.

For reservations and information see website: www.dvoraknyc.org.

2009 Nebraska Czech Festival

May 3

Nebraska Czechs of Lincoln Moose Lodge Family Center, 4901 North 56th St., Lincoln. 9 am - 6 pm.

Queen Coronation, Introduction of Chapter Queens, Music, Ethnic Foods, Vendors, Accordion Jams, Dancing, Free Admission.

For details www.lincolnczechs.org. Information: Deb 402-438-1903.

June 6

Nebraska Czechs of South Central NE VFW Club, Hwy 6 and Wabash, Hastings. 11 am - 9 pm.

Ethnic Food, Heritage Display, Bake Sale, Accordion Jams 11 am - 1 pm, Nebraska Czech/Slovak Chapter Queens, The Kramer Sisters, Czech Music, Polka Dance.

Free admission all day. Information: Donna at 308-384-7355.

oprávněný distributor českých filmů a TV seriálů nabízí celou řadu nových filmů a programů, tentokrát jmenovitě

3 + 1 S MIROSLAVEM DONUTILEM I. Tři mikrokomedie na téma Zálety - Náhodíčka. Víkend. Don Juan.

3 + 1 S MIROSLAVEM DONUTILEM II. Tři mikrokomedie na téma Škola - Hajzlík. Výlet. Preparát.

3 + 1 S MIROSLAVEM DONUTILEM III. Cyklus mikrokomedii na téma Náhoda - Čelem proti zdi, Expert, Noční tramvaj.

3 + 1 S MIROSLAVEM DONUTILEM IV. Cyklus komedií napsaných na téma Lázně - Vražedné pochybnosti. Mistr. Prst a prstýnek.

3 + 1 S MIROSLAVEM DONUTILEM V. Tři příběhy na téma Hájní a pytláci - Fotograf. Frajeřina. Stromeček.

Vyžádejte si bližší informace. Podporujte legální obchod!

VIDEO EL CANADA, LTD
583 William St., London, ONT, Canada N6B 3E8
Tel: (519) 434-9939, fax: (519) 434-8182
E-mail: video.el@videocanada.com
www.videocanada.com

CZECH CENTER

ČESKÉ CENTRUM

České centrum New York zve na

VÝSTAVU

František Skála - Cílkovo putování

Výstava v Českém centru - do 8. května

Nová komiksová kniha všestranného umělce Františka Skály, v unikátní podobě 322 fotografií, popisuje dobrodružné putování Gílka, který se jednoho letního rána rozhodne navštívit svoji přítelkyni, poustevnici Lidu. Příběh, odehrávající se v reálném čase a na konkrétním místě, je výsledkem souhrnu technik podobných animáční tvorbě, a to používání fotografií loutek umístěných ve volné přírodě, avšak bez pohodlí a technického vybavení studia. Průběh zpracování je podobný klasické tvorbě filmu, s výjimkou toho, že Skála se na projektu podílí sám. Pouze technická realizace by stačila na samostatný příběh, neboť instalace jednotlivých scén, jejich zachycení a následná tisková forma trvala jeden rok.

PŘEDNÁŠKU

Tomáš Halík - Vzdáleným nablízku, Vášeň a trpělivost v setkání víry s nevírou

24. dubna, 19:00 hodin, České centrum New York

Tomáš Halík představí svoji nedávno vydanou knihu americkým nakladatelstvím Doubleday, která se zabývá vztahem víry a nevíry tvář v tvář aktuálním problémům dnešní doby. Halík pracoval jako psychoterapeut během komunistického režimu v Československu a zároveň byl v této době tajně vysvěcen jako katolický kněz a aktivně se podílel na činnosti církve. Po pádu komunistického režimu se stal sekretářem České biskupské konference a také poradcem Václava Havla. Přednášel na mnoha univerzitách po celém světě a v současné době je profesorem filosofie a sociologie na Karlově Univerzitě.

V neděli 26. dubna v 10:30 bude Tomáš Halík sloužit mši v kostele the Church of Our Lady of Mount Carmel v Astorii.

KONCERT

Irena & Vojtěch Havel - Koncert

27. dubna, 7:30 pm, České centrum New York

Česká dvojice violoncelistů Ireny a Vojtěcha Havlových je speciálním hostem hudebního festivalu MusicNow festival v Cincinnati. Jejich tvorba popisovaná jako „duet mezi violoncellem a pianem“ zaujímá významné místo na poli hudby. Během více než 15leté spolupráce, nahrávání a vystupování, pracují také pro Českou televizi, často cestují a požívají nahrávky v Indii.

FILM

Němé filmy s hudebním doprovodem - Film Batalion a Ondřej Pivec

29. dubna, 7 pm, České centrum New York

Když režisér Přemysl Pražský začal pracovat na filmu Batalion, byl již zkušeným režisérem, za sebou měl 13 filmů průměrné kvality. Avšak s filmem Batalion, postavenému na skutečné události, se dostal do popředí pražské filmografie a zařadil se tak mezi významné české filmy. Do jedné z hlavních rolí obsadil známého populárního zpěváka Karla Hašlera, který „neměl až do této doby mnoho zkušeností s filmem, ztvárněním hlavního hrdiny, ve kterém se intelekt snoubí s emocemi, se ale stal významnou postavou českého filmu druhé poloviny 20. let.“ Hudební doprovod - Ondřej Pivec.

FILMY

MOFFOM (Music on Film - Film on Music)

Ozvěny festivalu MOFFOM

30. dubna - 2. května, České centrum New York

Festival MOFFOM vznikl v roce 2004 a během několika let se rozrostl o řadu aktivit věnujících se spojení hudby a filmu. MOFFOM se zaměřuje na faktografickou filmovou tvorbu. Tento festival se z Prahy, kde se stal významnou kulturní akcí, rozšířil do dalších měst České republiky. V globálním kontextu byl MOFFOM jedním z prvních festivalů věnovaných filmům o hudbě a zařadil se tak do sítě podobných festivalů pořádaných ve více než 10 zemích světa. V říjnu roku 2007 byla v Praze založena Asociace festivalů hudebních filmů.

Více informací na www.czechcenter.com a www.moffom.org

České centrum je otevřeno:

Galerie: Pondělí-Pátek 10:00-17:00 • Čtvrtek 10:00-19:00

Office: Úterý-Pátek 10:00-17:00 • Čtvrtek 10:00-19:00

Join our Czech Center Club!!

České centrum nabízí svým příznivcům možnost stát se členy Klubu Českého centra. Pro členy nabízíme mnoho zajímavých nabídek, výhod a slev. Každý člen obdrží tričko [doh-bree dehn], slevu na akce pořádané Českým centrem a další výhody.

Více informací o Klubu na www.czechcenter.com

Pro více informací kontaktujte:

České centrum New York, 321 East 73rd Street, New York, NY 10028

Kontakt: tel. 646 422-3399 • info@czechcenter.com • www.czechcenter.com

Zvůle osudu

POHŘBENÍ
ZAŽIVA

Jedenáct mužů zasypaných při důlním neštěstí v Lengede bylo jako zá-
zrakem po čtrnácti dnech zachráněno.

Když se 24. října 1963 na dole Mat-
hilde v železnorudné pánvi Lengede-
Brolstedt chystalo 129 horníků na
odpolední směnu, bylo Lengede ještě
zcela neznámé hornické městečko
v Dolním Sasku. Nástup do práce byl
ve 14 hodin – jako každý den. Pro
jedenáct mužů to však byl začátek
nejdelší „šichty“ v jejich životě.

Čas už ukrával poslední minuty
směny, když těsně před půl sedmou
pod zemí náhle zhaslo světlo a do-
pravní pásy se zastavily. V té chvíli si
haviři ještě mysleli, že se jedná o
zkrat na elektroinstalaci. To by bylo
nepříjemné, ale žádné drama. Netušili,
že se nahoře na povrchu právě pro-
lomilo dno usazovací nádrže. 500.000
krychlových metrů vody a kału za-
čalo proudit do štol, které se nachá-
zely pod nádrží. Až když horníci
uslyšeli burácení padajícího vodního
proudu, uvědomili si, v jakém nebez-
pečí se ocitli.

Všech 129 horníků začalo horečně
vymýšlet možnosti, jak uniknout a
kam se uchýlit před probublávající
záplavou vody. Šplhali, plazili se, bro-
dili a plavali vskutku o život. Někteří
se ve spěchu snažili vyrobit vor a
doufali, že se na vratké dřevěné plo-
šince zachráně. Pod zemí ubíhaly ho-
diny vypětí a strachu. Těm šťast-
nějším ze zavalené skupiny urvaly
krušné chvíle pod zemí skutečně jen
hodiny – sedmdesát devět mužům
se ještě téže noci podařilo dostat se
na povrch. Padesát jejich kamarádů
však zůstalo nezvěstných.

Bouchání z nitra šachty

Kde jen mohli zbývajcí muži zů-
stat uvězněni? Inženýři a zeměměřiči
usilovně zkoumali mapy a ostatní
dostupné materiály o dole. Narychlo
svolaný krizový štáb nechal dopra-
vit speciální vrtné soupravy a zá-
chranné pomůcky. Odborníci se do-

mnívali, že poblíž místa, kde voda
vnikla do šachty, mohli ještě někdo
přežít a okamžitě zahájili pátrání.

A skutečně, hned při prvním vy-
prošťovací vrtu byli úspěšní –
v hloubce čtyřiceti metrů objevili
sedm horníků, kteří přežili.

Naděje na záchranu měli i další
čtyři haviři. Odborníci věděli, že voda
vnikající do dolu stlačuje vzduch
v místech blíže k povrchu, takže tam
vznikají vzduchové bubliny. A právě
v takovém místě tyto muži v oka-
mžiku neštěstí pracovali. Vrtné hla-
vice se znovu metr po metru prokou-
šávaly do hlubin. Od katastrofy mezi-
tím uběhly už dva dny. Bylo možné,
aby tam dole ještě někdo přežil?

A pak v záchranném týmu za-
vládla nesmírná radost, když jeho
členové nečekaně zaznamenali účné
zvuky. Kdo si klepal do vrtného sou-
tyčí. Přece jen tam byli živi! Ti však
museli ještě dlouhých pět dní vy-
držet v podzemí, než se podařilo vy-
hloubit dostatečně širokou šachtu,
aby mohli být vyproštěni. Záchranáři
pak k uvězněným horníkům spustili
takzvanou dahlbuschskou bombu.
Je to úzká ocelová kabina ve tvaru
torpéda, kterou o několik let dříve
vynalezl inženýr Eberhard Au na
dole Dahlbusch u Gelsenkirchenu.
Horníci uvězněni hluboko pod zemí
se museli jeden po druhém vtěsnat
do duté kabiny a v ní pak byli vyta-
ženi na povrch. Tímto způsobem se
podařilo zachránit tři muže. Čtvrtého
z jejich skupiny však v podzemí strhl
proud vody a on utonul.

Drama v hlubině

Dne 1. listopadu 1963, osm dní po
neštěstí, byly záchranné práce oficiál-
ně ukončeny. Specialisté demon-
tovali vrtné soupravy a týmy záchr-
nářů odjely. Zbývajících 39 pohřešo-
vaných horníků prohlásilo vedení

dolu za mrtvé. Údajně už nebyla
žádná naděje, že by někdo z nich
mohl přežít. Vlajka nad dolem byla
stažena na půl žerdi a na 4. listopadu
byl plánován smuteční obřad.

Ale v hloubkách země přece jen
ještě zůstali živi lidé. Jedenadvacet
horníků se před utonutím zachránilo
ve „Staroušovi“, v části dolu, kde by-
la ruda dávno vytěžena a o níž se už
nikdo nestaral. Chodby tam byly ne-
bezpečné, jelikož v nich chyběly vý-
dřevy. Hrozilo, že se každou chvíli
mohou zříti. Důlní zákon proto za-
kazuje na taková místa vstupovat.

Při vyprošťování zavalených horníků
byla v Lengede poprvé využita tak-
zvaná záchranná kabina. Ještě dnes
patří ke standardním pomůckám při
záchranných akcích.

Zavalení muži ovšem neměli na
vybranou. Metr po metru lezli a špl-
hali směrem vzhůru. V patách měli
neustále stoupající hladinu vody,
před sebou hroící se štolu. Pojed-
nou však cesta nevedla dál. Všech
jedenadvacet horníků se směstnalo
do většího volného prostoru, jehož
půdorys měl zhruba rozměr šestkrát
tři metry. Byl tam velice špatný
vzduch, a proto se jim stále obtížněji
dýchalo. Dostavily se bolesti hlavy
a trvale se zhoršovaly. Z nedostatku
kyslíku muži nakonec upadli do
spánku. A mnozí z nich už se nepro-
budili. Usmrtily je kameny, které se
tu a tam uvolňovaly odněkud ze
stropu sloje.

Uvěznění ve věčné temnotě

Žijící horníky však najednou pro-
budil závan vzduchu. Někde zřejmě
prasklo vedení rozvádějící v dole
stlačený vzduch. Zase se mohli zhlub-
oka nadechnout.

Od neštěstí mezitím uběhl jeden
týden. Lampy na přilbách jim začaly
postupně zhasínat. Zápalky byly
mokrý, plynu v zapalovačích ubý-
valo. Nakonec zhasl i poslední zdroj
světla. V hloubce 55 metrů pod zemí
zavládla absolutní tma. Horníci už
neviděli vůbec nic.

Tragická důlní neštěstí

✓ V únoru roku 1960 došlo zřej-
mě k nejtragičtějšmu důlnímu
neštěstí v dějinách bývalé NDR.
V černouhelném dole Karl Marx
ve Zwickau bylo v důsledku
exploze zavaleno v hloubce 1100
metrů pod zemí 123 horníků.
Všichni přišli o život.

✓ K největší katastrofě v sárské
uhelné pánvi došlo 7. února 1962
na dole Luisenthal u Volklungenu.
Výbuch traskavých plynů tam
usmrtil 299 haviřů.

✓ Na dole Stolzenach, nachá-
zejícím se přibližně dva kilometry
od města Borken, přišlo 1. června
1988 při hlubinné explozi o život
51 lidí.

Pak se dostavila žízeň. Vody bylo
sice všude až dost, ale slova „mrtvol-
ný jed“ se šepem nesla od úst
k ústům a rozsevala strach. Nakonec
se přece jen museli napít, aby uhasili
nesnesitelnou žízeň. Znovu a znovu
křičeli a pískali a snažili se tak dát
o sobě vědět. Ale nikdo je neslyšel.
Pak zase zavládlo tiché ticho. Kdo
z nich se asi stane další obětí pada-
jících kamenů?

Deset dní po neštěstí bylo naživu
ještě jedenáct horníků. Naděje na
záchranu byla sblehem, jehož se
všichni v zoufalství chytali.

Naděje pro ně byli i na povrchu
lidé, kteří se ani po tak dlouhé době
nevzdali naděje, že kamarádi pod ze-
mí zachráně. Několik haviřů upozor-
nilo ředitele dolu na „Starouše“. Co
když se pohřešovaní uchýlili právě
tam? Ředitel to sice považoval za
zcela vyloučené, ale nakonec přece
jen nařídil, aby se znovu začalo vrtat.
„Starouš“ však nebyl na žádných
mapách a nikdo ani nevěděl, jak to
tam po ukončení těžby vypadá.
A tak místo, na němž záchranná četa
začala vrtat další šachtu, určili inž-
enýři nikoliv na základě faktů, ale spí-
še „podle oka“. Když pak při vrtání
narazili na kolejnice důlní dráhy,
posunuli místo vrtu prostě jen o pár
metrů dál.

A tehdy se stalo něco nepochop-
itelného. Vrtná hlavice se v hloubce
55 metrů ocitla najednou v dutém
prostoru. A odtud se nečekaně – de-
set dní po důlním neštěstí – po
vrtném soutyčí doneslo na povrch
bouchání a klepání jako znamení ži-
vota. Záchranáři tomu zprvu nemohli
uvěřit, ale pak se samou radostí za-
čali objímat. Dutou trubkou vrtné

sondy spustili do hlubiny nejprve
kapesní svítilnu a potom tužku a pa-
pir, na nějž měli horníci napsat svá
jména. Z tenké trubky o průměru
solva šest centimetrů se rázem stala
jakási pupeční šňůra, zásobující
uvězněné horníky vším možným.

Podařilo se jim proláčit dolů
v úzkých nádobách oblečení, čaj
a jídlo a dokonce spustit do šachty
i mikrofon.

Dramatická záchranná akce

Police na dálnici dohonila a za-
stavila nákladní auta, která z Lengede
odvážela těžkou vyprošťovací tech-
niku. Také týmy záchranářů a vrtářů
dostaly pokyn se vrátit. To ovšem
ještě vůbec nebylo jisté, zda se po-
daří uvězněné muže ze zajištění vysvo-
bodit. Nebezpečí, že se v podzemí
zřítí stropy, bylo velké. Ředitel dolu
odhadoval, že šance na úspěch jsou
padesát na padesát. Přesto se už teh-
dy poprvé začalo mluvit o „lenged-
ském zázraku“.

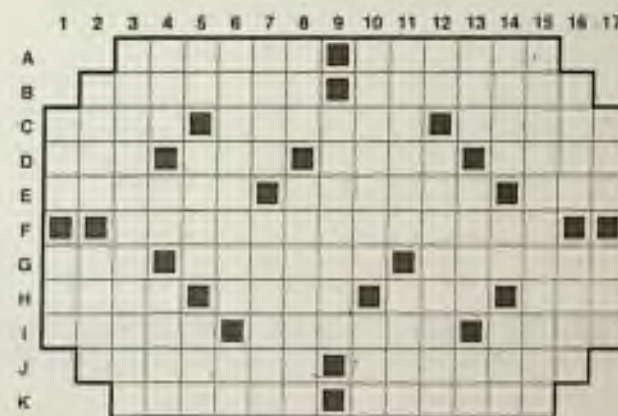
Dne 7. listopadu se konečně po-
dařilo vyvrtat dostatečně širokou
šachtu, vedoucí až do dutiny, kde se
nacházeli haviři. Jedenáct z nich mu-
žů se postupně, jeden po druhém,
nasoukalo do dahlbuschské bomby.
Když se po čtrnácti dnech poprvé
zase dostali na denní světlo, museli si
oči chránit sluneční brýlemi.

Fotografie a televizní záběry, do-
kumentující jejich vyproštění a zá-
chranu, obléty svět. Radost byla
ohromná. Přitom ale nikdo z nich
nezapomněl na 29 kamarádů, kteří
katastrofu nepřežili a z nichž někteří
leží navždy pohřbeni v hlubinné
rudné dolo.

READER'S DIGEST VÝBĚR

Pro volnou chvíli

Vlasta Děkanová (1909-1974) – československá sportovní gymnastka
a trenérka. Dosáhla titulu . . . (tájenka), ve víceboji jednotlivců i družstev
v letech 1934 a 1938, byla členkou stříbrného sokolského kolektivu na olym-
pijských hrách v roce 1936 a trenérkou vítězného družstva českoslo-
venských gymnastek na olympiádě v roce 1948.

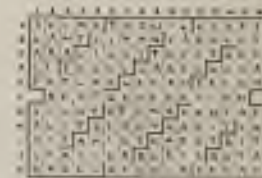
VODOROVNĚ: A. Věstec; bez pří-
pravy. - B. Pohádková princezna;
sibiřské město. - C. Vykleštěný beran
(oblastně); japonský oděv; druh du-
bu. - D. Litinový plát; peněžní pou-
kázka; velcí korýši; novozélandský
neletavý pták. - E. Čalouněné lůžko;
ručitel; značka radiánu. - F. Tajenka.
- G. Tady; mřinit; divčí jméno. - H.
Silný provaz; egyptský bůh slunce;
mezinárodní kód Slovinska; sloso-
vání. - I. Nadezdívka nad římsou;
výzva k pohybu vpřed; tisíc kilogra-
mů. - J. Zrušení; dezertní víno. - K.
Obyvatel Asie; náhadi korán (řídce).

SVISLE: 1. Desetina tisíce; špatnosti.
- 2. Trnovník; číselné údaje. - 3. Prů-
lom. - 4. Vraník; solmizační slabika;
poskozený dřevní zvěr. - 5. Sibiřský
veletoč; obyvatel Pyrenejí; janinský
paša. - 6. Karetní hláška; citoslovce
podivení. - 7. Domácky Oldřich; ota-
čivý pohyb. - 8. Na jaké místo; moř-

ský savec. - 9. Zoraná půda (řídceji).
- 10. Stávat se sinavým (knížně);
zkratka náměstka ministra obrany. -
11. Soudní řízení; filinová hvězda. -
12. Slovensky „jestli“; člověk s těles-
nou vadou. - 13. Slavnostní fanfara;
trup; jméno McBaina. - 14. Dětský ret;
chemická značka telluru; nepevněná
ledovcová usazenina. - 15. Příprava
pro vědeckou činnost. - 16. Aroma-
tický nápoj; dosna. - 17. Obuvnická
useň; citoslovce dovtipení.

Pomůcka: Aton, kid, ül.

Vylustění tajenky z ř. 7:

Místo propadu usazovací nádrže v Lengede den po neštěstí.

HUMOR HUMOR HUMOR HUMOR HUMOR HUMOR HUMOR

V Brně pije chlápek vodu z kašny. Přijde k němu brňák a povidá: „Tý,
kém, nechlemtě tu vasrůvku z tej kaserny, blejó do toho zkalení
machři a chčijó do toho morgoš!“

Chlápek se otočí: „Hele pane, já vám vůbec nerozumím, já jsem
z Prahy.“

„Aha tak to jo.“ říká Brňák a pokračuje: „Povidal jsem, voda je to
dobrá, ale studená, tak pijte pomalu, ať se nenachladíte.“

„Tak dobro chut!“

Bauer vymění medailové vlny za mořské

Zasloužené odpočinku si po náročné sezóně užívá lyžař Lukáš Bauer. Přes zdravotní problémy získal na domácím MS stříbrnou medaili a navázal tak na cenný kov stejné hodnoty z olympijského Turína. Také za necelý rok na olympiádě v kanadském Vancouveru by současná největší hvězda českého běžeckého lyžování ráda stála na stupních vítězů.

■ **Lukáši, jak hodnotíte letošní sezónu, která byla zvláštní tím, že jste startoval na MS v domácím prostředí?**

Hodnotím ji jednoznačně jako výbornou. Přes dlouhodobé zdravotní problémy, které mě velmi omezovaly v tréninku, se mi podařilo na MS vybojovat stříbrnou medaili. Navíc jsem vyhrál závod SP.

■ **Zmíníte zdravotní problémy vás strážily dříve spíše fyzicky nebo psychicky?**

Začaly v polovině prosince po závodech ve francouzském La Clusaz. Nevěděl jsem, čím hlavní test sezóny - Tour de Ski a s blížícím se MS to na mě psychicky doléhá. Na základě loňských výsledků jsem byl pod nestálým tlakem, takže mi nebylo psychicky nejlépe a postupem času, jak zdravotní problémy začaly negativně ovlivňovat přípravu, tak mi docházelo i po fyzické stránce.

■ **Věřil jste si těsně před startem MS i díky triumfu v estonském Otepae na medaili nebo ve vás byla kvůli zdravotním problémům spíše malá dušička?**

Šel jsem do toho s tím, že hlavním cílem je medaile, i když jsem si uvědomoval, že trénink byl často improvizovaný, takže malá dušička ve mně jednoznačně byla. Adeptů na medaili bylo kolem deseti, takže i když jsem věřil, že mě vyvíjející domácí prostředí, tak žádnou jistotu jsem neměl.

■ **Liberecký šampionát provázela poměrně ostrá kritika v českých médiích. Vy jste zažil už hodně MS, můžete to z organizačního hlediska srovnat, jak vás bylo jako závodníka postarano?**

Bylo to jedno z nejlépe zvládnutých MS. Po celých 14 dnů jsem ani já,

ani závodníci, se kterými jsem hovořil, nezaznamenali žádný vážnější problém. Organizační výbor skvěle doplnoval i zdatní dobrovolníci, bez kterých se neobejde žádná vrcholná akce.

■ **Rozhodli jste se jít na operaci nosní přepážky, slibujete si od toho, že budete mít od neustálých zdravotních trápení konečně pokoj?**

Ano i ne. Letošní zdravotní problémy byly výraznějšího rázu podobně jako před dvěma lety s krčními mandlemi před MS v Sapporu. Po něm následovala životní sezóna, ve které jsem měl nejen skvělé výsledky, ale hlavně se obešla bez zdravotních problémů. Lékaři se shodli, že příčinou letošních problémů je zdeformovaná nosní přepážka a doporučili mi operaci. Samozřejmě vám nikdo nezaručí, že se ty problémy nebudou opakovat. Já to ani neočekávám, jenom doufám, že budou minimalizovány.

■ **Přijít rok vás možná čeká další životní sezóna, kterou by mohl korunovat úspěch na ZOH ve Vancouveru. Máte před ní naplánován důkladný odpočinek a jak vlastně může být dlouhý, než se opět pustíte do přípravy?**

Je to zhruba měsíční období, ovšem přitěžuje mi, že musím dokončit 4. ročník VŠ. Začátkem kvěna chci s rodinou k moři. V letošní sezóně jsem se rozhodl nastoupit tvrdou letní přípravu až v okamžiku, kdy budu opravdu odpočatý - ne jako loni.

■ **Dáváte si konkrétní olympijské cíle?**

Jednoznačně. Chci bojovat s nejlepšími o olympijskou medaili a pokusit se ji přivést domů do ČR.

JAN HLOCH, Radio Praha

Slovenský hokej

Slovnaft hokejová extraliga

V piatom zápase finálových stretnutí Košice - Skalica v Steel aréne vyhrala Skalica po samostatných nájazdoch 4:3, čím upravila stav série na 3:2. V šiestom zápase však už triumfovali Košičania, keď vyhrali na súperovom ľade po predĺžení na samostatné nájazdy 3:2. Po desiatich rokoch tak získali titul v 16. ročníku hokejovej Slovnaft extraligy.

Hokejový útočník HK 36 Skalica Zigmund Pálffy je najväčšou osobnosťou Slovnaft extraligy 2008/2009. Tridsaťšesťročný kndelník priviedol svoj tím k historickým stříborným medailám a stal sa v nových rekordoch najproduktívnejším hráčom

súťaže, najlepším strelcom a vyhral i hodnotenie plus/minus bodov. Pálffy sezónu ukončil so ziskom 126 bodov za 64 gólov a 62 asistencií. Ako prvý v histórii extraligy prekonal stobodovú hranicu a napokon stanovil nové maximum.

Najproduktívnejším obrancom je ďalší hráč Skalice Jan Hranáč so 48 bodmi (11+37). Paradoxne najlepšie traja zadáci v produktivite sú Česi. Najvyššiu úspešnosť zámkov medzi brankármi mal Ján Laco so Zvolena.

Slovenskí hokejisti prehrali v poslednom prípravnom zápase pred MS, keď podľahli Lotyšsku v Rige 2:3 po predĺžení.

Český hokej

Hokejová 02 Extraliga

Loňská historie se neopakovala a česká hokejová extraliga má nového šampiona, Karlovy Vary. Ty vyhrály finálovou sérii play off s obhájcem titulu, pražskou Slavií, celkově 4:2 na zápasy.

Opakovaný souboj finalistů dvou posledních ročníků přinesl skvěle dramatické zápasy a měl bájnou tečku: Karlovy Vary sehrály historicky poslední zápas ve svém staříckém stadionu, nazývaném Plechovka. A i když v rozhodujícím zápase karlovarští hráři prohrávali 0:3, dokázali duel fantasticky otočit na vítězných 4:3.

Karlovy Vary se těší na nový dokončený moderní stadion, kde si ale už nezahraje hrdina play off a kapitán mistrovského týmu Josef Rezníček. Ten se rozhodl ve svých 42 letech titulem ukončit svoji fenomenální kariéru, když v nejvyšší soutěži odehrál rekordních 1035 zápasů. V Karlových Varech

si vychutnal svůj druhý titul mistra, pohár pro vítěze potěškal i v dresu Olomouce. Karlovy Vary prožily dlouhou noc plnou oslav.

Výsledky finálové série K. Vary - Slavia Praha: 4:1, 1:5, 2:1, 6:4, 2:3, 4:3.

Konečné pořadí české hokejové extraligy:

1. HC Energie Karlovy Vary
2. HC Slavia Praha
3. HC Sparta Praha
4. HC Lasselsberger Plzeň
5. HC Moeller Pardubice
6. HC Litvínov
7. Rí Okna Zlín
8. HC Vítkovice
9. HC Bílí Tygři Liberec
10. HC Oceláři Třinec
11. HC Mountfield České Budějovice
12. HC Geus Okna Kladno
13. HC Znpjemští orli
14. BK Mladá Boleslav

Český fotbal

Gambrinus fotbalová liga

Největší pozornost na sebe v posledních kolech české fotbalové ligy poutalo pražské derby Slavia - Sparta. Sparta se ujala vedení v 36. minutě gólem Hubníka, a Slavia dlouhé minuty bojovala o neporazitelnost na svém novém stadionu v Edenu. V 82. minutě vyrovnal Janda na konečných 1:1. Žádný excelentní fotbal však derby před plným hledištěm nepřineslo. Slavia tak díky remíze udržela 12bodový náskok před Spartou a titul by jí opět neměl uniknout.

23. kolo: Slavia - Sparta 1:1, Liberec - Ostrava 0:0, Teplice - Bohemians 1:0, Brno - Jablonec 1:0, Budějovice - Kladno 3:0, Plzeň - Zlín 5:0, Žižkov - Olomouc 1:2, Příbram - Boteslav 1:1.

24. kolo: Boteslav - Teplice 1:0, Bohemians - Ostrava 1:0, Brno - Žižkov 0:2, Olomouc - Budějovice 1:1, Zlín - Příbram 2:0, Sparta - Plzeň 2:0, Jablonec - Liberec 0:1, Kladno - Slavia 2:1.

Tabulka Gambrinus ligy

	Z	V	R	P	Skóre	Bodů
1. Slavia	24	15	6	3	46:18	51
2. Sparta	24	12	7	5	38:20	43
3. Liberec	24	11	8	5	31:23	41
4. M. Boteslav	24	11	8	5	31:25	41
5. Olomouc	24	10	7	7	30:31	37
6. Jablonec	24	11	4	9	25:26	37
7. Teplice	24	10	6	8	26:17	36
8. Ostrava	24	10	5	9	33:26	35
9. Plzeň	24	7	9	8	35:31	30
10. Brno	24	6	10	25	27:30	29
11. Č. Budějovice	24	5	14	5	22:28	29
12. Bohemians	24	8	12	26	33:28	28
13. Kladno	24	7	5	12	17:35	26
14. Příbram	24	6	6	12	22:32	24
15. Žižkov	24	4	6	14	21:32	18
16. Zlín	24	3	7	14	15:39	16

Slovenský fotbal

Futbalová Corgoň liga

V dohrávce 21. kola: Ružomberok - Trnava 1:0.

23. kolo: Ružomberok - Žilina 0:1, Banská Bystrica - Petržalka 0:1, Dubnica - Zlaté Moravce 1:1, Dunajská Streda - Prešov 2:1, Slovan - Trnava 1:2.

24. kolo: Dubnica - Slovan 0:1, Banská Bystrica - Košice 0:0, Dunajská Streda - Trnava 1:4, Prešov - Ružomberok 2:2, Petržalka - Žilina 0:0, Zlaté Moravce - Nitra 1:0.

25. kolo: Ružomberok - Banská Bystrica 1:0, Trnava - Zlaté Moravce 3:1, Košice - Dubnica 2:1, Nitra - Petržalka 1:1, Žilina - Prešov 2:2.

Tabulka Corgoň ligy

	Z	V	R	P	Skóre	Bodů
1. Slovan	25	17	5	3	56:15	56
2. Žilina	25	15	5	5	45:18	50
3. Trnava	25	14	6	5	39:25	48
4. Košice	25	10	9	6	34:30	39
5. Artmedia	25	9	8	8	40:30	35
6. Ružomberok	25	8	9	31	29:32	32
7. D. Streda	25	8	7	10	27:45	31
8. Dubnica	25	7	5	13	30:35	26
9. Prešov	25	6	8	11	27:42	26
10. Nitra	25	7	5	13	24:40	26
11. B. Bystrica	25	6	6	13	17:29	24
12. Zl. Moravce	25	3	8	14	15:47	17

ČESKÝ PRÁVNÍK

Jakékoliv právní problémy v amerických statních a federálních úřadech a soudech kdekoliv, včetně občanství, imigrace a legalizování. Advokátní pomoc v ČR a SR.

V. PECHOTA, Jr. Esq.

225 West 34th Street
18th Floor, Suite 1800
New York, NY 10122

(212) 268-4969

Rozumíme česky i slovensky

Telegraficky

Na Českých hokejových hráčích v Liberci obsadili reprezentanti Česka v čele s Jaromírem Jágreem druhé místo za Ruskem. Češi porazili Švédsko 2:1, Finsko 4:3 a potěšili Rusko 3:4.

Česká fotbalová reprezentace je v troskách: odvolán byl trenér Petr Rada a celý realizační tým, šest hráčů, kteří flámovali po zápase se Slovenskem, bylo vyřazeno na neurčitou dobu. Zůstává vedení Českomoravského fotbalového svazu a čeká se na jeho obrodu: spasitelem má být Ivan Hašek, který působí jako trenér ve Spojených arabských emirátech.

Do Síně slávy Českého svazu ledního hokeje byli v Liberci přijati bývalí hráči Jaroslav Holík, Vladimír Kobranov, Jaroslav Pouzar a František Vaneček, mezi legendy vstoupil i bývalý rozhodčí Rudolf Baťa.

Až závěrečná rychlostní zkouška rozhodla o tom, že vítězem Sumava rallye Klatovy se stal Václav Pech. Pilot mitsubishi v posledních metrech předstihl o 1,4 sekundy obhájce prvenství Romana Krestu, který vedl od prvního testu, a ovládl druhý podnik mezinárodního mistrovství ČR v automobilových soutěžích.

Hokejisté Česka v přípravě před mistrovstvím světa porazili dvakrát Německo 6:2 a 5:3. Ze startu na šampionátu se omluvil brankář Tomáš Vokoun (Florida), pravděpodobně jej nahradí Lukáš Mensator, který královal v dresu Karlových Varů.

Fotbalista Stanislav Vlček se vrací z Anderlechtu Brusel do dresu Slavia Praha. Člen Klubu ligových kanonýrů, který vstřelil 100. gól právě za Anderlecht, podepsal smlouvu na dva roky s roční opcí.

Slavný hokejový brankář Dominik Hašek (44 let), proslulý svými ohlášenými konci kariéry a návraty, má podepsat smlouvu s Pardubicemi, kde s hokejem začínal. Hrál i za Jihlavu, Chicago, Buffalo, Ottawu a Detroit, dvakrát vyhrál Stanley Cup.

Čeští hokejoví reprezentanti zakončili své vystoupení na mistrovství světa hráčů do 18 let v USA porážkou se Švédy 2:4 a skončili na šampionátu šestí.

Dva koně trénovaní v Česku triumfovali v překážkových dostizích v italském Trevisu. O prvenství se postarali šveřenci Josef Váni, které vedl žokej Josef Bartoš.

Slovenský vzpěrač Viktor Guman získal na ME v Bukurešti bronzovou medaili v trhu v kategorii do 77 kg.

Slovenský reprezentant Miroslav Vanko sa stal víťazom 5. ročníka medzinárodného Behu oslobodenia Bojnice - Kanianka. Trať dlhá 7700 m absolvoval za 22:20 min, keď o 51 sekúnd prekonal traťový rekord.

Najužitočnejšou hráčkou v slovenskej basketbalovej extralige žien sa stala litovčanka Iveta Salkausková z tímu úradujúceho majstra Maxímy Broker Košice. Na druhej priečke skončila jej spoluhráčka Erín Marie

Lawlesssová z USA, ktorá však odohrala základnú časť extraligy v Prešove. Najúspešnejšou Slovenkou sa na treťom mieste stala hráčka MBK Ružomberok Simona Poďešková.

Slovenský reprezentant Jozef Poľák postúpil na medzinárodnom turnaji juniorov v boxe Franco Blagonić Cup 2009 v chorvátskej Rijeke v kategórii do 64 kg už do finále, v ktorom si zmenia sily s Avakom Uzlanom z Ruska.

Slovenskí reprezentanti v karate si vybojovali v talianskej Monze päť medailových umiestnení (1-2-2). O prvenstvo SR na podujatí Italian Open, sa postarala v kumite v kategórii do 50 kg Monika Višňovská. Dve striebra pridali v športovom zápase Peter Marcko v hmotnosti do 60 kg a v juniorskej kategórii Dominika Tatárová. Medailovú zbierku skompletizovali dvoma bronzmi v súbornom cvičení kate Erika Hrušková a Nikoleta Juravčiová v kumite nad 68 kg.

Slovenský reprezentant v horskej cyklistike Filip Polc obsadil vo finále fourcrossu v rámci úvodných pretekov SP v juhoafrickom Pietermaritzburgu 14. miesto. V disciplíne cross country obsadila Janka Števková vynikajúce desiate miesto.

Najúspešnejší slovenský džokej v histórii Jozef Bojko (744 triumfov počas kariéry) dosiahol v Lipsku prvé víťazstvo po vlnajšom vážnom zranení chrbtice, keď triumfoval na dosťhoch Agra Cup v sedle päťročnej kobyly Tamacita najľahším rozdielom nosa, čím zarobil pre stajňu Blue Sky 1900 eur. Z ďalších troch pokusov vyložil druhé, štvrté a siedme miesto. Už 17. sezónu v Nemecku pôsobiaci Bojko utrpel 1. júla 2008 pri kolízii v Hamburge-Horne zlomeninu siedmeho hrudného stavca.

Slovenská reprezentantka v modernej gymnastike Petra Mácalová obsadila na 21. ročníku tradičného medzinárodného podujatia Dunajský pohár vo viacboji 7. miesto. Majsterka Slovenska zo spoločného šampionátu SR a ČR v Ostrave sa prebojovala aj do finále s jednotlivými náčinami. Víťazkou sa známkou 101,15 bodu stala bieloruská reprezentantka Alexandra Osipovová.

Tréner slovenskej hokejovej reprezentácie Ján Filc oznámil nomináciu slovenského výberu na blížiacu sa MS vo Švajčiarsku. Na šampionáte bude chýbať Marián Gáborík (dôsledky operácie bedrového kĺbu) a Richard Zedník, ktorý účast na šampionáte odmietol z osobných dôvodov.

O štarte slovenskej tenistky Dominiky Cibulkovej v barážovom stretnutí o účasť v I. svetovej skupine Pohára federácie Francúzska - SR v Limoges rozhodne lekár, Cibulková v Charlestone proti Ruske Dementievovej vzdala pre zranenie slabín.

62. ročník Národného behu Devín - Bratislava, na ktorom startovalo rekordných 2948 pretekárov, vyhrali medzi mužmi Etiópčan Mississa Feyisa a medzi ženami slovenská vytrvalkyňa Zuzana Nováčková.

Experienced Czech Chef-Sous Chef

and line cooks needed for busy Czech restaurant. Minimum 5 years NYC experience. Hard working, experienced in working in fast paced, high volume restaurant. We are looking for someone, who is passionate about both quality and cost control, with solid experience in consistency. We are looking for a great attitude. Solid reference a must.

Please send resume to alykes07@yahoo.com.